Hochgeborner Herr Graf!

Da mir wegen einer Unpäßlichkeit das Ausgehen
vom Arzte untersagt ist, so bin ich genöthigt
E. W. zu bitten, mich heute nicht zu erwarten.

Euer Wohlgeboren

ergebener

Lenau

Dem Hochgebornen Herrn Herrn
Grafen Wlad. von Dzieduszycki,

hier.

1-42

3

Kochany Włodziu

Chciałem dziś być u ciebie
ale mnie zaskoczyła
praca – niespodziewana –
i dla tego proszę do ciebie
z prośbą byś jutro jadąc do
Krakowa nie minął
pruszkowskiego domku
ale zechciał uradować mnie
Twą bytnością – przyjąć

byś

uznanie i uradowanie
w południe — objadła
o 5. a zanotowawszy
pojutrze być dalej szpiegować
się pragnął — za który
to nowy dowód przyjaźni
najmocniej czulej wdzięcznym
by pozostał tobie twój
dawny i wierny przyjaciel

Jerzy Lubomirski

Krzeszowice 8. grudnia
1888.
wieczór

42

5

l 16.

Kraków dnia 15go Czerwca 850.

Kochany Włodziu!

Naprzód przyjm, Kochany Włodziu, najszczérsze życzenia moje, daj Boże, byś się ożenił, i szczęśliwe wiódł życie, z resztą życzę ci tak, jakbym bratu, jak sobie.

Z niecierpliwością oczekuję listu od Ciebie, i doczekać go się nie mogę, lecz za to się cieszę, że Cię w Lipcu widzieć będę, bo wierzaj mi, Kochanego Włodziu, iż niemasz nic przykrzejszego, jak bydź oddalonym od tych, których się miłuje, o wtedy nawet nadzieja powitania ich wkrótce jest pożądana i miłą, wtedy nawet wspomnienie o nich staje się balsamem na rany serca na tęsknotę, to też najswobodniejszą najmilszą jest dla mnie chwila, w której dumam sobie o Was, lub w pogadance z Bogusławem rozpamiętywam minione chwile przyjemne, bo jakaż tu dla mnie wyższa przyjemność, za-tnuropiony sam w sobie, nie obdarzony od natury talentem robienia znajomości, oddany codziennemu zatrudnieniu żyję tylko w myślach moich, a często według zwyczaju nucę sobie jaką ruską piosenkę, a wtedy wtóruję szczérze słowom Pola: tyle życia, co jest w pieśni

tyle szczęścia, co człek prześni, przemarzy

o swoim świecie, z resztą jednostajne wiodę życie, lecz miłe mi, bo przekonywam się, iż wiele korzystam, i jeszcze więcej korzystać mogę, i będę. W bibliotece Muczkowski mnie starannie zatrudnia, a lekcye jego Bibliografii są skarbem pod względem naukowym, tak wiele wiadomości w nich zawarte.

Pan Muczkowski dosyć łaskaw na mnie, uczy mnie czytać stare druki i rękopisma,
dosyć mi to trudno przychodzi, lecz teraz obznajomiwszy się już trochę z owemi hiero-
glifami oznaczającemi litery i liczby łatwiej mi czytać, w tém względzie jedynie dokładna zna-
jomość języka łacińskiego jest wielce pomocna, gdyż najczęściej trzeba się dorozumiewać, i ze
stosunku całego ustępu do pewnego nieznajomego słowa wypatrywać znaczenie onego —
zamiarem moim szczerze przyłożyć się do oswojenia się z językiem łacińskim, a poczęści,
o ile to się da uskutecznić, z językiem greckim, do czego mnie bardzo P. Muczkowski
nakłania, mówiąc, iż niema umiejętności, któraby bardziej wszechstronnie kształciła, jak
filologia, przeto z jego porady słucham wykładu Maleckiego, przybyłego niedawno z Poznania
jako professor filologii. Ów Malecki jest to młody człowiek, lecz jak się zdaje, wiele w
tej materyi pracował, wykład jego jest wielce nauczający, a przytem gładki, ubarwiony i
bardzo zajmujący, traktuje obecnie encyklopedią filologii, zbijając uprzedzenia, jakie na tej
nauce niesłusznie ciężą. Uczęszczam także na odczyty Geografii, właśnie Pol, chcąc ulżyć
słuchaczom kazał litografować pisma swoje Geografii Galicyi, historycznie, statystycznie
rozebranej, już jedna część wyszła, którą dla Włodzia kupiłem i przechowuję. Pol jest
wielkim amatorem tak zwanych excursii, które u nas bardzo weszły w modę, professorowie
więc otoczeni gronem uczniów, robią takowe, i tak niedawno Pol był w puszczy Nie-
połomickiej z strzelbą na ramieniu, nie wielki jednak odniesiono plon starannych po-
szukiwań, 6go t. m. byli w Krzeszowicach, nader przyjemna okolica, a pod względem
naukowym ciekawa 10go zaś byliśmy in gremio licząc najmniej 150 głów pod przewodnictwem
Zeisznera w kopalniach soli w Wieliczce. Byłem tam, i bardzo się z tego cieszę, bo nie
było dotąd i nie będzie tak prędko takiej sposobności przejrzenia się owym cudom
natury i sztuki ludzkiej, prawdziwie nie miałem wyobrażenia o czemś tak pięknym
tak imponującym oku i umysłowi ludzkiemu, jak te podziemne cuda natury. Oprowadzał
nas Zeizner i dawał dokładne wyobrażenie o wszystkim, ja nawet, który prawie żadnego
nie mam wyobrażenia o geologii, mogę powiedzieć, żem wiele skorzystał na tym praktycznym
wykładzie. Tu dopiero podziwiać trzeba, jak cudotworną jest natura, jak daleko sięga władza ludzka
widząc tyle sztuki — a zarazem nic poetyczniejszego, jak widzieć przy blasku kagańca owe
gmachy podziemne, w których robotnicy, jak duchy, wyklęte z powierzchni ziemi, mozolnie pracują
odwalając olbrzymim młotem ogromne bryły soli, albo owe jezioro, przez które przewoziliśmy się,

przy świetle ognia bengalskiego, piękny to widok, a wrażenie długo odbija się w pamięci;
z prawdziwą rozkoszą i najwyższym zadowolnieniem patrzałem na te skarby natury. —
Jutro 16go idziemy z Polem do Mnichowa, którego okolicę Szwajcarią Okręgu Krakowskiego nazywają,
obiecuję sobie wiele przyjemności, bo też taka wycieczka pod kierunkiem tak zdatnego człowieka, jakim jest Pol, wielce jest nauczająca. — Przyznać więc należy że w Krakowie bardzo wiele nauczyć się można, o ile uniwersytet tutejszy mieści w sobie professorów tak uczonych, i o ile, co samo przez się widoczne, kto sam pracuje, i z wykładów korzystać chce. —
Teraz dopiero szczerze mi żal lat ubiegłych, teraz dopiero widzę, jakie obowiązki leżą na człowieku, który ma pretensyą należeć kiedyś do ucywilizowanego świata, jak świętą jest powinnością nie zagrzebywać młodych lat w gnuśności, umarzaniu władz umysłowych, które na to są dane z woli Opatrzności, by one również, jak siły fizyczne, wyrabiać i kształcić, niestety, na wszechnicy lwowskiej pojąć tego nie można, a może nie wolno, professorowie tamtejsi, niewiem czy nie chcą, czy nie umieją, wpoić w młodzież zamiłowanie do nauk, owszem, tłumią ów popęd pedantyzmem, formalnościami i jednostronnym wykładem powierzonego im przedmiotu. Tu dopiero mogę mieć wyobrażenie o liberalnych instytucyach uczenia się i nauczania, acz w niedokładnym zarysie. —
Przepraszam, że tak wiele piszę, i może już dawno znudziłem — pokazuje się, że częstokroć gadulstwo opęta i tych, którzy zwykle nie bardzo są w tym względzie natrętni — to też i ja rozpisałem się szeroko i długo, i radbym już zakończył, a tu znowu nasuwa się pamięci rzecz godna uwagi. Widziałem w bibliotece portrety sławnych po dziś dzień mężów polskich malowanych przez jakiegoś Pana Maximiliana Fajansa, ucznia szkoły Warszawskiej, który obecnie podróżuje w celu wydoskonalenia się w sztuce malarskiej, przybywszy do Krakowa, mając bogaty zasób portretów zamyślił je ~~[illegible]~~ litografować, i już podobno ogłosił prenumeratę. Będzie to dzieło wychodzić z stosownym do każdego portretu tekstem w zeszytach po 3 portrety w jednym, a każdy zeszyt w cenie prenumeracyjnej kosztować będzie 1 f 30 Xr CM — Dzieło to według zdania znawców będzie bardzo szacowne, gdyż wykończenie portretów jest bardzo staranne i umiejętne, zdaje mi się więc, że dobrze by było, gdyby Włodzio zawczasu zgłosił się do prenumeraty, najstosowniej przez Pola lub Kremera. Będą tam portrety, o ile pamiętam: Pola, Kremera, Brodowicza, Elsnera, Korzeniowskiego, Ambrożego ~~[illegible]~~ Grabowskiego, Wojcickiego, Siemieńskiego, Zalewskiego (malarza), Nakwaskiej, Kraszewskiego i wielu innych znakomitych, literatury, nauk i sztuk pięknych promotorów.

Nakoniec jeszcze przystępuję do kwestyi — finansowej. Zostawiłeś nam 100 fr CM na kwartał, lecz jestem przymuszony prosić cię o sukurs, ponieważ fundusze już niemal zupełnie się wyczerpały, zapłaciwszy bowiem 50 fr za dwumiesięczny wikt i stancyę, opłaciwszy wszelkie drobne potrzeby, których się uwszczedz zwłaszcza w pierwszych czasach pobytu na jakimś miejscu, niepodobna, proszę cię, kochany Włodziu o 35 fr CM na miesiąc Lipiec, bo 25 fr trzeba zapłacić za wikt i stancyę, a 10 na drobne potrzeby. Żyję skromnie, odmawiam sobie wszelkich przyjemności, a jednak nie wystarczyło, boję się więc, byś nie myślał że pieniądze marnotrawię, lecz spodziewam się, że nie uwierzysz, zwłaszcza — że mam każdy grosz najskrupulatniej wpisany, i każdej chwili wyrachować się jestem w stanie. —

Już cię więc nie będę nudził, kończę, lecz jeszcze wprzód donieść ci muszę, że Bogusław miał febrę, która go porządnie wytrzęsła i uczyniła pokornym. Polecając się pamięci twojej oraz życząc sobie, że do mnie choć parę słów napiszesz

żegnam szczery przyjaciel

Józef Koczyński

Panu Janickiemu moje ukłony, z Karolem nie widziałem się, tylko słyszałem, że jest w Krakowie, przeto nic nie mogę P. Janickiemu tą razą o nim donieść. —

Najdroższy i najukochańszy Włodziu! Twój Bogusław

Daj Boże we wszystkiem dobrze, to moje szczere życzenie. — Wielebym mógł nagadać nażyczyć; lecz zdaje mi się przynajmniej — a nareszcie przeczuciem niejako kierując się wiem że i Włodziowi na słowach nie wiele takich będzie zależeć — wiem że Włodzio żąda od młodzieńca dobrego serca, ale i czynu któryby mógł onego istnienie niejako poświadczyć. — Wiem także że Włodzio żąda od człowieka młodego rozsądku, którym kierując się powinien do celu pewnego dążyć — otóż daj Boże byśmy się doczekali żeby z nas młodych, których Włodzia dobre serce do siebie przykuło, by z nas byli tacy, jakich nam potrzeba. — A teraz przeskoczę sobie na inny przedmiot, to jest wycieczki w celu naukowym robione przez tutejszych nauczycieli ze słuchaczami — na których na moje nieszczęście ani jeden raz być niemogłem, bo blisko miesiąc jak ciągle jestem strapiony różnymi lichami. Z początku katar z kaszlem dusił mię tak że czasem ledwie z Kollegiów do domu ledwie się zawlokłem — ledwie że to ustąpiło, aż tu Panna febra raczyła mię nawidzić i zbić mię tak że się ledwie opamiętywać poczynam. Oczekujemy Włodzia w Krakowie z wielką już naprzód uciechą. — Niema miejsca zatem niech Włodzio przyjmie serdeczne moje uściśnienia Bogusław

Bogusław Koczyński

1. 304.

7

Dnia 30 Jan. 839

Kochany Włodziu

Przesyłam ci najczulsze uściskanie, donoszę ci iż jestem
z Drawszy. radziłem się Pana Danka kąpielni pić
wody zimny po 15: szklanek na dzień, z wielką trudno-
ścią przychodzi mi zażywać tę Miksturę.
Odsyłam 10. Tomów Książek które dałeś mi pisałeś;
Pudełko na Motyle, i Szafę do Kredensu, żądzy Dwa-
dziłka którego z Drogi od siebie posyła, to jest pro-
szędełko małe nakładnij dla JWW Państwa i dobrodziej-
Pisał do mnie Jan Malarz żegnając się ze mną. Miał
być odprowadzonym do Rosji dnia 29 Januar. ale jednak
nie wiem pewnie, Mów Ojcu z Papą. Może się każe Panu
Tustanowskiemu w Przejeździe ojcu dowiedzieć, i coś o tym
zwiedzić. Żona Moja była Córka Państwa Liszkiewicz-
umarła d. 27 Jan. pochowana na Drugi Dzień

Rodzice postraci swey curki są bardzo zmartwieni Ona-
sama bardzo Płacze, a dotego słaba. WW Ruszczyc wzię=
=li już Obojga do siebie dla rozrywania im Myśli i wyper=
swadowania drogiey straty, P. Danek Miał ją w Kuracyi-ale
że natalkiej słabości Ratunku nie ma. Miała Wodę w głowie,
Pana Danka biorą do Kuracyi już i do Rosyi. był tem
trzy razy- wzabrać dzieci Karola Jabłonowskiego który
Mieszka w Ostrogu,-
U JWW Michałów Komorowskich Baldachimami=
Cała nasza Okolica będzie zastrzyżać tem nie potrzeby.
Bal.- ja wdowa Wodę Piję i zdrowa będę-
Malarz Dużo mnie Martwi jak się tam dostanie.-
Stado Papugi i twoie Kłoczki są zdrowe--
~~W. Kapitan Kalikowski~~ W. Kalikowskiemu Kapita=
=nowi; kupcy dawali zakład Pszenicy po 2 RM. S.-
z Dostawą do Kowny- ale jej nie przedał- teraz=
Zaś Za dobrey drogi Wozi do Kowny swoię
Pszenicę-

na pół z sobą u Księży Reformatów. - ma nadzieję
że ją pozniej lepiej przeda-

Mammi i Papie Naszki Całuję ręce a ciebie pomilon naj-
[illegible] kocham; całuję twoy nie ci Mierny przyjaciel

Marcelli

Ogródniczki Józefka zakładają - ogrodnika nie ma-
Człowiek który jeździł z Ks. Rogalskim powrócił. -
Z Szarzyca przywiózł 20. gatunków Georgin - te u lo-
kowałem w Oranżeryi: przy naszych Georginiach -
i Paczki zapakowane i Asekurowane - także przy-
wiózł, ale nie wiem żeby włożono je na sale-
V. Tabaszewski musi widzieć co w tey Paczce bo on
List miał - ale zapewne będzie chciał pisać do
Papy - jeżeli go dziś nie było, gdyż był zatrudniony

a

Monsieur

Włodzimierz

d. Dzieduszycki

a

Léopol.

1. 305

9

Jaśnie Wielmożny Hrabio!

Jaśnie Wielmożny Hrabio! ...

Zaśnię listem wczorayszym domiestem, Nasza naykochańsza Jw. Hrabina wczoray przed południem zakończyła życie – Przed Wieczorem zjechał Komornik otworzył Testament i Kodycył opieczętowane Obydwa – ale kudziarz na żaden sposob niechciał kopiy pozwolić, przy otworzeniu było 5ciu Swiadków, i w głos czytano – Jaś. Wy Hrabia ma dane Dobra cało bez naymnieyszego Ograniczenia – Legata różne porobione – Komornik zaraz powinien do Sądu odesłać akt urzędowy z Testamentem, ale iak myślę P. Kleczkowski z Panem Włodzimierzem zapewnie tu przyjadą – byle tylko kto poszedł do Pana Wysockiego że zaraz z Sądu można mieć Kopie. –

Komornik Zawistowski iest to Człowiek niemłody ostabiony – i kudziarz zabiera jej Robienia Inwen„ tarza, aby Diurnow wielkich naraczować, ale są sposoby, że mu można tego wszystkiego oszczędzić – Ja po ukończeniu wszystkiego porządku zaraz pospieszę do Lwowa, co nastąpi zapewnie w Niedzielę lub Poniedziałek, bo i tak mam inne Interessa.

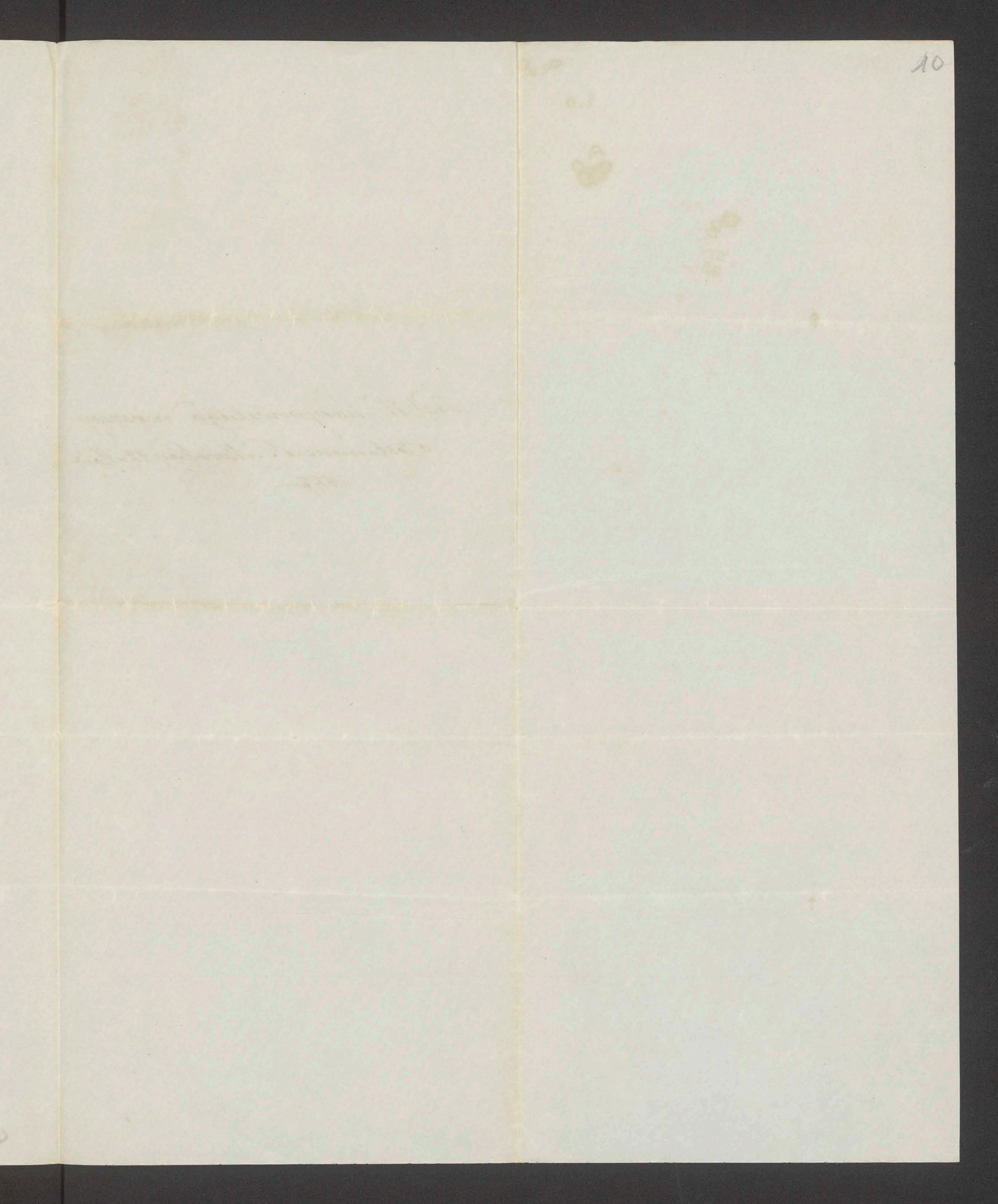
Z naygłębszym Uszanowaniem zostaię

Jaśnie Wielmożnego Hrabiego

Sługą naynizszym

Maryanowski

z 12. maja 847 Zaniz

10

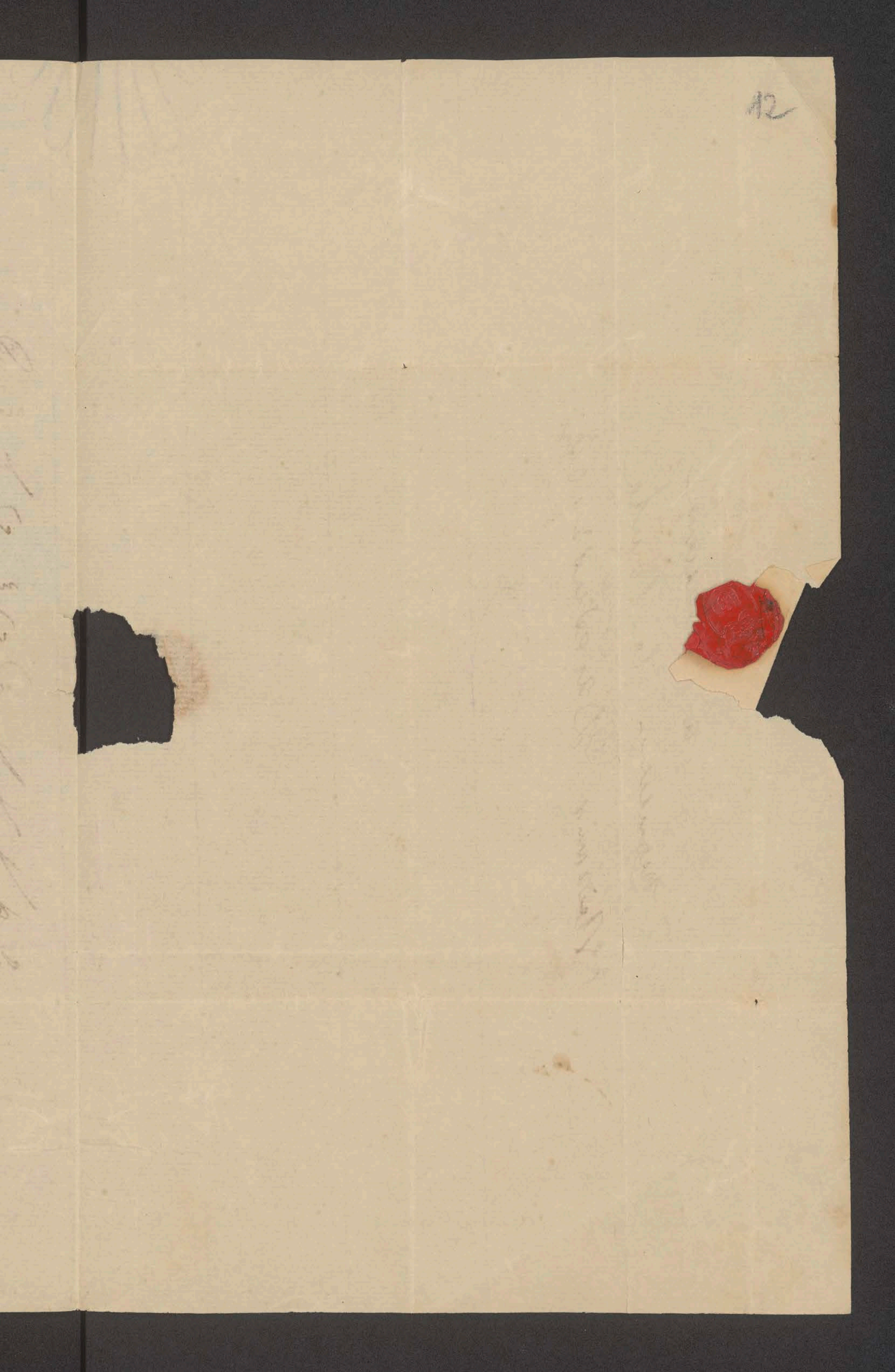
List W. Marynowskiego donoszący o testamencie P. Morskiey 12 Maja 1847

Bertucha odsełam z podziękowaniem, a ieżeli łaska i możność, proszę o dalszy ciąg. —

Trzymając się naszego przysłowia: nie darmo, wet za wet; posełam Panu książkę, i ieżeli Panu do gustu przypadnie, ieden tom po drugim mogę Panu dla przejrzenia sprokurować, tylko proszę nikomu niepokazywać bo te książki, iak Pan widzisz, są z biblioteki Cesarskiey. —

Sługa i Przyjaciel

Maszkowski

12

a Monsieur

Monsieur le Comte

Wlodimir Dzieduszycki

Otóż iestem znowu z prozbą:
niech Pan będzie łaskaw, zamiast
o ósmey godzinie przysłać po
mnie o pół do ósmey, bo chciał-
bym do owego biednego chorego
malarza któren naprzeciwko
Państwa mieszka, zawieść Dok-
tora Karasinskiego, więc spóźnił-
bym się na lekcyą. — niech
Pan mi tey łaski nieodmówi,
a ia będę się modlił aby Pań-
skie wszystkie Córy zdrowe
były. —

Przyiaciel i Sługa

Maszkowski

a Monsieur

Monsieur le Comte

Vladimir Dzieduszycki

Jezierzany 23 Lutego 854.

Szanowny Szurynku Dobrodzieju!

Odebrawszy list od adwokata który uważając za niezbędnie potrzebne do prędszego ukończenia zawikłań tak z testamentu, jak z prawa pochodzących czyniących tak wielką tamę we wszystkich interesach moich, doradza aby Szurynek podpisawszy tu przyłączony papier, zechciał natychmiast podać go do sądu, zrzekając się opieki dla przyczyn w podaniu tym wspomnianych, i mają wsze a to z porady adwokata pochodzącą, przyłączam prośbę z tem jednak zastrzeżeniem i uwagą, że jeżeli forma prawna żąda tego odemnie, w rzeczy samej daleką jestem od usunięcia się od tej opiekuńczej pomocy i rady Jego w każdej potrzebie, którą zwykłt z taką mieć troskliwością a którą jedynie tylko w kole familijnem dziś znaleźć mogę, prosząc Szurynka Dobr. o zachowanie zawsze i nadal swoich dla nas łaskawych względów a na dowód całego zaufania jakie w dobroci Szurynka pokładam, śmiem nawet zaproponować Mu rzecz która nie zrobi Mu zapewne wielkiej różnicy, wielkiem jednak dobrodziejstwem stałaby się dla mnie

idzie to o 2,000 flo: kon: monety które Maurycy z
Zakładu ma Kurzynkowi temi czasy wypłacić a
które jeżeliby Kurzynek pozwolił użyłabym na zapłacenie
jednego z natarczywszych dłużników moich, który nie wchodząc
w przykre moje dzisiejsze położenie i w niemożności uczynie-
nia tego gdyż od sądu nie uzyskałam jeszcze w tej mie-
rze pozwolenia, najboleśniejszemi opprimuje mnie listami
co chwili. Za coś płacę najchętniej procent jakiby
Kurzynek żądał, starać się najusilniej będę, jeśli nie
w krótce, to najdalej do dwóch lat, z prawdziwą
wdzięcznością Kurzynkowi tę sumkę powrócić, gdyż
uzyskawszy tylko sądowne pozwolenie do wypuszcze-
nia dzierżawy, dochody z tejże, najpierwej na zaspokoje-
nie długów obrócić pragnę.
Kilka dni temu okropna śmierć sąsiadki
naszej Ludwikowej Szawłowskiej, z domu Tarnowskiej,
przeraziła nas wszystkich, przejmując serce najbo-
leśniejszą chwilą jaką sama zaznałam w życiu. Mąż jej
udający się z nią razem do Stanisławowa, sam ją
powoził, gdy z góry poniosły ich konie a sanie
tak silnie w zatoki, koło mostu w dole będące

udręczyły, że ta wyleczywszy z największym prędem ze sani, udręczyła głowę o porzez masztu i na miejscu zabitą została, zostawując męża, drobne dzieci i nieutuloną w swem żalu, matkę. – Nie chcąc nadużywać cierpliwości Kuzynka Dobrodzieja a nie mogąc jednak odmówić sobie tej przyjemności, ośmielam Go prosić jeszcze aby był tak dobry ucałować odemnie najserdeczniej wszystkie Kochanej Cioci i przypomnieć mię pamięci Szanownej Kuzynki i Państwa Miecznikowiczów a sam chciał przyjąć wyrazy prawdziwego szacunku i przyjaźni od dobrze życzliwej

Kuzyny.

Zofii Matkowskiej

Dzieci wszystkie Kuzynka całują, Cioci i młodszej Kuzynki namy, z ~~uszanowaniem~~.

à

Monsieur

Monsieur le Comte Wlodimir Dzieduszycki

à

Zarzecze

L. 403 17

Jaśnie Wielmożny Hrabio Panie

i Dobrodzieju!

List z daty 22 Maja 1851. otrzymawszy, cieszyłem się szczerą nadzieją powitania Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja w Jaryszowie, liczyłem i spodziewałem się tak pożądanej chwili, nad zakres w piśmie oznaczony, wiedząc o tem że ludzie często nawet od okoliczności zależą; teraz i nadzieja ustaje – snać w tem taka wola Boża, by prawie mimo swej majętności JWPan przejeżdżając niepowiem niechciał, lecz że użycie tego wyroku niemiał szczęścia oglądania tego kącika ziemi, w którem zbogaciłeś i uszczęśliwiłeś Przezacnych swych Rodziców przychodząc na ten świat Boży, gdzie po raz pierwszy odetchnął, a może tez pierwszą zwiastunkę trosk ziemskich uroniłeś – Da-

Daruj mi i przebacz Jaśnie Wielmożny Panie, że się
ośmielam, będąc MMu prawie zupełnie obcy nieznany, na-
stręczać wspomnienia, mniej może prawa obowiązującego
mające; do tego jest mi powodem upowszechniona przed czasy
pogłoska zamiaru sprzedaży Jarysowa, czyli taką jest, lub nie,
niemyślę badać słuszności do tego powodów, i jeśli takowe wie-
ści mają pewną zasadę, na ten czas jako człowiek obcy zu-
pełnie temu przedmiotowi, czujący jedynie w sobie prawa
obowiązku wdzięczności, odważam się zrobić uwagę moją że; nim
to nastąpi, racz JWPan poznać pierwej Jarysów, i w nim się
rozpatrzyć dobrze, a pewny jestem że tę majętność umiłujesz,
jako prawdziwie godną tego nietylko ze swojch materialnych
względów, lecz nadto z powodu tylu pamiątek tak ściśle wią-
żących się z osobą Jaśnie Wielmożnego Pana i wspomnieniami
tyloletniego nieprzerwanego posiadania majętności tej przez
sp. Jego przodków, do których imienia i [illegible] JWPana ca-
łem sercem i duszą są nawykli i przywiązani; co mówiąc
niepoczytaj JWPanie za podawaną sobie radę, lecz przyjm

jako przedmiot, którego ocenienia całą ważność czuję–

Oprócz udarowania mię zaszczytną odpowiedzią przez Jaśnie Wielmożnego Pana, pocieszałem się i dotąd nieprzestaję pocieszać nadzieją polepszenia bytu mego w Jarysowie, do czego mnie jedynie w oczekiwaniach łaska JW Pana utwierdza; czuję i przeświadczony jestem, teraz nawet powtarzając z nieśmiałością prośby moje o skromności rzetelnych potrzeb doczesnego materialnego utrzymania o których pamiętanie w danym przez siebie poleceniu Rządcy Jarysowskiego majątku, JW Pan raczył wspomnieć w liście adresowanym do mnie; lecz że polecenie takowe dotąd zostaje bez żadnego skutku, o czem uwiadamiając sądzę że postępowaniu mojemu Jaśnie Wielmożny Pan nieprzypisze przekroczenia właściwych granic, oskarżanie kogokolwiek lub też gwałtowności i naprzykrza–

i naprzykrzania się, dolegim jest odemnie, pulsate et aperietur, petite et dabitur Vobis" oto sfera w której pragnę pozostać—

Z Szczetnym i Głębokim Uszanowaniem
dla
Jaśnie Wielmożnego Hrabiego
Pana
i Dobrodzieja zostaję
Najniższym Sługą i Kapłanem
Ksiądz Jan Matkowski—

D. 25. Lutego
1853. Roku
M. Jaryszów—

19

Porto 20. ~~Porto~~

Jaśnie Wielmożnemu Hrabiemu

Włodzimierzowi

Dzieduszyckiemu

przez Lwów –

w Zarzecze –

No 7403

Sb. T. Lemberg

d.l.403

EMBERG
20 MAR.

557 20

Jasnie Wielmożny Hrabio!

z Panem hr. Miączyńskim było w samej rzeczy bardzo źle — po gwałtownem zapaleniu gardła, zaczęła mu dokuczać podogra, na te przyrzuciła się róża, a potem wpakowała się w piersi, i zrobiła ogromne attrytyczne zapalenie — trzy razy powtórzone puszczenie krwi po trzy filiżanek — mnóstwo pijawek, wezykatoryi &c: nic niepomagało — Pan Ziembicki miał już zwołać consilium, tak się działo aż do Soboty, i ja w Sobotę telegrafowałem do Pani hr. Miączyńskiej, która się jednak z tą depeszą minęła — w Sobotę w nocy nastąpiły ogromne poty i to go uratowało — tak że w niedzielę gdy hrabina przyjechała, było już lepiej, i odtąd, chociaż

jeszcze raz stawiali pijawki, niema niebezpieczeństwa i coraz się więcej polepsza — ale ten stan stopniowego polepszania Pan Bóg wie jak długo trwać może, i kto wie gdzie święta przepędzi — Pani hr. Mięczyńska sama pisała podobno wczoraj, więc z jej listu JWPaństwo Dob. więcej się dowiecie —

Odebrałem przez ręce Pani hr. Mięczyńskiej Kwit na 400. Zpol. które JWPan Dob. za mnie w Warszawie zapłacić kazał - i te za szczęśliwem widzeniem się z wdzięcznością oddam —

JW. Hrabinie Mamie Dobrodz. z uszanowaniem do nóg upadam —

Notabene Pani hrabinie młodszej toż samo —

Zawsze z wysokiem poważaniem

21

i uszanowaniem

JW Hrabiego Dobrodz.
najniższy Sługa
[illegible]

Lwow 28/3 854.

Monsieur le Comte!

N'ayant pas l'honneur de Vous être connu, je prends cependant la libertée de Vous écrire Monsieur le Comte pour Vous exposer un voeu, un espoir que Vous daignerez peut être accueillir avec bienveillance. — Pour obtenir la faveur que je viens solliciter auprès de Vous, j'aurois pû avoir recours à l'intervention de ma cousine, sans doute toute puissante auprès de vous, mais pour des motifs de délicatesse que Vous comprendrez Monsieur le Comte, je ne veux devoir la preuve de confiance, à laquelle j'aspire, qu'à votre décision Monsieur le Comte. —

Par un concours de circonstances facheuses, malheureuses, et imprevues, je me vois obligé de me créer quelque moyen d'existance par mon travail, et je suis à la recherche d'une occupation convenable. — Ayant appris du Comte Wladimir Borkoski que Vous faites régir Vos biens de Podolie par des gens d'affaires, je me flatte

de l'espoir d'obtenir un emploi quelconque dans l'une de vos propriétés, dans l'idée que vous ne verriez aucun inconvénient à m'accorder cette preuve de bienveillance.

Si je ne possède pas encore le degré d'expérience qui ne s'acquiert que par une longue pratique (d'expérience) des affaires, du moins le zèle avec lequel je m'efforcerais de remplir vos intentions, et la probité que tout homme bien né pratique naturellement, seraient peut-être à vos yeux, une compensation dont vous voudriez bien faire quelques cas dans une demande de cette nature.

Je m'estimerais trop heureux de votre adhésion pour ne pas chercher tous les moyens de justifier votre confiance dont vous voudriez bien m'honorer.—

Veuillez Monsieur le Comte ne considérer mes offres de service, que comme une des demandes auxquelles vous êtes journellement exposé, et que vous êtes parfois dans la nécessité de refuser.—

En tous cas daignez je vous prie Monsieur le Comte me communiquer Votre décision, et agréer l'expression de la haute considération avec laquelle j'ai l'honneur d'être Votre très humble

A Mięczyński

Mon Adresse est à Berdyczów poste-restante.–

Le 20 Juillet 1854.–

1500
1500

1.494

24

Jaśnie Wielmożny Hrabio!

Oddawca kartki Schindler pisarz mój używany w Cieszanowie i Radwańcach, stara się o posadę leśniczego u Hrabiego Dobrodzieja; znając jego uczciwość, spokojność, pilność, jeżeli tylko posada wakuje wobec Hrabiego Dobr. dobry bardzo wybór.

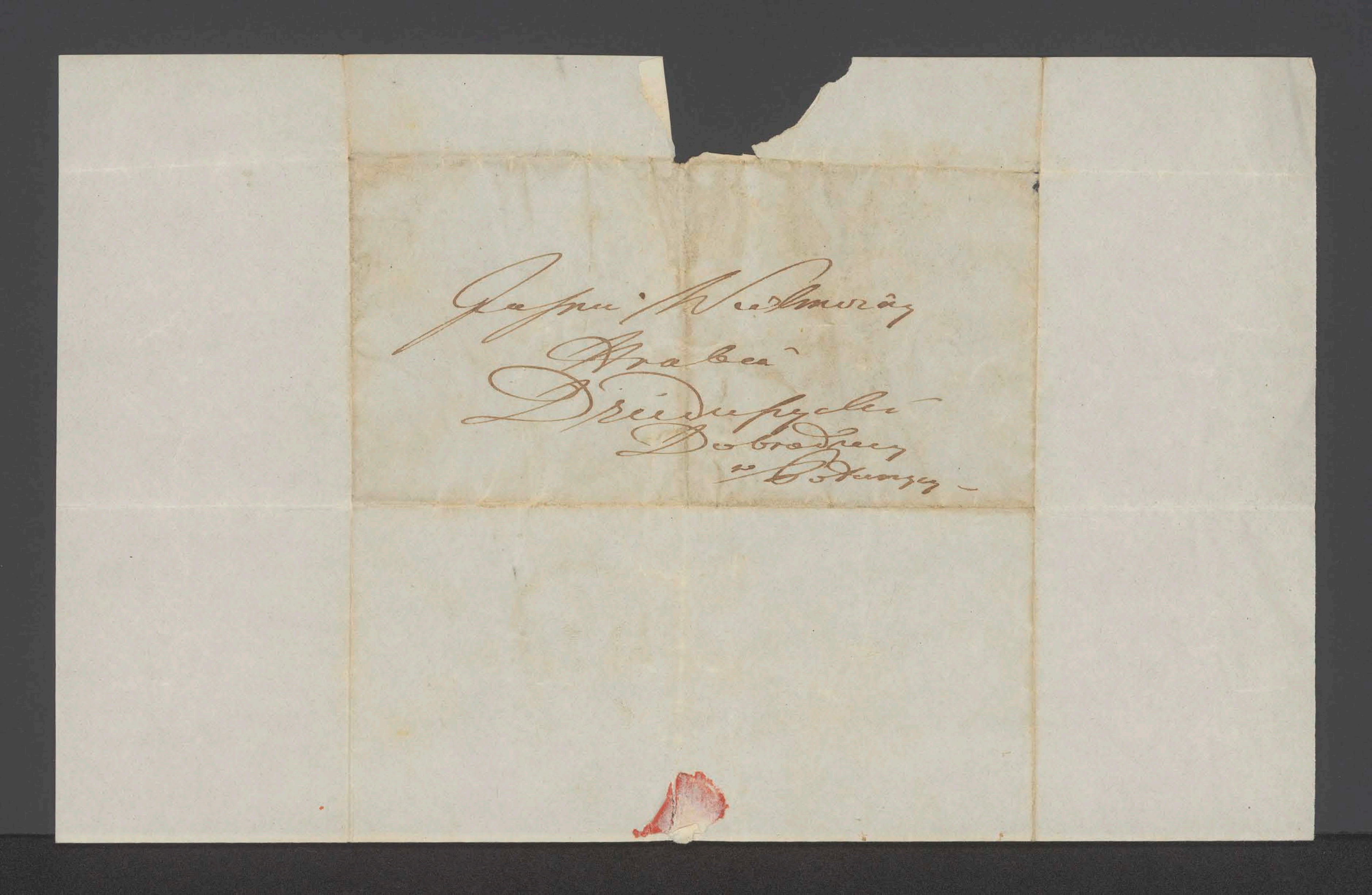
Na wypadek iżeli mu dziś nie zwrócę tutejszych wydatków należnych wypłat, gdy w domu tylko kartę zastawne mam a nie mam innych lebo kasa niewypłacona, dopiero 24go b.m. ratę dzierżawne które z poniesionemi razem dziś wypłacę — na pierwszy wypadek raczy JW Hrabia polecić kto to będzie takową odbierać.

aby natoße z 200 sążni drzewa podrąbić
które WWalicka łaskawie onegdaj
pozwolił mi zostawić. Rachunek
zaś iż będę miał szczęście poz-
znania osoby WWalickiego — życzę
pomyślnych kontraktów dzisiejszych
a nie nudnych całe to zajęcie
łącząc z wyrazami Najgłębszego
uszanowania i zapewnieniem JWWalickim
dały

uniżony Sługa

Sobot 17/6 851 [illegible]

Jaśnie Wielmożney
Hrabce
Dzieduszyckiey
Dobrodzieyce
w [illegible] –

1. 364

26

Jaśnie Wielmożny Hrabio!

Dowiedziawszy się iż JWHrabia dopiero koń-
cem bieżącego miesiąca będziesz w Tarnowie, opo-
wiem nie przestanie naymocniejszego uniżonego
przeproszenia za Szafarstwo w Radwaniach
przez Klimenkowskiego przy odebraniu Go,
zupełnie zrobione - maszyna z tey była za-
topieni gdym był drewniane gdyż iż jedni pędzili
podług niewłaściwego kiedy lato i kiedy para
kawałków rur miedzianych zabrał, a gdy ją
Szerzyński odebrał mnie zmarnuć, zatem
obowiązany czasem oddać, i to co brakuje
kazać dorobić aby z tey strony JWHrabia
nie miał przeciwnie żadney straty - obowią-
zek mój cały oddania Maszyny tey opo-
rządku biorę na siebie i tenczas dotrzymam

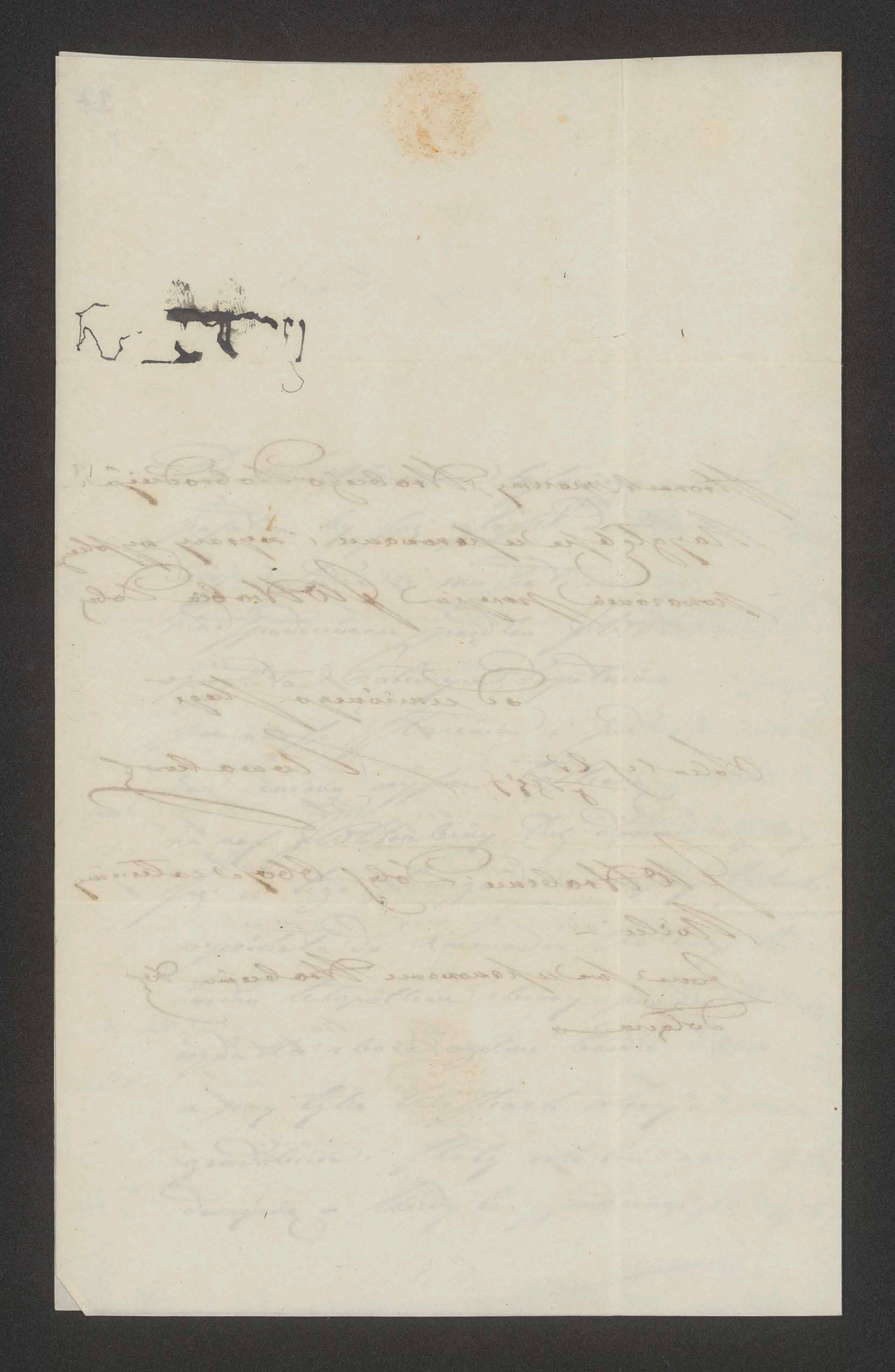
Do Świątkiewicza tuteyszego w Lubaczowie
zjechałem by się zgłosić do JW. Hrabiego Dobro-
dzieja, sądząc że musiał już być w [illegible]
Niespodziewanie przez to JW. Hrabina
opuściła [illegible], dopełniając naszą
powinność złożenia i podziękowania
za cenioną wyższą łaskawą pamięć
na nas JW. Hrabiny Dob. dowiedzieliśmy
się iż tego samego dnia naszej bytności
wyjechała do Lwowa. + Słota nas tu
bardzo kłopotliwe zbiory z powodu deszczów,
wydatku zboża ogólnie bardzo nędzne,
a przy tylu klęskach zbierając przez
gradobicia i słoty rok ten grozi wielką
drożyzną — której też spodziewam się w tych

Ściskam mocno Hrabiego Dobrodzieja i-
Najgłębsze uszanowanie i wyrazy wysokiego
poważania przesyłam JW Hrabinie Dobr.

od uniżonego sługi
Nowakowski

Solecz 20/8 857.

JW Hrabiance Dobr. obojgu całuję
Rączki –
Żona swe uszanowanie Hrabinie Dobr.
dołącza –

Jaśnie Wielmożny Hrabio!

Do Kommissyi z Magistratem i Propinatorem Sokalskim o nieprawny
wyszynku w Kołtuniacy, zechciał Pan Dylewski zrobić do Protokołu wniosek
o ile się tylko dało ugruntowany, lecz właśnie obecnie most na Bugu w So-
kalu zaszło, wszelka komunikacya z tamtym brzegiem była przerwana, i
Propinator Zabielski mieszkający w Reklińcu stanąć do Kommissyi nie mógł,
wyznaczyłem termin dalszego biegu Kommissyi, odwłoka która pierwszych dni
Kwietnia dalej przedsięwzięta będzie – a gdy cały ten proces z Panem Dy-
lewskim mówiłem i wykazałem mu, zatem bardzo z jednej strony
aby się mogła Kołtuniacy utrzymać, z drugiej strony widzę iż mylnie
JW. Hrabiemu wystawiono stan rzeczy, gdyż i tak tylko znać sposób
propinacyi naszych miast i wsi przyległych niemożliwy aby gdziekol-
wiek miasto mogło sąsiedniej wsi szkodzić propinacyą, lecz przeciwnie
każda przyległa wioska miastu ią szkodzi łatwo może, i cała ta
kwestya wywołana jest właśnie w widokach propinatora potocznego,
otóż zdanie czyżby nie lepiej było dla Hrabiego żeby kwestyę
tę zawiesić całkiem niedając dalszego biegu Kommissyi by nie do-
stawić się na sądowy dekret przyczyniający dla Kołtuniacy, zaś obok
szynku miejskiego zaprowadzić w Kołtuniacy własny, inaczej
nie będzie mogła konkurencyi wytrzymać gdyż samemu sobie

wszystby proporcjonalna taxa ceną wódki całej w mieście sprzedaży;
i tym sposobem indirecte, Hrabia Dob. zostanie z góra
to zadrażnieniem od pomyślnego C. Janiszewskiego, a gdyby było wykonane
byłby niedomyślnie pozyskać miejscowi dotąd nie zostanie —
chciałem donieść nie całkowicie w tym względzie Hrabiego Dob. aby mi do
tego dalsza czynność zastosować ile Magistrat nagli na ułożenie
cenie komissyi —

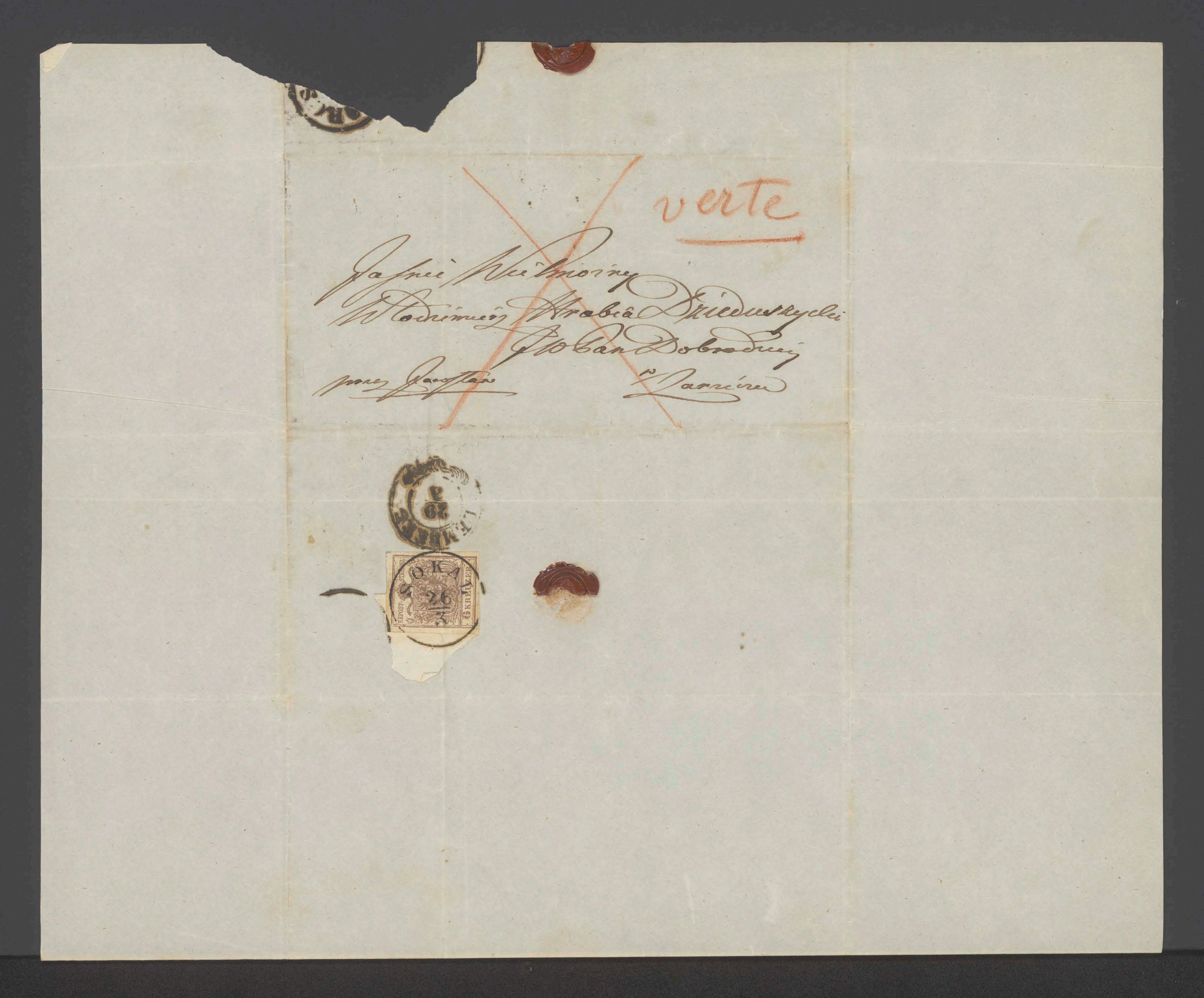
Zostaję z najgłębszym uszanowaniem JW. Hrabiego Dobrodzieja

uniżonym sługą
Nowakowski

Solec d. 26 Marca 854 —

JW. Hrabiemu Dobrodziejowi Wielkiemu —

verte

Jaśnie Wielmożny
Włodzimierz Hrabia Dzieduszycki
Pan Dobrodziej
przez Jarosław w Zarzeczu

SOKAL 26/3

LEMBERG 29/3

30

559

Ostatni raz gdym miał przyjemność Cię widzieć Łaskawy Włodzimierzu, byłeś Sam dobrym obiecać mi wypłatę w kontrakty należnych nam 12,000 ₰ — Dlatego śmiem Ci jeszcze raz przypomnieć Twoją łaskawą obietnicę, a zarazem prosić usilnie byśmy mogli na dzień terminu t. j. 1go Czerwca te pieniądze odebrać — w którym dzień sam mają być kilka terminów; Twoją więc akurat nowinę wyrządzisz Nam prawdziwą łaskę za którą Ci bardzo będę wdzięczen —

Rachując na nią polecam mnie Twojej pamięci i miło mi przy tej sposobności przesłać Ci wyrazy Wysokiego Szacunku i Przyjaźni

i pisać mnie Twoim

prawdziwym Sługą

Felix Ostrowski

Moje uszanowanie P. Hrabinie Tysze —

Lwow 30 kwietnia 1859.

Panie Hrabio Dobrodzieju!

List Pana Hrabiego w tydzień z Nadbrzeza odebrałem, nieczytając wcale, tylko z znaków pocztowych sądząc, byłem pewny że Lwicy agramne, kiedy taki papiery wprzestania P. Pawlikowski tej chwili do Lwowa odjechał — aże za Dziećmi zadzwoną do Pieniak udali się, bo tak było miało, że ani w tych czasach były mieli u Pana Hrabiego, lecz gdy z Sądu przysłali wezwanie by M. Dzki był na 19. t. m. wdowim, gdyż urzędnik dla spisania stanu majątku po ś.p. Eugeniuszu Dzieduszyckim zjedzie, z drogi od Pana Władysława wrócili — to więc rzeczą wieśnia pod rusz-teryką Tumanów! — tylko w Adnotacyy wcale?!

Pat ma tey Soboty odjechać przez Łuców – Lublin do Warszawy, byłem ze trzy razy w Podpieczarach, i widziałem się z Panią Hrabiną Mińczyńską powrocie z Niemiec interesu dla niego do dziś zrobić niemogłem, czym się Wincenty łatwo martwił, że mało nie rozchorował się nadobre – ależ trudno przełamać, kiedy się niedaje – że trzy razy tentowaliśmy z Kamieńskim, żadnych nieyszeć i niebyło sposobu ukończyć – ato co napoczął zdawało się dobrym i pewnym, gdy bliżey Kamiński Łacińskim rozumem rozpatrzył, uznał że kupno byłoby niepewnym – ia znowu chcąc odpowiedzieć zamiarom i zaufaniu Pana Hrabiego, dla samego Wincentego chciałbym, żeby z Dobrodzieystwa mógł mieć spokoyny kawałek ziemi, i używał błogosławiąc Dobroczyńce, za spokóy Od którego całym życiem dobić się niemoże – Stanęło natym że on w tyżeń kupi zlutarnych funduszów do=

inną lub zaarenduje, i sprowadzi się z familią, a
tymczasem ja starać się będę z Kamińskim wypłacić dla
niego stosowny do funduszu kawałek — Uwierzy z trud=
nością to będzie — bo lada kupiec, żeby się im kupiło —
i umieyscu spokoju i używania, nad siły jego znalazł=
by utrapienie — lęczę żeby miał chęć trzecią część ofia=
rowanej sumy, utopić — żeby się kupiło, ale nima
ja nadziei oczekiwać, jakiemi on pociesza się — ja
niemogę i <u>niechcę</u> — i niepowinienem —

Do Warszawy pisałem także uwiadomić, że Krasiń=
ski Jenerał przez kogoś zgłaszał się, iż gdyby przyje=
chał Wincenty do Warszawy, on pomógłby sprzedać
wszystkie Jego pisma — mimo szczerej życzliwości
wątpię by się tak stało, i lękam się by w tej całej
życzliwości Jenerała, nie była myśl jaka Szatańska
wyraźnie i jasną dałem mu przestrogę — sabiąc

mnie uwagi – będzie za dni kilka we Lwowie, i może Bóg zdarzy, że tam zjedzie się z Panem Hrabią, więc niech mu i Pan Hrabia zrobi uwagę – aby był ostrożnym – bo ani w Warszawie teraz są bardzo grzeczni, zwodziły podobnych Ludzi, podając im rękę niby po swojey Stronie – niechże go broni wszyscy Patronowie Nasi –!

u Nas cicho cały iest, tak iak w Złoczowskim nie sprzedaży – z dodatkiem takiey Golizny, iż trudno wyobrazić – iak to dalej potrwa, nędza okrutna – ale tymczasem idąc za Wincentym, cieszymy się nadzieią wyrachuiąc na cyfry, ale aż tak, że się może poprawi co Daj Boże! – a tymczasem niech mnie od Nas chcąc przestać wyrazy pełne szacunku Panu Hrabiemu i Pani Hrabinie mnie Uszanowanie – zamawiaiąc sobie Łaskę, da Bóg doczekać przyjechać na Adwent do Pieniąg – i Ryby łapać – a o Ratraszu pamiętam –

przyjazny i nayniższy Sługa – J Czarnecki

l. 358

34

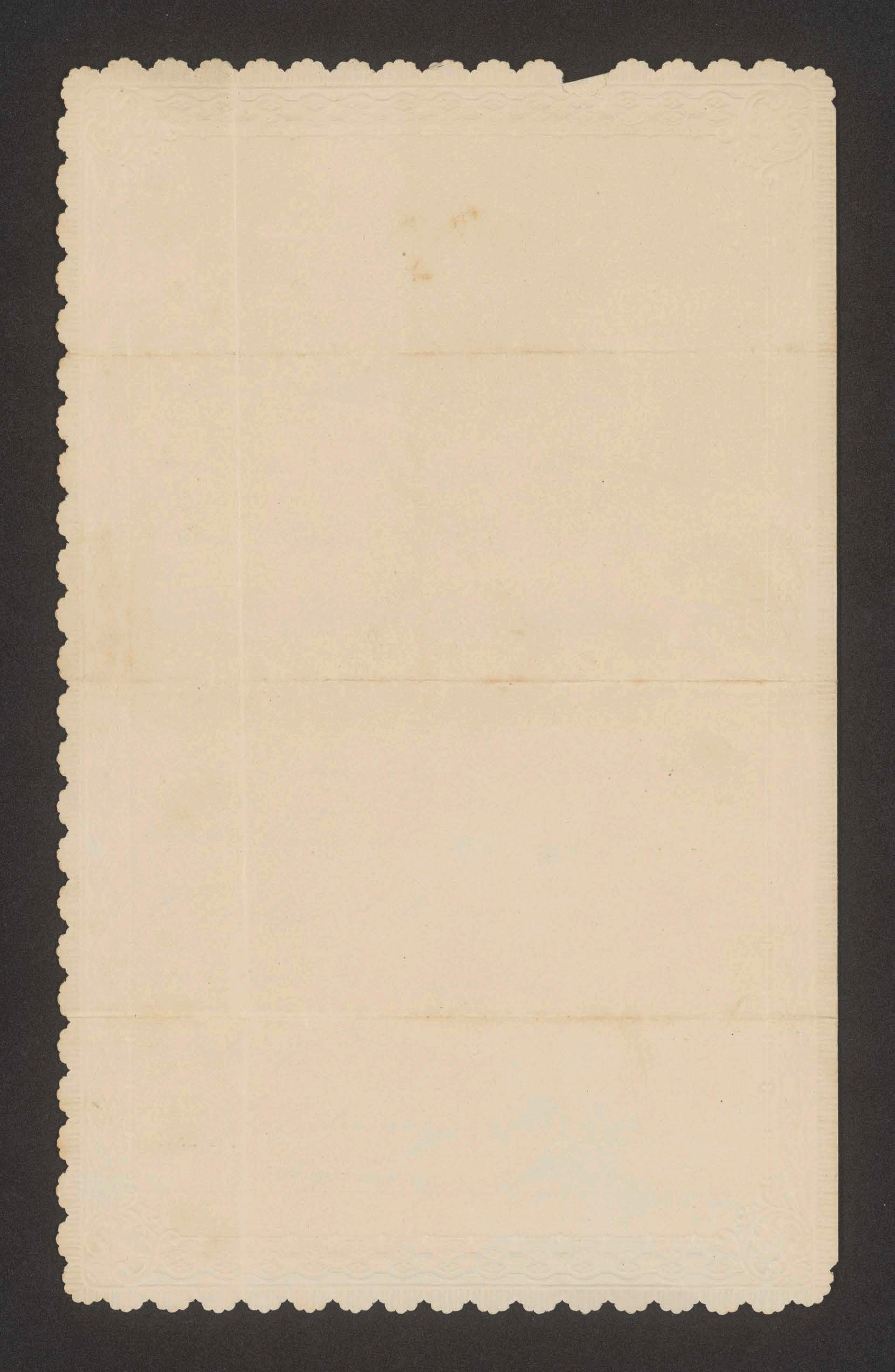
W tem momencie dowiedziałam się że JW. Hrabia bawi w Tarnowie; gdyby nie słabość moja miałabym zaszczyt oświadczenia Mu; i pomówienia w Interessie; zatem raczy Pan Hrabia uwzględnić, że listownie przyszło się zawiadamić. czyli Pan Hrabia jest w chęci nabycia [illegible]

mając Okoliczności tego wyma-
gające że ich sprzedaż musi
Cena tychże Dóbr wiadoma
Panu Hrabiemu, zgodnie
mając za tyle ziemi ich słowo
mnie — chciałabym się zapewnić
czyli Pan Hrabia życzy sobie
te nabyć lub nie; bo takie
zbliżone do [illegible]; czekam
ostatniej decyzji;

JWielmożnego Hrabiego
najniższa Sługa
Paprocka

35

Wien den 31ten Jaener 853

Hochgeborner Herr Graf!

Ihre freundliche Zuschrift hatte ich den 1ten December 852 alsogleich beantwortet, und einige Verzeichnisse zu Ihrem gefälligen Einsicht mit beygelegt, worüber ich bis jetzt aber noch mit keiner Antwort beehrt wurde, und weil ich vor kurzem durch Dr: Baldamus vernommen, daß Sie auch vieles von Eÿern besitzen, so erlaube ich mir Ihnen hiermit höflichst zu berichten, daß ich mit Vergnügen bereitwillig wäre, von Eÿern alle jene Arten, welche mir brauchbar wären, mit Vergnügen von Ihnen in Tausch gegen Vögeln, Conchylien, oder wieder gegen Eÿer zu übernehmen, und bitte daher nur mir gütigst sagen zu wollen,

was ich hier früher von Ihnen erhalten hätte.

Wenn Sie auch exot: Vögeln Sammeln, so werde ich auch Ihr Verlangen nicht säumen, Verzeichnisse davon zu Ihrer Antwort zu übermachen, ebenso von Conchylien noch viele Verzeichnisse nachfolgen zu lassen, wenn Sie es wünschen.

In dieser Erwartung Ihrer Geehrten unterzeichnet mit voller Hochachtung

Euer Hochgeborn

bereitwilligster Diener
Ludwig Parreyss

Wien, Leopoldstadt No 214.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Wien [illegible]

38

2226

an

Sr. Hochgeborn

dem Herrn

12

WIEN 1/2 1.M

Herrn Wladimir Graf Dzieduszycki.

Mitglied vielen Gelehrten Gesellschaften, und

Herrschafts besitzer zu

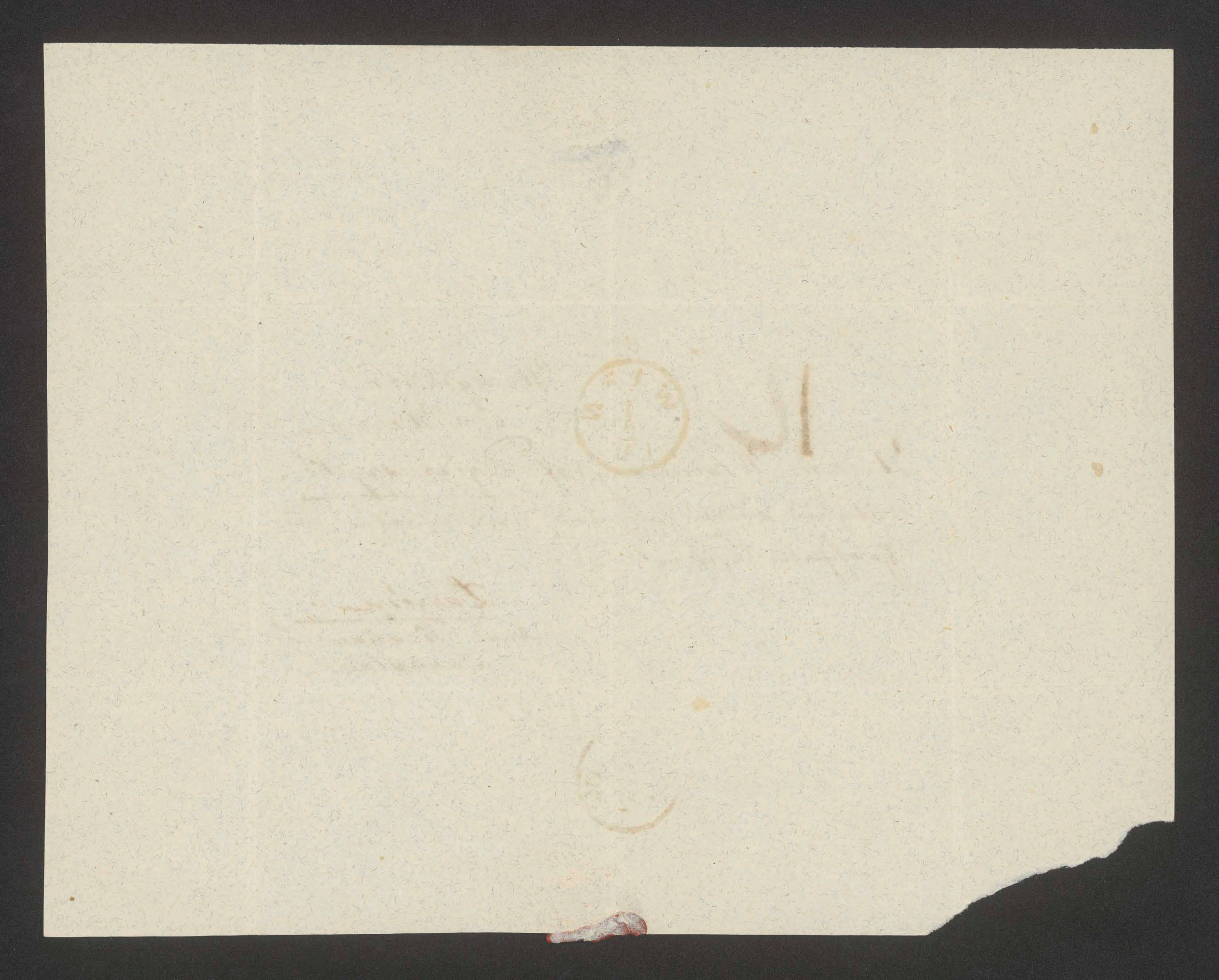
Zarzécze.

über Krakau u

Jaroslau.

1/2 ...

KRAKAU 2

39

Auf Verlangen werden Verzeichnisse eingesendet:

Von europäischen Vogel-Eiern
exotischen
Säugethier- und Vogel-Bälgen,
Amphibien
und
Fischen in Spiritus.

INSECTEN
vorzüglich Coleopteren,
Land- und Fluss-Conchylien
und
getrockneten Pflanzen.

VERZEICHNISS

der

europäischen Vögel,

welche gegenwärtig in gut erhaltenen Bälgen für beigesetzte Preise in Conventions-Münze bei Ludwig Parreyss in Wien, Leopoldstadt Nr. 214 zur Auswahl sind.

		fl.	kr.
VULTUR Auricularis			
— Cinereus . *2 oder 9*		15.	—
— Fulvus	ad	9	—
— Kolbii			
niger Briss:	"	16	—
CATHARTES perenopterus	ad	4.	30
GYPAËTUS barbatus			
FALCO Islandicus	—	6	—
— Lanarius			
— Peregrinus	—	3	—
— Subbuteo	—	1.	30
— Aesalon	—	1.	30
— Tinnunculus	—	—	30
— Tinnunculoides	—	2	30
— Rufipes	—	2	30
— Concolor			
— Eleonorae			
— Imperialis			
— Fulvus	jun	8	—
— Bonellii			
— Naevius	ad	4.	48
— Pennatus			
— Brachydactylus	ad	5.	—
— Haliaëtus	ad	5.	—
— Albicilla	ad	6	—
— Leucocephalus			
— Palumbarius *jun 2fl*	ad	2	40
— Nisus	—	—	30
— Milvus			
— Ater			
parasiticus.	ad	3	40
— Furcatus			
— Melanopterus			
— { Buteo	ad	1.	—
— { Mutans			
— { Pojana			
— Lagopus *v: albida 3fl*		2	—
— Apivorus	—	3	—
— Aeruginosus *ad. 2fl*	jun	1.	30
— Cyaneus	"	2	30
— Cinerascens	—	2	—
— Pallidus	ad	4	—
STRIX Lapponica			
— Nyctea			
— Uralensis	ad	6.	48
— Funerea	—	4.	—
— Nebulosa			
— Aluco	—	—	36
— Flammea	—	1.	—
— Passerina	—	1.	30
— Tengmalmi (dasypus)	—	2	48
— Acadica	—	3.	20
— Brachyotos	—	1.	40
— Ascalaphus			
— Bubo	—	3.	48
— Otus	—	—	40
— Scops	—	2	—
CORVUS Corax	—	1.	20

		fl.	kr.
CORVUS Leucophaeus			
— Corone	—	1.	—
— Cornix	—	—	36
— Frugilegus	—	1.	
— Monedula	—	—	30
— Spermologos			
Stellerii	ad	6	—
GARRULUS Pica (C. Pica)	—	—	30
— Cyanus	—	6	—
— Glandarius	—	—	36
— Melanocephalus	—	5.	30
— Infaustus	—	4	—
Pica mauritanica	—	5.	—
NUCIFRAGA Caryocatactes	—	1.	—
PYRRHOCORAX Pyrrhocorax	—	1.	20
— Graculus	—	2	48
BOMBYCILLA Garrula	—	1.	—
♂. ad.		1.	15.
CORACIAS Garrula	ad	1.	48
ORIOLUS Galbula	—	—	40
♂.	ad	1.	—
STURNUS Vulgaris	—	—	24
— Unicolor	—	2	—
PASTOR Roseus	—	2	—
LANIUS Excubitor	—	—	48
— Meridionalis	—	2	—
— Minor	—	—	40
— Cucullatus			
— Ruficeps	—	1.	—
— Collurio	—	—	30
personatus.	—	2	—
MUSCICAPA Grisola	—	—	20
— Albicollis	—	1.	—
— Luctuosa	—	—	40
— Parva	—	2	—
id. mit rother Kehle		2	40
TURDUS Withei (Varius)			
— Viscivorus	—	—	40
— Pilaris	—	—	40
— Musicus	—	—	30
— Minor, Brehm			
— Iliacus	—	—	40
— Torquatus	—	1.	—
— Merula	—	—	20
— Migratorius			
— Atrogularis			
— Naumanni			
— Pallidus			
— Sibiricus			
— Saxatilis *jun 1fl:*	ad	1.	30
— Cyaneus	ad	2	—
IXOS Obscurus	ad	2	—
CINCLUS Aquaticus	ad	—	48
— Melanogaster			
— Pallasii			
SYLVIA Turdoides	—	1.	—
— Olivetorum			
— Fluviatilis	ad	2	—
— Lucustella	ad	2	—
— Certhiola			

		fl.	kr.
SYLVIA Aquatica	—	1.	15.
— Phragmitis	—	1.	15.
— Arundinacea	—	—	40
— Palustris	—	1.	—
— Cettii	—	2	15.
— Lusciniodes			
— Melanopogon			
— Cisticola	—	1.	—
— Lanceolata			
— Luscinia	—	1.	—
— Philomela	—	2	—
— Sericea			
— Orphea	—	1.	—
— Nisoria	ad	1.	40
— Rubiginosa	"	2	—
— Rüppellii			
— Atricapilla	—	—	30
— Melanocephala	—	1.	
— Sarda			
— Hortensis	—	—	40
— Cinerea	—	—	20
— Curruca	—	—	36
— Conspicillata	—	1.	30
— Provincialis	—	1.	20
— Passerina	—	1.	20
— Rubecula	—	—	40
— { Suecica	ad	1.	—
— { Cyanecula			
— Tithys	—	—	30
— Phoenicurus	—	—	30
— Hippolais	—	—	40
— Sibilatrix	—	—	48
— Jiterina			
— Trochilus	—	—	36
— Rufa	—	—	36
— Nattereri	—	1.	20
leucopogon	—	1.	30
REGULUS Cristatus	—	—	36
— Ignicapillus	—	—	48
— Modestus			
TROGLODYTES Vulgaris	—	—	36
SAXICOLA cachinnans	—	2	40
— Oenanthe	—	—	30
— Stapazina	—	1.	15.
— Aurita	—	1.	30
— Leucomela			
— Rubetra	—	—	30
— Rubicola	—	—	36
ACCENTOR Alpinus	—	1.	15.
— Calliope			
— Modularis	—	—	30
— Montanellus			
MOTACILLA Lugubris	—	1.	30
— Alba	—	—	20
— Yarrellii	—	2	—
— Boarula	—	—	36
— Citreola			
— { Melanocephala	—	1.	—
— { Feldeggii			
— { Cinereocapilla	—	—	48
— { Flava	—	—	48
— { Flaveola	—	1.	20

		fl.	kr.
ANTHUS Richardi	—	2	—
— Aquaticus	—	1.	20
maritimus.	—	1.	30
— Obscurus	—	1.	30
— Rufescens	—	1.	—
— Pratensis			
— Rufogularis			
— Arboreus	—	—	30
ALAUDA Duponti			
— Bifasciata			
— Alpestris	—	2	—
— Kollyi			
— Arvensis	—	—	20
— Arborea	—	—	40
— Cristata	—	—	40
— Brachydactyla	—	1.	15.
— Isabellina	—	1.	36
— Calandra	—	1.	15.
— Tartarica	—	3.	30
sibirica.	—	3	—
PARUS Major	—	—	20
— Ater	—	—	30
— Coeruleus	—	—	20
— Bicolor			
— Cristatus	—	—	40
— Palustris	—		
— Lugubris	—	2	30
— Sibiricus			
— Cyaneus			
— Caudatus	—	—	20
— Biarmicus *jun 1fl.*	ad	1.	12
— Pendulinus	ad	1.	36
numidicus.	"	2	—
EMBERIZA Melanocephala	ad	1.	30
— Citrinella	—	—	30
— Miliaria	—	—	30
— Schoeniclus	—	—	36
— Palustris			
— Pithyornus			
— Hortulana	—	1.	—
— Caesia			
— Striolata			
— Cirlus	—	1.	—
— Cia	—	1.	—
— Rustica			
— Aureola			
— Hyemalis			
— Lesbia			
— Provincialis			
— Nivalis	—	1.	—
— Calcarata *♂*	ad	3.	—
LOXIA Pityopsittacus	ad	1.	48
— Curvirostra	"	—	30
— Leucoptera	ad	4.	—
PYRRHULA Enucleator	ad	2	20
— Rosea			
— Erythrina			
— Vulgaris	—	—	30
— Githaginea			
— Longicauda			
FRINGILLA Coccothraustes	—	—	24
— Chloris	—	—	20
— Incerta			
— Petronia	ad	2	—

		fl.	kr.
FRINGILLA Domestica	—	—	20
— Cisalpina	—	—	40
— Hispaniolensis	—	1.	15.
— Montana	—	—	30
— Islandica			
— Serinus	—	—	48
— Coelebs	—	—	20
— Montifringilla	—	—	30
— Nivalis	—	1.	—
— Cannabina	—	—	24
— Montium	—		
— Citrinella	—	1.	20
— Spinus	—	—	20
— Borealis			
— Linaria	—	—	30
— Carduelis	—	—	30
CUCULUS Canorus	—	—	48
— Glandarius	—	4.	—
— Cinerosus			
PICUS Martius	—	1.	30
— Viridis	—	—	30
— Canus	—	—	48
— Major	—	—	24
— Leuconotus	—	2	48
— Medius	—	—	48
— Minor	—	—	48
— Tridactylus	—	2	—
YUNX Torquilla	—	—	30
SITTA Europaea	—	—	24
— Sericea			
— Syriaca	—	1.	48
CERTHIA familiaris	—	—	24
TICHODROMA Phoenicoptera	—	1.	36
UPUPA Epops	—	1.	—
MEROPS Apiaster	—	1.	15.
— Savignii	—	2	40
ALCEDO Rudis	—	2	—
— Ispida	ad	1.	—
HIRUNDO Rustica	—	—	24
— Rufula			
— Urbica	—	—	36
— Riparia	—	—	40
— Rupestris	—	2	—
— Boissonneauti			
CYPSELUS Alpinus	—	2	—
— Murarius	—	—	30
CAPRIMULGUS Europaeus	—	1.	—
— Ruficollis	—	4.	—
COLUMBA Palumbus	—	1.	—
— Oenas	—	1.	—
— Livia	—	1.	—
— Migratoria			
— Turtur			
PHASIANUS { Colchicus / Torquatus / Var. Isabellina			
Pictus	—	8	—
— Nycthemerus			
TETRAO Urogallus	—		
— Tetrix	—	3	—
— Bonasia	—	2	—
— Scoticus	—	3	—
— Lagopus	—	2	—
— Islandorum	—	2	48
— Saliceti			
— Brachydactylus			
PTEROCLES Arenarius			
— Setarius			
PERDIX Francolinus	ad	6	—
— Saxatilis	"	2	—

		fl.	kr.
PERDIX Rubra	—	2	30
— Petrosa			
— { Cinerea / Montana	—	—	30
— Coturnix	—	—	30
— Borealis			
HEMIPODIUS Tachydromus			
GLAREOLA Torquata jun 1. 20	ad	1.	20
melanoptera	ad	3	—
OTIS Tarda		7	—
— Tetrax ♂	ad	3	48
— Hubara			
CURSORIUS Isabellinus			
melanocephalus		3	—
OEDICNEMUS Crepitans	ad	1.	40
CALIDRIS Arenaria	—	1.	30
HIMANTOPUS Melanopterus	ad	2	30
HAEMATOPUS Ostralegus	ad	2	30
CHARADRIUS Pluvialis	"	1.	15
— Spinosus			
— Morinellus	—	1.	30
— Pyrrhothorax			
— Hiaticula	—	—	40
— Minor	—	—	40
— Cantianus	—	2	—
VANELLUS Melanogaster	—	3	—
— Keptusckha			
— Cristatus	—	—	40
squatarola	—	3	—
STREPSILAS Collaris	—	1.	30
GRUS Leucogeranos			
— Cinerea	ad	4.	30
— Virgo			
CICONIA Maguari			
— Alba			
— Nigra			
ARDEA Cinerea	—	1.	—
— Purpurea	—	2	30
— Egretta			
— Egrettoides			
— Garzetta	—	2	30
— Russata	—	2	—
— Verany			
— Stellaris	—	1.	30
— Lentiginosa			
— Ralloides	—	2	20
— Minuta	—	1.	30
NYCTICORAX ardeola	—	2	20
PHOENICOPTERUS Antiquorum	jun	6	—
RECURVIROSTRA Avocetta	ad	3	—
PLATALEA Leucorodia	ad	4	—
IBIS Falcinellus	ad	2	48
— Religiosa	♀	4.	—
NUMENIUS Arquata	—	1.	30
— Phaeopus	—	2	—
— Tenuirostris			
TRINGA Subarquata	—	1.	30
— Pectoralis			
— { Variabilis (alpina) / Schinzii, Behm	—	1.	48
— Schinzii, Bonaparte	—	2	—
— Platyrhyncha			
— Maritima	—	2	30
— Temminckii	—	1.	48
— Minuta	—	2	—
— Rufescens			
— Cinerea	ad	1.	48
MACHETES Pugnax ♂.	ad.	1.	48
♀	ad	1.	30

		fl.	kr.
TOTANUS Semipalmatus			
— Fuscus	—	1.	20
— Calidris	—	1.	—
— Stagnatilis			
— Bartramia			
— Ochropus	—	1.	20
— Glareola	—	1.	20
— Macularia			
— Hypoleucos	—	1.	—
— Glottis	—	1.	30
LIMOSA Melanura	ad	2	40
— Meyeri			
— Rufa	ad	2	40
— Terek			
SCOLOPAX Rusticola			
— Major			
— Sabinii			
— { Gallinago / Lamotti / Brehmii			
— Perigrina			
— Gallinula	—	1.	—
— Grisea			
RALLUS Aquaticus	—	1.	—
GALLINULA Crex	—	—	48
— Porzana	—	—	40
— Pusilla f	—	1.	48
— Baillonii	—	1.	48
— Chloropus	—	1.	—
PORPHYRIO Hyacinthinus	—	2	48
FULICA Atra			
cristata	—	3	—
PHALAROPUS Hyperboreus	—	2	—
— Platyrhynchus	—	3	—
PODICEPS Cristatus	—	1.	30
— Rubricollis	—	3	—
— Arcticus			
— Cornutus			
— Auritus	—	1.	48
— Minor	—	—	40
STERNA Caspia	ad	3.	30
— Affinis	"	6	
— Cantiaca	"	2	—
— Dougalli			
— Hirundo	—	—	48
— Arctica	ad	2	30
— Anglica	"	2	20
— Stolida			
— Leucopareia	—	2	—
— Leucoptera	—	1.	20
— Nigra	—	1.	—
— Minuta	—	1.	20
LARUS Glaucus	ad	4.	—
— Leucopterus	"	4.	20
— Argentatus	—	2	36
— Marinus	ad	3	—
— Flavipes	—	2	48
— Ichthyaëtus			
— Eburneus	—	3	—
— Audouinii			
— Canus jun 2fl	ad.	2	—
— Tridactylus	—	2	15.
— Tenuirostris	—	5.	—
— Melanocephalus			
— Atricilla			
— Ridibundus	—	—	48
— Capistratus	—	1.	—
— Leucophthalmus			
— Sabinei			
— Minutus jun 3fl	ad.	3	—
— Michaelis			
fuscus.	—	2	48
LESTRIS Catarrhactes	ad	4.	30
— Pomarinus	—	3	—
— Richardsonii	—	3	—
— Parasiticus	—	3	—
PROCELLARIA Glacialis	—	3.	48

		fl.	kr.
PUFFINUS Cinereus	ad	3.	48
— Major			
— Anglorum			
— Obscurus			
THALASSIDROMA Leachii	—	3	40
— Wilsonii			
— Pelagica	—	2	30
ANSER Hyperboreus			
— Ferus			
— Segetum	—	3	—
— Albifrons	—	3	—
— Leucopsis			
— Brachyrhynchus	—	6	—
— Bernicla	—	3	—
— Ruficollis			
— Agyptiacus	—	4.	—
gambensis.	—	8.	—
CYGNUS Musicus			
— Bewickii			
— Olor			
ANAS Rutila			
— Tadorna	ad	2	—
— Boschas			
— Strepera	—	2	—
— Acuta	—	1.	48
— Penelope	—	1.	30
— Glocitans			
— Sponsa			
— Querquedula			
— Crecca	—	1.	—
— Clypeata	—	2	—
— Mollissima	—	2	48
— Spectabilis	—	4.	48
— Perspicillata	♀	6	—
— Fusca	—	3	—
— Nigra	—	3	—
— Rufina	—	3	—
— Marmorata	—	4.	30
— Marila jun 1fl 30	ad	2	30
— Ferina	—	1.	48
— Leucophthalmos	—	1.	40
— Fuligula	—	1.	30
— Dispar			
— Histrionica	—	3	40
— Clangula	—	1.	30
— Bariowii			
— Glacialis	—	1.	30
— Leucocephala	—	4.	—
MERGUS Merganser ♀ 2fl	♂	3.	20
— Serrator	—	1.	48
— Culcullatus			
— Albellus	—	1.	48
PELECANUS Onocrotalus			
— Crispus			
CARBO Cormoranus	ad	2	—
— Graculus ♂.	ad	6	—
— { Desmarestii / Cristatus	jun	3	—
— Pygmaeus	jun	3	—
SULA { Alba	ad	5.	—
SULA { Melanura			
COLYMBUS Glacialis	ad	6	—
— Arcticus	—	4	—
— Septentrionalis	—	2	—
id. mit rothen Hals		3	—
URIA Lacrymans			
— Troile	—	1.	48
— Brunnichii	—	3	—
— Grylle	—	2	—
— Alle	—	2	—
Hringivia	—	4	—
MORMON Glacialis			
— Fratercula	—	2	—
ALCA Torda	—	1.	48.
— Impennis			

Buchdruckerei von Carl Gerold & Sohn.

Posyła się z Kłoturzycy w skrzyd=
ku zapakowanych sześć pta=
szych Skór, to iest: murka mo=
tyga sześć tray, czterech dwo=
i turkawki cacie ciedno, niemo=
na było powydymać bo już po=
zabiyane, Jastrzębia starego, któ=
rego sobie Pan życzył do wypcha=
nia, gaiowy iescze nie zrabiał-
Kaiota dwa odsyłam które z
moiey winy tak długo w P. Zatar=
kuiże zależały. ———

18 23/6 46.

Strapeński

mit Declaration

22 c

41

AKEN
4/1 * 5

Sr. Hochgeboren

[illegible] Herrn Grafen

Vladimir Dzieduszycki

via Krakau, Jaroslav

Zarzecze.

Anbei ein Paket
in schwarzem Wachspapier
enthaltend 3 Hefte einer
ornithologischen Zeitschrift
sign.

G. V. D.

N. 314.

302.

222 c 42

Seit dem 11 Feb: in das Inventarium einzutragen.

1. Falco lagopus ♂
2. Fringilla spinus
3. Emberiza citrinella ♂
4. Perdix cinerea ♂
5. Falco milvus ♂
6. Anser segetum ♀ Dąbrowski. Provisor.
7. Emberiza nivalis ♀
8. Aquila albicilla ♂ Nowicki Parchacz
9. Emberiza schoeniclus ♂
10. Aquila brachydactyla ♀ E. S. Radwanoc.
11. Anas fuligula ♂
12. Anas querquedula ♀
13. Podiceps cristatus ♀
14. Anthus campestris ♂
15. Accentor modularis ♂
16. Anas clangula ♂
17. Emberiza schoeniclus
18 Parus ater ♂.
19. ein unglücklicher Ungenannter.

Przybyło do Gabinetu od 7. Marca:

Aquila albicilla.
Tetrao bonasia.
Corvus frugilegus.
Columba oenas.
Mergus merganser.
Troglodytes parvulus.
Mergus albellus.
Numenius arquatus
Falco buteo.
Picus canus.
Anas ferina
Grus cinerea.
Oedicnemus crepitans.
Anas marila.
Sterna caspia.
Scolopax gallinula.
Podiceps rubricollis
Sylvia cyanecula.

---

1 Ei von Corvus corax.
Die Eiersammlung ist systematisch geordnet.

564

Lwów 23/4 854

44

List JW Pana Dobr. z dnia 1. Kwiet. odebrałem dopiero przyjechawszy do Lwowa dnia 19/4 – dowiedziawszy się z niego o prawdopodobieństwie przyjazdu JW PanaDob. około 20. zawahałem się z odpisem, spodziewając się bliższej sposobności widzenia się osobistego; gdy zaś bytność JW Pana Dob. we Lwowie odwlec się może, obowiązany jestem dziękując JW PanuDob. za jego stałą pamięć o mnie, oświadczyć mu iż jakkolwiek przedłużona niedogodność może mnie być przykrą, wstrzymam się jednak od zarządzenia sobą inaczej, aż do pierwszej na przyszłość dalszej JW Pana Dob. lub pierwszego z nim widzenia się, co w miarę życzenia Jego za uwiadomieniem pod Adressą moją L. Dom 372 stać się może zwłaszcza iż oddalenie moje ze Lwowa nie dalsze jak na dzień jeden jazdy bywa –

Z winnym poważaniem Sługa

Hetmański

D. 11/23. Lutego 1852 r. Serebrynie

l. 383

45

Jaśnie Wielmożny Hrabio

Rozkaz JW. Pana z d. 31. Grudnia 1851 r. odebrałem d. 8/20. Lutego 1852 r.
spóźnienie Poczty mocno mnie zastanowiło, gdyż ze Lwowa o dni 10. dochodzą Listy
ucieszyliśmy się wspólnie z Moją Żoną y Dziećmi, że Stan zdrowia JW. Hrabiny
za pomocą Wód mineralnych polepszył się, y najczulsze składamy podziękowanie
za pamięć Nas, zawsze prosiemy Boga o zdrowie y pomyślność —
na pierwszą Pocztę spieszę JW. Panu o Stanie Majątku Jezupolskiego który
z przysłanych przez Mnie co miesiąca Raportów Ekonomicznych można mieć
przekonywające dowody — pisałem do JW. Pana podobnego Pisma, w Roku zeszłym
1851. w Miesiącu Czerwcu, adresem przez Lwów, niemam nadziei że trudniący się
Jnteresami JW. Pana odesłał za granicę do tego miejsca gdzie zastać może, ubolewam
że dotąd nieodebrane zostaje, może y Moy List zaległ bez skutku —
dostrzegłszy się z rozkazu uwiadomienia o powodzie zbywania donoszę JW. Panu że
tutejsze okolice doświadczają wielkiej taniości na produkta, bo w Odessie ruch Handlowy
[illegible] się [illegible], Spekulanci w Naszych okolicach Pszenicę kupili płacili za Korzec po
f. 10. inni drożej zł. 10 lub g. 20 — a w końcu zeszłego tygodnia sprzedali najdrożej po złp. 12 Korzec,
[illegible] przez [illegible] zapewni się [illegible] gdyż każdy zrobiony
potrzebami w roku 1850 r. [illegible] został [illegible]
Kapitalistów [illegible] niedostatku, zdaje się że niepodległa okolica Wołynia gdzie
Majątek JW. Hrabiów Czackich, a donoszą Mnie że [illegible] Korzec po złp. 12. sprzedano
jako to wielka różnica prawie dwa razy drożej — na Jnne Produkta podobnie u Nas
Cena mała, Żyto od f. 5. do f. 6. — Jęczmień y Owies prawie [illegible] Cenie gdyż niebyło zwyczaju
y przedaży w Korcu po f. 6. — y po f. 6 g. 20 — iak dotąd ze sprzedażą Pszenicy prawie Ja jeden
wstrzymuię się, chociaż mam [illegible], prawie dałaby drożej iak po f. 12. lecz mam nadzieję
że do f. 13 g. 10. Cena się podniesie, [illegible] że tutejsze zwyczaje niekorzystne, Pszenicę sprze-
[illegible] Ziarno
[illegible] Zimowej porą wymłócone [illegible] od Wiosny młócić, aby mi można Ziarno
Suche na Handel do Odessy, czego w względu niejedna przeciwdziałały z góry, udzielają małe
zadatki

Pieniądze nieprędzey iak w Miesiącu
a przy odbieraniu na Wiosnę Pszenicy, wypłacone
Czerwcu, co i teraz dla rezolucyi z Rządu Inwentarzy z powinności od włościan
trudny iest wymłot Zboża, gdyż na dzień dawniey Kopa rachowana, a teraz tylko 40. Żniw
a 50. latem na dzień — z tego względu musielibyśmy z niemałym Kosztem pobudować Maszyny
Młocarniane ażeby mieć sposobność iak się sprzeda Zboża mamy ilość potrzebną
wymłócić przed Żniwami, y oddać Kupcowi — co z wielkimi Ziarny potrzebna mu będzie
Słoma, musiemy część młócić y na Ziarno chudoby, w Ziarno bywa większe y
do Odessy niezupełne, takie Ziarno Zimowego młócenia sprzedaie się do Ankyry
co iuż nie wyfarmować Młyn na sposób Amerykański niedokończony, dawno Pszenicę
mieli w Młynie stosownym u Ślusarzy, dotąd na Spekulacyę zmełło Czet. 600 — mamy
wygodę ze strony na Spaść Ziarna dla Bydła z Tyszy Pszenica wymaga zakażdym
f.13 — dobre Owsy iak sprzedali po f.10 — y tak na zadatki, nie dobrali Pieniędzy, a te
zostaią ku obowiązkom, mogę sprzedać iak się Cena wyrównia y mieć zysk prawny

Co do Intrat mam nadzieię iesli się sprzeda Ruda awantageuśnie do 15,600 r.s.
JW. Pana odesłać, gdy mam wiele ciężary mieć, y Fabryk i Młyna ukończyć
a to wszystko do 5000 r.s. wyprowadza — oprócz Pszenicy pewnie innych dochodów nie
Intrata, Woda — przyjazny sprowadza Akcyzy od Wódki bardzo mały dochód robią
ale nadzwyczajne Expensa Gorzelnicze y utrzymanie Koszta na Szczęście wychodzi się
teraz Kassa Fabryczna bez przyczyny zbliżają się Podatki w Marcu, ale mogę
pewnie się z Interessami y potrzeby załatwiać — co do odebrania Intraty
z Fabryczna zawisło od woli y potrzeb JW. Pana, iesli prędzey potrzebne
przyspieszyć mogę sprzedać Pszenicy y Pieniądze mógłby Mikułowski teraz
oddać Odessy z Brody wysłać, ozimini, lub razem wszystkie odesłać
do Krakowa y potrzeb namiętny czekamy JW. Pana życzeń rychło — Przeminie się że
w Krainie iest teraz Przyszłe z powodu potrzeba, a na przyspieszenie sprzedaży bez nadziei
Spekulacyi ustania chcąc pewnie drożey mogłaby sprzedać, iak z całym życzeniem, iak
dotąd wszyscy doświadczony — w takim zdaniu potrzebny iest Jenerał wasz
czyli teraz sprzedać, y oddać Pieniądze? lub oczekiwać na Spekulacyę
do Czerwca przy najdogodnieyszy czasie iaka Cena będzie, sprzedać, y oddać
oddać z Intrat Pieniądze —?

Gorzelnia od dwóch Miesięcy oprania, iak teraźniejsze czasy opłacone z opłatą Akcyzy, y tanności Gorzałki nie może żadnej awanturowanej Spekulacyi, ale potrzeba mieć na propinacyi zapas Wódki, chociaż y tu propinacya zastrzeżona dochód Arendy znacznie w dochodach spadał dla taniości, Cena na 100. Kwart. Sumowany zaledwo wynosi złp 23 gr 10 — y oprócz czystych z Żydami dzierżaw może przynosi zyski — Remanent Wołów mają wyżywienie z Gorzelni, y które mówiąc dogodności —

Jeśli Moie pismo w Miesiącu Czerwcu upłynionego 1851 r. pisane nie doszło Rąk JW. Pana, tego bardzo żałuię, gdyż donosiłem o rożnych Interesach Prawnych iakie y dotąd niepokoią — 1° JW. Krasowski teraźniejszy Marszałek upomina się w spólności z W. Janem Krasowskim z dawnej Administracyi Ludwinskiej o którą z dawna był spór o 900. r.s. — a teraz z rosłe pretensyie o 2900 r.s. — ale niesprawiedliwa ta pretensya, ieżeli w Senacie przegrał, iednak długi czas powiązanie się z Jego w prawnej Obronie iłumaczę — 2do JW. Borzewski wnosi dawny pretensyi uprowadzony o 1200. r.s. z tej trudno się będzie wywalczyć się, iednak w Ostatnich Sądowniczych przechodzi iednej do drugiej Jurysdykcyi, wratuię się obronami Prawnemi — 3tio Interes dawny Kobierzański iuż w Senacie był wygrany na Inwentarzu JW. Pana z Dur 100. wydziale mnięe JW. Dziadek oskarżył że ta Sprawa nie była rozpoznawana w niższej Sądowniczej Instancyi, y Senat rozkazał oddać dla dopełnienia Prawnego, ta Druga Cyrkularna z przedanych Dokumentach Oparta, teraz muszę Sądownie obiecanie zapomnieć Adwokatów, Augustyn Dziedzic umarł Jego Syn Woyskowy nie nadzieję że może JW. Pan Dawniej zawiadamiał tak popierany y nie poprzestanie upominać się, gdyż ta Sprawa oddawna wiele Kosztów pomnożyła t. Dworów, y Dur 100. mało Wioski z Ziemią, potrzebuje wielkiej troski; —

w Interessie Xiędza Proboszcza Jerzmanowskiego domagającego się wyprzedzenia sprawdz
że Kaznia odebrała fundusz iaki się dawniey do Kościoła Lipowskiego były wpisywane
które teraz do Kaźni Kassa JW. Pana corocznie opłaca, a Rząd sluszność
względu wszystkich wyprzedzenia procesowania wszczętej sprawy Władzom
przez JW. Marszałek protegując Proboszcza chociaż wymieniając Bierowskiey
4tey części Dziedzic od siebie nie przypuszczenia Xiędzu Proboszczowi przez
robot dla niego różne grzeczności, y zyskiwa do swoich Interessów, wymagał żeby
corocznie płacił dla Proboszcza po złp: 1000. Ja zaś donosiłem do JW. Pana
że zapiszy dać cięży Rzęsz iak się udaniu w likwidacyi, teraz zaś że JW.
Marszałek Sołtyski przemówił tę Sprawę, [illegible] y Xiędza, ieżeli [illegible]
iednak iako tedy woli [illegible] JW. Pana upraszam wyroku —

donosiłem onegdaj wypadku iak często w Miasteczkach zdarzają, iako
wyżowi spaliło się 8. Domów Żydowskich we 4tey części JW. Sołtyskiego, we
części JW. Pana Domów 3 — Kramy dawne w Mieście y zwyczayne podobnie się spaliły —

P. Tchorzewskiemu poruczyłem donosić Xiężnie, iż od Roku więcey do Mnie
Siostra Małgorzata zamieszkała w Jurgowianiu trzymała Dom, gdzie dla Mniey
donosić chcę osobno wsparcie do wygrywania —

Zasiewy Oziminy w Jesieni będą pięknie okazywały się, gdyby iak Ubiegłego
Roku Zimna słotna, Niepewna, częstokroć nieprzyjazna urodzajowi, dziś prawie
pierwszy śnieg pokrył Ziemię, dotąd Siennych nie zyskaliśmy, ten prawie
trwał długo nieledwie —

Raporta Miesięczne po 1. Lutego w krótkim czasie wyprawię do JW.
Pana po Poczcie, gdyby Los zdarzył wystarczać [illegible] przecie
ustawicznie zasługi iak długo pokazuje Waszą zdrowie, gdybym Mógł podróżnie
chcieć uważać metodę sposobnie szczęśliwości y zakończenia [illegible], uważałbym obawy
nie powrócić [illegible] [illegible] dostateczne, y niepomyślnych na świecie
od obowiązków wydatków! — Przyjęcie do tego z Prezentu JW. Pana tak teraz nie
zdawać w Zimie przed podróże, y Miasteczka informacyi, w przypadkach takiem
nadzwyczajny pobyt odwiedzić — spodziewam się że y JW. Pan wyszłe z Paryża —

JW. Pana Sługa Radliński

RUSSIE

Franco

JW Jaśnie Wielmożnemu Panu

Hrabiemu Włodzimierzowi

Dzieduszyckiemu

Jaśnie Panu

Dobrodziejowi

par Kamieniec Podolski

Husiatyn

Lemberg

à Zarzecze

67 [illegible]

20

2

do 1.38.

47

SANDEC

9 MÄR

ПРИЛЕТА ПОЧТЕ СТ

ФЕВРАЛЯ 11 1852 ГОД

9

LEMBERG

29. FEB.

2

LEMBERG

4. MÄR.

GUSSIATYN

1852

3

15

1.444
dokumento p. 1.261

D. 1/13 Grudnia 1852 r. Serebrynice

48

Jaśnie Wielmożny Hrabio!

Pod Dniem 24 Listopada / 6 Grudnia wysłałem przez Pocztę do JW. Hrabiego Pana
Raporta Ekonomiczne z Powiatu Janowskiego, zarazem doniosłem o moich
czynnościach, z rozpoczętym Interessem Prawnym JW. Dziedzica, całego
Interessu Księgę Ancia z Rossyjskiego przetłumaczone na Polski
Dialekt załączam — to iest: 1mo Kopię Prośby podaney do Sądu
Mohylowskiego iako pierwszey Instancyi — 2do Genealogię Familiiną
podług którey rozpoczęty spadek Majątku należy, y 3tio
Te wszystkie stosownie do duchu Prawa Rossyjskiego wypracowane
przez Osoby posiadające Prawo, a mianowicie w Kamieńcu przez
Adwokata w Kamieńcu W. Miedwiedzkiego sporządzone, które
JW. Hrabia może udzielić Osobom posiadającym znaiomość Prawa
z prośbą o danie uwagi y swego zdania, rezolucyi z wyroku Sądu
długi czas oczekiwać się musi, więc czasu wystarczy na porę
czenie y udzielenie rady iak mam w tem Interessie postąpić i nadalsze
kierowanie, nadmieniam że niektóre Dokumenta potrzebne będą y
wyszukanie w Aktach Lwowskich później doniosę —
z Ostatniey Poczty odebrałem od JW. Hrabiego Pana list pod
dniem 25 Listopada / 7 Grudnia z załączeniem Kopii Listu P. Tchorzewskiego
uwiadomiłem się z tego pisma tak ważnego pierwszego, a mianowicie z wia-
domości że stan zdrowia JW. Hrabiny Pani iest naypomyślnieyszy
co do Interessu P. Tchorzewskiego załączam w kopii rachunek iaki
iest z moiey strony Dokumentu przez N. JW. Hrabiego prowadzony

a podług tego należytość zupełnie wypłacono, z tego Funduszu
zapisał P. Tchorzewski dla Siostry Swoiey Panny Małgorzaty
Złp: 4000 — yle chce iey niewczesność zatrzymania naszey ubieg-
ania z procentu, gdyż iest biedna y nie ma innego Funduszu —
oprócz tego dokumentu iey zapłaconego innych Dokumentów aczeby
ma się nabierało do zapłacenia nigdy Mnie nieobiawiał
P. Tchorzewski gdyż wiedział że bez Dokumentu y przekonania
z dowodów niewątpliwych nie mógł szafować wypłatami pieniędzy
w przeszłości słyszałem że różne pretensye formalnie zawodał
ubocznie wyszukanych, lecz o takich nigdy Mnie nie przeko-
nywał Twierdzę że nie miał, gdyż zawsze ode Mnie był upominany
aczeby niepewnych y nieistnieiących Pretensyi nieformował, szukał
innych doradców, a mianowicie tutejszy Proboszcz który iak zwykle
bez zastanowienia się dopuścił się szkodliwych radami, powodem był że
prośbę do JW. z Namiestnika Sulatyckiego aczeby w tey Sprawie
był Korrespondentem, gdy mnie o tem pisał do JW. Strabego, musiałem
Osobiście objaśnić Interess, zaraz JW. Sulatycki że ten
Interess zawikłany, a na Pretensyach oparty, widziałem że się
niechce rodzinna zgniła się, umówiłem Swoim upraszać
Swego Kuzyna Leopolda Sulatyckiego Jm podziękowałem y
oświadczyłem że usłużnie JW. Pannie przyjmuję, lecz z tego
powodu

niezadowolniony Interesujący się Xiędz, powiadomił Pan
P. Tchorzewskiego, y był obrażony nie pisał do Mnie blisko
Roku, atoli się zgłosił ażeby Mu R. S. 300 — przysłać
Ja podobnie iak y dawniey odpisałem że nie mając Dokumentu
nienależytości ani rozkazu od JW. Hrabiego niemogę
dawać pieniędzy, napisał więc do JW. Hrabiego ażeby Mu
przysłać Rubli Sr. 1600 — JW. Hrabia przesłał Jego żądania
Ja zaś iak wyżey obiaśniłem że dawniey y dotąd niekiedy
od Mnie dowodów nienależytości, usprawiedliwić się nie
mam prawa, wyiątki zważywszy okoliczności JW. Hrabianie
pod decyzyę oddaiemy, y oczekuię rozkazu — usprawiedliwić
P. Tchorzewski zasługuie na litość, iest zostawił biedny
Żona Jego opuściła, odłączony, y Jego Fundusze zniknęły, Ubolewa
wspomniu że miał Fundusz po Ojcu wszystko iuż nie
utrzymanie się, a pogardził pracować w obowiązkach chociaż po-
siada piękne wychowanie, tylko to iest wolą Boga takie
zdarzenia nieszczęsne w możności, iżeli bytności JW. Hrabiego
następi przekonanie, Osobiście y od X. Proboszcza iaki to iest
gorliwy Pasterz, doświadczam Go zawsze, bo na wszystko iest
otem użyteczny, y przy sprawie własnie ufny, do Szczęścia
nieprzystępny musze swoie przymioty wieczne y Duchowne

załączam podług rozkazu JW. Dobrego Pana
wykaz Stanu Maiątku Gorysowa z obiaśnieniem
ilości Gruntów, Czynszów, y powinności robocizny
od Włościan iaka teraz w Skutek Inwentarzy nowych
Rządowych zregulowania, Czynszu od włościan oraz
innych Danin y Dzięciny Szczególny niemal wszystko
skasowane dozwolono używać w Czasie Żniwa po dni 12.
od każdego zdatnego Robotnika tą zatem płacić za Dzień
Cięższy po Zł. 1 a za pieszy po Groszy 20 — na Fundusz Podatków
Inwentarza wprowadzony iest sprawiedliwy lecz strata wszakże
płaci, a nadewszystko w Urzędzie [illegible] dla opłaty
Akcyzy od Wódki — zmiany same się zmieszą w dochodach
dla tego straty iście niedopisze urodzaj Zboża prawie żadne
gdyby choć Cena wyprowadzenia była lepsza, mozolny się stanie
urodzaj, a że dotąd nieodparta potrzeba spekulowania
gorzelnią z podwyższenia Ceny, a wszystkie wypłacone są
a dla tego teraz trudno mieć z [illegible] pieniądze — do przesłania
wraz załączonych Aneksów wypisu [illegible] y Rzeki
wraz Moię. Uprzejmie przypominam JW. Panu przepraszam
spiesze dłuższej przyczyny 70 letni Starzec [illegible]
przyczyną [illegible] uczynić zadosyć Obowiązkowi

JW Pana Sługa
Radziński

1.445 58

W. P. Dobr. W tej chwili otrzymuję bardzo dysperujący list od Tchorzewskiego
którem P. Dobr. załączam. Pragnę nadzwyczajnie jak najprędzej z nim
skończyć. Nieszczęście chce, że słabe zdrowie mojej matki i podróże
do wód, ciągle mój przyjazd do Jaryczowa od dnia do dnia opóź-
niają. Jednakże znaczne polepszenie zdrowia mojej matki, po
tegorocznym użyciu wód, daje mi nadzieję, że wkrótce będę
mógł przyjechać do Jaryczowa, a wtedy interes z Tchorzewsk.
będę się starał jak najprędzej ukończyć. Tymczasem raz P. Dobr.
według swego przekonania postąpi, jednakowo gdyby mu
się coś teraz postało, proszę aby wziąść od niego kwit
według wszelkich ścisłejszych form prawnych. Racz P. Dobr.
mi swoje zdanie o tem jak najprędzej donieść. Prosiłbym
także o przysłanie mi Ordynaryjszczyzny oficjalistów i sług
Jaryczowskich, oraz wypis ilości dusz, morgów łan gruntów
w używaniu włościan jak i w używaniu skarbowym
będących, oraz spis powinności włościańskich. Prosiłbym
przysłać to pod mą adresą Lwów Jarosław w Zarzeczu

25/11 852. –

3211

Kopia listu Syna do W. Radlińskiego
do Jaryszowa 25/11 1852

Mon cher Monsieur Wladimir

J'ai été a Potuszyce. Mr Janilli, qui devina sans doute, l'interet que m'inspiraient ces terres, m'a reçu avec beaucoup de politesse, il m'a tout montré avec la plus bienveillante complaisance, enfin il a mis le comble a son urbanité, en me donnant a déjeuner. Je mourais de faim. Si vous lui ecrivez, dites lui, je vous prie, combien j'ai été sensible a son attention, Recevez vous aussi mon cher ami, mes remercimens, car je crois que vous etes pour beaucoup dans tout cela.

J'ai donc a peu près tout vu. Les moutons sont superbes. J'ai vu aussi les étalons, il y en a cinq. Le premier a une belle encolure, mais il est un peu court, le second a plus de race, mais ses formes ne sont pas merveilleuses. ensuite deux étalons de 4 ans, dont je pense qu'

ne fasse jamais grand chose comme étalons.
Vient enfin celui de Mr Dziolynski, il a
3 ans, il est grand. Il promet beaucoup.
J'entre dans tous ces détails parceque je
crois qu'ils vous interesseront puisque vous
n'avez pas vu Potaszyce depuis 3 ans.
Malheureux! qu'allais-je faire! j'oubliais
Messieurs les chiens. Ils m'ont reçu
avec froideur, mais sans grossiereté. Ceux
qui accompagnent les moutons sont beaux.
Au moyen de quelques morceaux de pain
j'ai passablement lié connaissance avec les
autres; ils ont paru sensibles à mes civilités,
encore une visite, je crois que je serai
bras dessus bras dessous avec eux. On
leur batit maintenant un palais. Ils se
ront morbleu mieux logés que le Sei=
gneur de Lubella.
La maison m'a paru spacieuse, sans être
vaste, la distribution des pieces m'a semblé
bien entendue. Les deux escaliers sont
fort bien adaptés. Il faudra pourtant
élaguer un peu les arbres ou au moins

52

faire des échappées de vue, car quand com=
=me moi on a le nez long, on ne peut guere
mettre le nez a la fenêtre sans le heurter
contre un arbre. c'est tout comme vous
mon cher Ami, cela était petit autrefois
mais cela grandit, dieu sait comme; Cela
ne veut pas dire pourtant qu'on doive
vous couper la tête.
Le jardin est interessant. Je m'y suis pro
mené pendant 2 heures. Les chenes ameri=
cains le chêne pyramidal et un grand nom
bre d'autres arbres viennent bien. j'y ai
vu, je pense, bien 12 especes d'acacia. Mais
un grand nombre de jeunes plantes sont
tellement serrés que cela nuit a leur crois
sance. Je crois qu'il faudra en automne
ou avant le printems leur donner plus d'espace
Madame la Comtesse mettra sans doute ordre
a tout cela. je n'ai pourtant remarqué qu'un
seul cipres qui ait peri. Malheurement de tous
les <u>pinus</u> que Madame la Comtesse a fait plan
ter aucun n'a poussé. Je ne ~~puis~~ m'expli
quer pourquoi ma vue s'arretait avec tant de

plaisir sur les sapins que Papa a fait planter je ne pouvais en détourner les yeux je croy- ois les voir grossir.
Des chenilles ont causé des dégats a Dolussyâ et dans toute cette contrée. Heureusement il n'y en a pas a Lubella, et que feraient elles chez nous pauvres gens. Pour les parasites, vivent les riches. Vous etes bien riches vous autres ici.

Vous voyez, Mon cher Wladziu, dans quels details je suis entré pour vous plaire. Si vs tenez à me faire plaisir, ne soyez pas plus laconique que moi. Donnez moi surtout, je vous prie, des nouvelles de la santé de Papa et de Maman, presentez leur mes respectueux hommages. On regrette qu'ils ne viennent pas passer l'été ici. Mandez moi aussi a quoi vous vous occupez; faites themes, traductions, composi- tions, histoires, Byky, Zycatrowski, Le Ludzki- iztowicz vous donne-t-il toujours aussi irrégu- lierement sa ration d'harmonie. Ah si le cuisi- nier suivait son funeste exemple, que nous se- rions malheureux. J'ai beau rapetisser mon ecriture et faut finir, le papier me manque. J'aurais pourtant beaucoup de choses à vous dire il y a long tems que je n'ai causé avec vous. J'ai fait ici des découvertes précieuses sur dif- ferentes especes de Pyrogi, dont vous pourriez faire votre profit en attendant je vous salue et vous embrasse de tout mon coeur

Moszkow 23 Juillet
1839.

Votre sincere ami
Reuss

1.299

53

Mon cher Monsieur Modzin

J'ai trois prières à vous faire et comme vous savez que j'aime l'ordre je vais procéder par ordre.

Première prière. Je vous prie d'être l'interprète des voeux bien sincères et bien ardens que je fais pour Madame la Comtesse à l'occasion de sa fête et hors de là aussi

Seconde prière. Je vous prie de remercier Monsieur le Comte et Madame la Comtesse pour le magnifique Melon qu'ils ont eu la bonté de

de m'envoyer.

Troisieme prière, o to Ekv. je vous prie d'employer toute votre eloquence polonaise, francaise, allemande, latine et meme greque, pour que Madame la Comtesse daigne agréer un Wolkameria que j'ai planté il y a 4 ans. Il m'a fait la petite mechanceté de ne pas fleurir pour le 22 comme je lui avais ordonné, mais il me promet de ratraper le tems perdu. Adieu Mon cher Monsieur, faites vos petits sauts c.a.d. portez vous bien

tout à Vous.
[signature]

54

ous
ayuen
rde,
ue
éer
l
le
mais
)
llon
a.d.

A Monsieur

Monsieur le Comte Wlodimirz
Dzieduszycki Membre
de l'academie
chez lui au Lyczakow

SOKAL

559

1.308

A Monsieur

Monsieur le Comte Wlodimir

Dzieduszycki

Rue de Łyczaków

a Lemberg

Gallicie

2

Lemberg
31 IUL. 1829

56

f. 50

Ocicka 17/2 853

Kochany Władziu!

Zapewne Ci już dawno wiadomo, że biednego Pola dla jakichś nieporozumień od katedry oddalono. Jestem pewny że to jego nieszczęście, iż pozbawiony kawałka chleba z żoną i dziećmi, niemniej Cię dotknęło jak mnie. Choć mam to przekonanie że on nie został zapomnianym przez Ciebie w swej niedoli, jednakże nie wachamy się przesłać Ci projekt, żebyś my się starali od znajomych i krewnych zebrać składkę po 30 f[lore]n i takowe biednemu Palowi przesłać. Nie odmów tylko przyjąć na siebie obowiązku kasiera a mam w Bogu nadzieję że się nam to wsparcie uda, a może nasz poeta wywdzięczając nam się za naszą przychylność

naspiwawszy się już dosyć o ziemi i lu-
dzich, zaspiewam nam co o Bogu którem(we-
dług mego zdania) nierownieby większą przy-
sługę uczynił wszystkiem jak to dakonał prze-
pisma dotąd pisane.
Ja ze swej strony chcąc zrobić dobry począ-
tek posyłam 30 fl. km i obiecuje że się będe
starał więcej zebrać i jak mi się to tylko
uda zaraz takowe do ciebie odeszle.
całuje cie serdecznie

zawsze cie szczerze kochający.
Wilhelm Romer

1. 391

58

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio!

Przedwczoraj nadeszły szczęśliwie i bez wszelkiego uszkodzenia fortepian i dywan do pokoju sypialnego. Fortepian ustawiłem w sali na dole, dywan kazałem zszywać i ułożyć Świtalskiemu.

Blacharz Mroczkowski z Krakowa podług ugody przyjechał, robotę swych ludzi opatrzył, i po odebraniu swej należytości ₵ 558 x 18 2/5 odjechał z nimi do domu.

Zręby w rewirze Leśniczego Fiały już są obliczone i drzewo dokładnie wykonsygnowane. Zrębów tych jest 4.

1ny w lesie Lurowickim od granicy Maćkowickiej,
2gi w lesie Harzeckim przy drodze do Zalenia,
3ci w lesie Rozmałowskim, a
4ty w lesie Woli Rozwienieckiej.

Summa drzew na tych zrębach się znajdującego i do tegorocznego użytku przyznaczonego jest następująca:

Dębów	materyałowych	144	
"	budowlanych	513	
"	opałowych	460	1117
Grabów	materyał.	2	
"	opał	1372	1374
Jesion	mat	36	
"	bud	5	
"	opał	100	141
Klonów	opał		2
Brzostów	opał		1
Olch	opał		3
Lip	opał		3
Brzóz	opał		168
Osik	opał		4
Trześni	opał		2

Ogółem 2815.

Podług mego zdania trzebaby natychmiast wyznaczyć pewne dni sprzedaży tego drzewa w lesie, oznajmienia w różne strony rozesłać, tymczasem zaś obliczyć własną potrzeb, takową w lesie oznaczyć, a resztę drzewa koło końca tego miesiąca rozpocząć sprzedaż, aby pozostał czas do wyrąbania na sągi pozostałych od sprzedaży drzew.

W innych rewirach drzewo teraz obliczać się będzie. W tym celu odjechał dziś Toczyski na Borowiec.

59

Dla obliczenia własnej potrzeby drzewa budowlanego, potrzebaby mi wiedzieć, jakie budynki przyszłej wiosny stawiać, a jakie restaurować się będą.

Pan Hrabia raczy mi zainformować, czyli mam stosowną propozycyę przystać do Lwowa, lub też oczekiwać przybycia Pana Hrabiego. Tymczasem zaś chciałbym wiedzieć, czyli się w Pełnatyczach i w Rozniatowie co stawiać będzie, bo w przeciwnym razie tobym darmo nie tracił czasu nad temi planami i rachunkami. W Pełnatyczach byłoby moim zdaniem potrzeba, stajnie i stodoły na dziedzińcu przed domem mieszkalnym stojące rozebrać, a z tyłu domu mieszkalnego, koło szpichlerza jedną dużą stodołę i stajnię postawić. W Rozniatowie zaś proponowałbym w przyszłym roku postawić stodołę z młocarnią na wodzie koło rzeki, ponieważ jedna stodoła z istniejących jest tak zła, żem nawet dachu na niej tego roku nie dał naprawiać, boby to był koszt wyrzucony, albowiem wszystkie belki z zamków popowyskakiwały. Te byłyby budynki do stawiania najgłówniejsze, dla tego prosiłbym o decyzyę względem nich. Inne pomniejsze też niezbędnie potrzebne byłyby: Kaczma w Pełnatyczach naprzeciw cerkwi, szopa na wapno przy piecu wapiennym, i przynajmniej jeden lub dwa małe domki dla Leśnych.

Podział rewirów Próchnickiego, Węgierskiego i Kramarzowskiego jest bardzo niestosowny nie tylko co do przestrzeni, ale i co do zaokrąglenia, z czego wynika że jeden Leśniczy ma za wiele, drugi za mało lasu, że jeden dozoruje lasu, który od niego oddalony a drugiemu przyległy. Sądziłbym przeto żeby jeszcze przed zimą stosowniejszy podział zrobić wypadało.

Jeżeli Pan Hrabia masz zamiar przyjąć Nadleśniczego, i Leśniczego Frawtkiewicza dać na gracyę, proponowałbym postawić dla Nadleśniczego pomieszkanie koło budy na drodze do Borówka prowadzącej, tymczasem zaś umieścić go na miejscu Frawtkiewicza. Chudzikiewicza, jeżeli się okaże zdatnym radziłbym przyjąć na Leśniczego pozostawiając go na Osinach, a wtedy po wystawieniu Nadleśnictwa, możnaby Leśniczego z Węgierki, gdzie bardzo niestosownie mieszka, przenieść na Leśnictwo Woli Węgierskiej i byłby bardzo stosowny rozkład następujący: Nadleśniczy na górze, gdzie największa część dróg lasowych się schodzi i gdzie prawie środek lasów, Leśniczowie zaś mieszkaliby: na Woli Węgierskiej, w Kramarzowie i na Osinach.

Jaśnie Wielmożnego Pana

wierny sługa

Gerdung

Łańcut d. 5. Października 1853.

1 ~~473~~ 473.

60

8a. Neue Rosenstrasse St. Pauli
Hambourg 14 Avril 1853.

Monsieur

C'est à la complaisance de Monsieur le Docteur Cabanis de Berlin que je dois l'avantage d'avoir réçu vôtre Adresse; Monsieur Cabanis sachant que je possede des objects d'Ornithologie de valeure, m'a engagé de vous faire parvenir une liste contenant les meilleures objects de ce genre. Je prend donc aujourd'hui la liberté Monsieur de vous faire parvenir ci-joint cette petite liste et j'éspère que vous y trouverez quelque chose de convenable pour vôtre Cabinet d'Ornithologie; c'était mon plus grand desir d'avoir l'honneure d'entrer en relations avec vous. Si donc comme je ne doute pas quelques choses de mes offerts vous convient je vous prie d'avoir la complaisance de me les faire connaitres, et desuite j'aurais l'avantage de vous expedier vos desideratets.

En attendant une prochaine reponse de vôtre part, recevez Monsieur l'assurance du profond respects de

vôtre très humble serviteur

J. G. A. Salmin

P. S.
Si vous le desirez je suis prêt de vous faire un Envoy conditionelle.

Apterix australis	Ecus de Prusse	60 —
Dromarius Novae Hollandiae 1 adult et un jeune		45 —
Rhea americana		28 —
Palemedea cornuta 1 adult		28 —

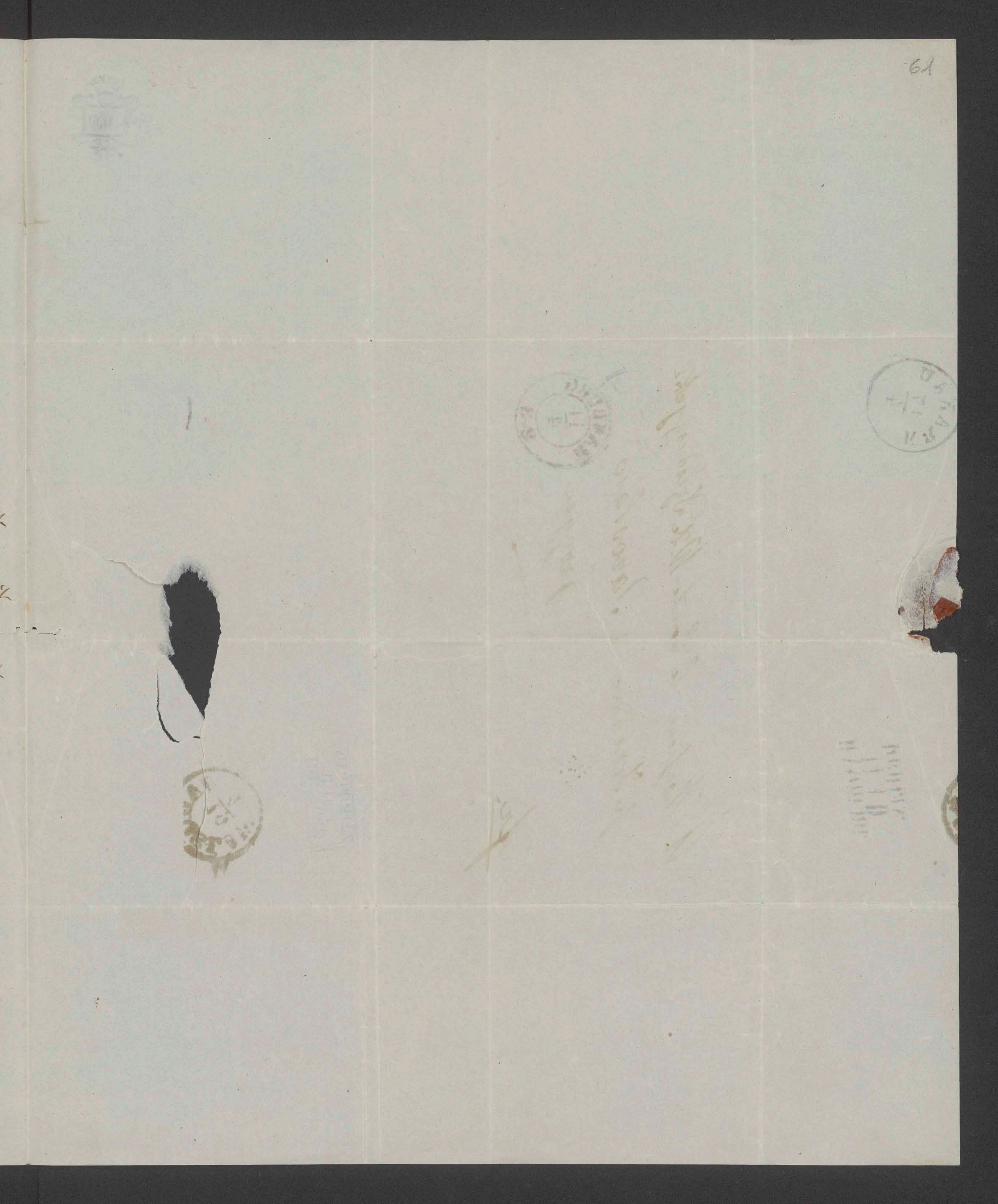
Mamifères

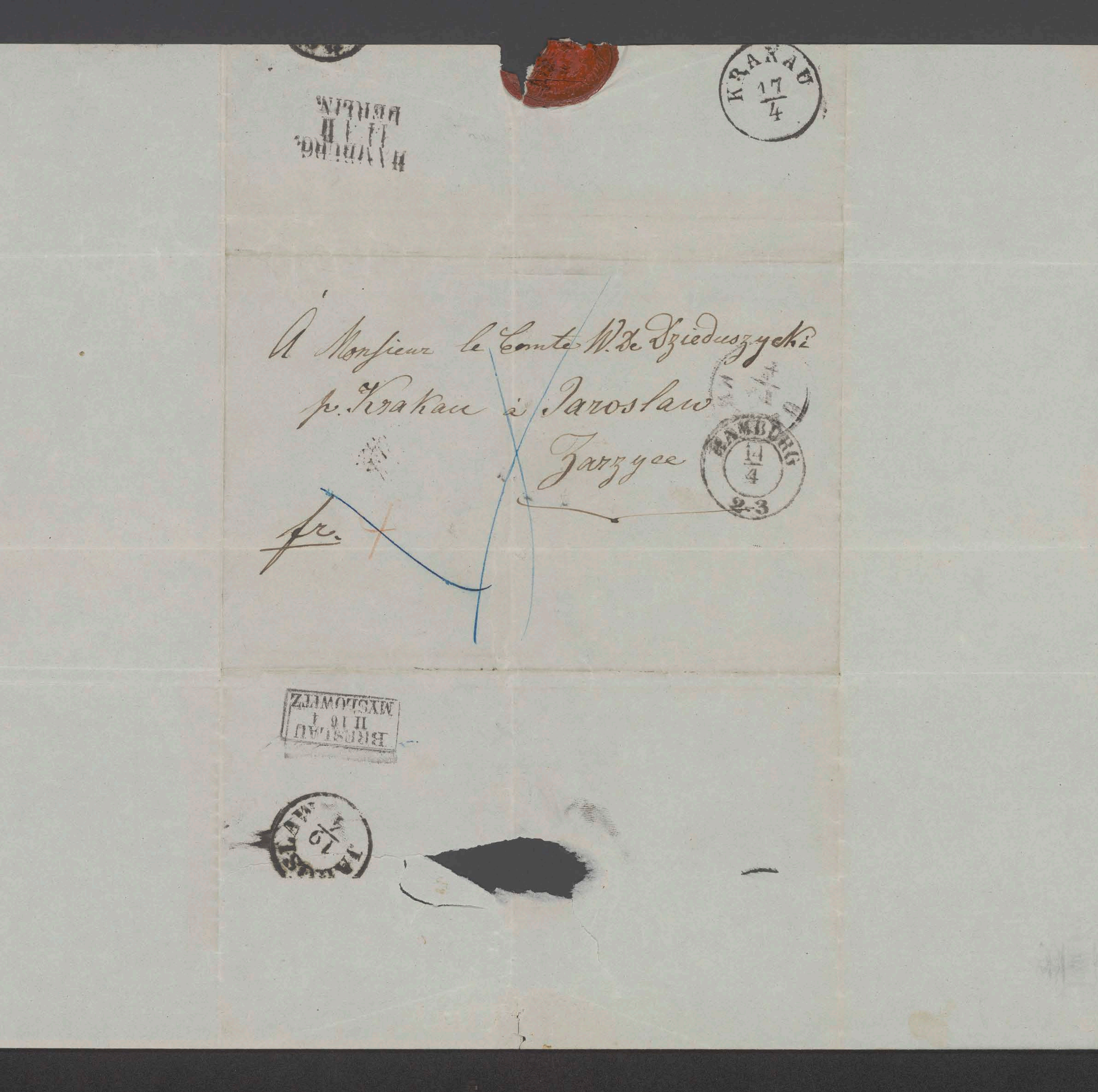
Mustela sibirica	Ecus de Prusse 6
Meriones opimus	6
Miodes lagurus	3.
Antilopa pygarga	9
Tupaja javanica	5
Hypsiprimnus Whitii	6.

Oyseaux.

Cathartes jota	3.
Falco pallidus	8.
Strix uralensis	8.
〃 nyctea	7.
〃 dasypus	3.
〃 pygmea	5.
Corvus splendens	4.
〃 culminatus	4.
Irena puella	3.
Cephalopterus ornatus ♂♀	20.
Coracina scuttata	1½
Philedon circinnatus	3.
Chalodera maculata	10.
Corvus infaustus	2.
Corythaia porphirelopha	5.
Scytrops Novae Hollandiae	14.
Trochilus cornutus	5.
〃 Natterrerii	5.
〃 porphiriogaster	4.
Psittacus galeatus	4.
〃 flavoventris	4.
〃 Leadebaetterii	8.
Rhamphastos Swainsonii	9.
Cinclus leucogaster	4.
Emberiza aureola	3.
〃 icterina	4.
〃 spodocephala	6.
Pastor roseus	2.
Pyrrhula erythrina	3.
Columba chaleoptera	2.
〃 lophotes	5.
〃 coronata (monté)	14.
〃 Hodgsonii	4.
〃 guinea	2.
Haematopus fuliginosus	4.
Ortyx virginianus ♂♀	4.

Epimachus superbus (monté)	Ecu de Prusse 16
Paradisea sexetacea (monté)	10.
〃 regia (monté)	6
〃 aurancia (monté)	16.
Psittacus palliatus (monté)	4
Tetrao cupido ♂	4.
Alectrophasis melanotos ♂	24.
Dicholophus cristatus	8.
Dromas ardeola	8.
Totanus glareola	6
Otis Korii ♂	18.
Aptenodytes Humboltii	5.
〃 demersus	4.
Carbo violaceus	12.
Disporus ~~pisst~~ piscator	5.
Pelecanus conspicillatus	20.
〃 trachirhinchus	20.
Mormon glacialis	5.
〃 fratercula	1½
Phaleris cristatella	10.
〃 pygmea	10.
Podiceps poliocephalus	4½
Rhinchops niger	3.
Limosa Terek	5.
〃 melanura	2½
Thalasidroma Leachii	2
Prion vittatus	6.
Procellaria antartica	6.
〃 capensis	1½
Diomedea exulans	4
Phaeton phoenicurus	5.
Anas coerulata	3.
〃 brasiliensis	2.
〃 chiloensis	3½
〃 oxyptera	3.
〃 poecilorhincha	4
〃 Barowii ♂♀	8.
Colymbus glacialis	3½
〃 rufogularis	1½
Pedionomus torquatus ♂♀	10.
Acanthorhinchus tenuirostris	1.

61

À Monsieur le Comte W. de Dzieduszycki
p. Krakau à Jaroslaw
Zarzyce

fr.

62

637

Hochgeborener Herr Graf!

Mit gestrigem Postwagen hatte ich die Ehre, an Hochdieselben mittelst k: k: Postwagen einen Ballot B S H 1162 Sporco 28½ ℔ abzusenden:

2 Rollen der befohlenen chamois Tapetenleist 2fach.

dann als Rest 25 Rollen weißer Glanz Tapeten.

Durch die H. Gebrüder Juskiewicz in Jaroslau wird Ihnen auch eine Kiste J. H № 2373 mit 261 Ellen Goldleisten zugekommen sein, wornach nun sammt den nachbestellten Tapeten, die ganze Bestellung Euer Hochgeboren ausgeführt wäre.

Ich habe die Ehre zu verharren Euer Hochgeboren

ergebenster Diener

Lemberg den 29ten Mai 1853.

Anton Sechak

An Sr. Hochgeboren des Herrn
Herrn Grafen Wladimir Dzieduszicki
in
Zurzecze
bei Jaroslau.

64

638

Hochgeborner Herr Graf!

Anstatt der, unterm 6 d. M. avisirten 5 Rollen rothe Tapeten à 2 f 48 x wurden übersendet 6 Rollen à 2 f 48 x wornach meine Rechnung sich auf folgende Art gestalten würde:

März	8.	Rest auf die ursprüngliche Tapetenrechnung	C.M. f	67. 4
May	6.	Die übersendeten Tapeten pr [illegible]		11. 40.
"	28	[illegible]		2.
July	9.	An übernommenen Storen 14 Stück		120. 58.
August	2.	6 Rollen Sammttapeten à 2 f 48.		16. 48.
			C.M. f	218, 40.

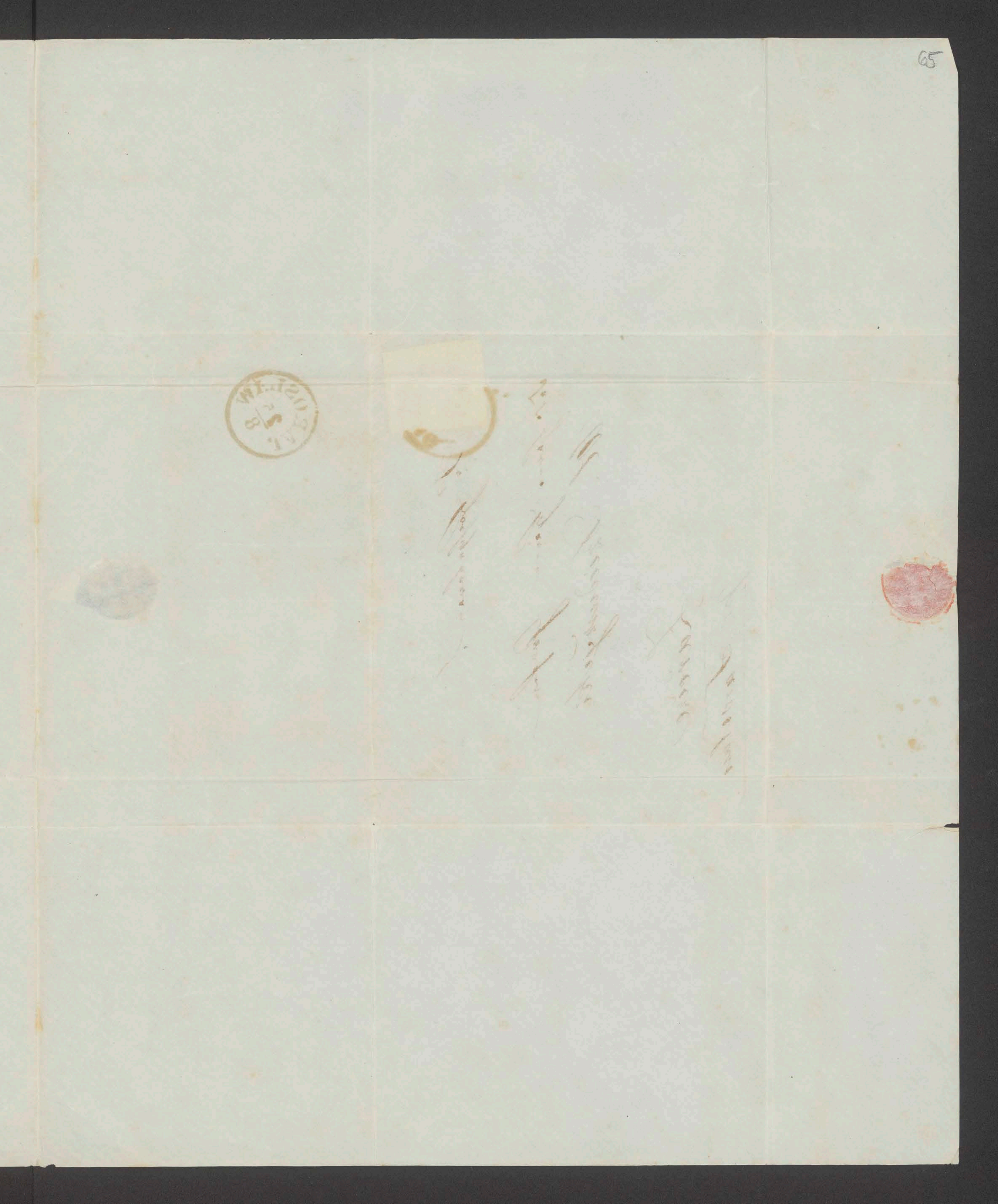
Es wäre mir sehr erwünscht wenn mir Euer Hochgeboren bis zur gänzlichen Ausgleich der Rechnung einstweilen 150 f à conto zu übersenden die Gnade haben möchten, da sich die gänzliche Abrechnung zu lange hinziehen dürfte!

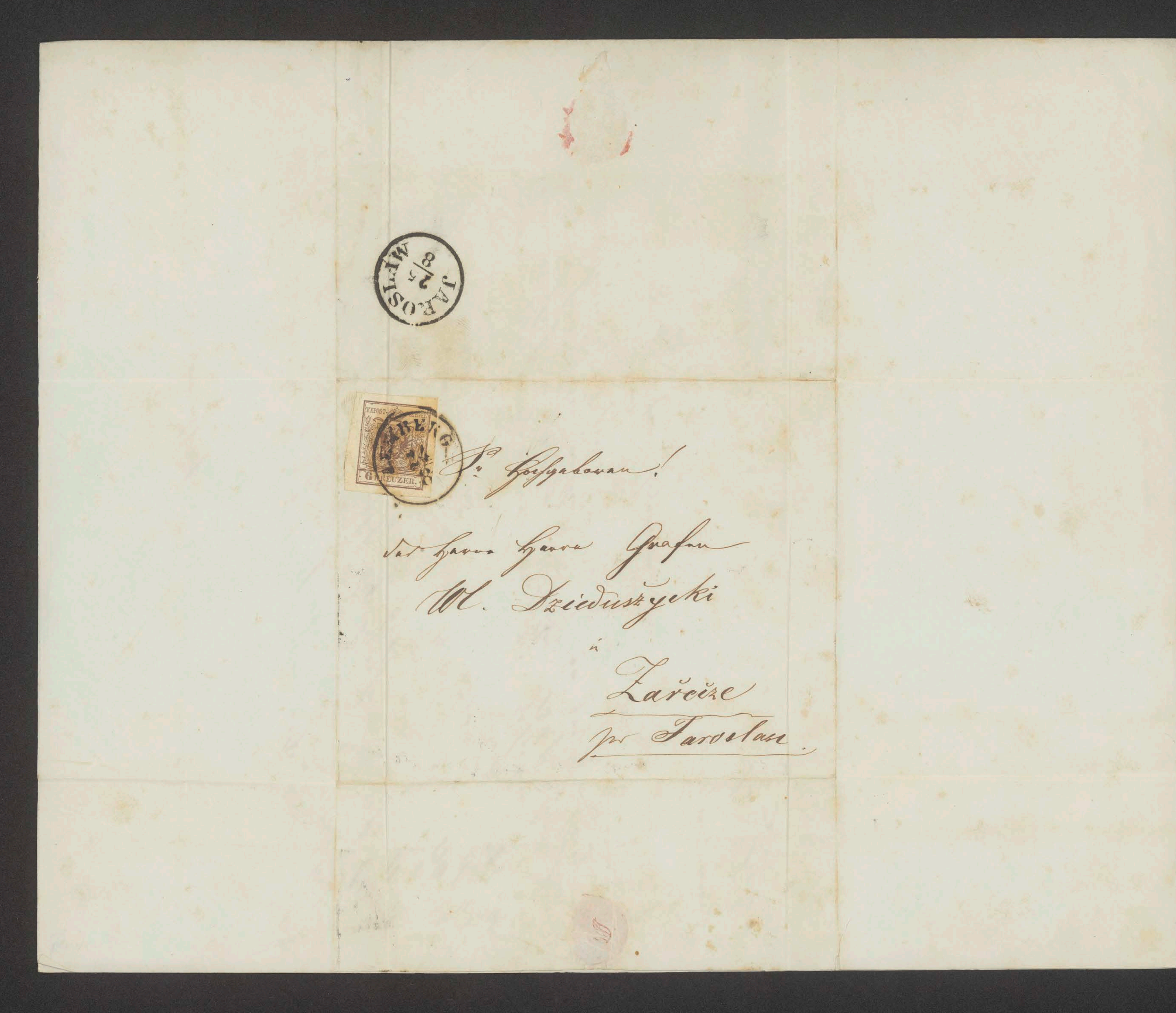
Euer Hochgeboren

ergebenster Diener

Lemberg 23 August 1853.

Anton Sechak

JAROSLAW
25/8
6 KREUZER.
LEMBERG
Jo Hochgeboren!
dem Herrn Herrn Grafen
Wl. Dzieduszycki
in
Zarčize
per Jaroslau

534

66

Jaśnie Wielmożny Hrabio

Dochodzi mię wieść, że JWny Hrabia jest w chęci nabywania dóbr
w Rossyi; — czyli i o ile ta wieść jest uzasadnioną lub nie? — niejest
mi wiadomo. — Gdyby miało bydź to ostatnie, raczy JWny Hrabia przebaczyć,
że śmiem zatrudniać niniejszą korrespondencyą; i — gdyby zaś rzeczywiście tak
było, ośmielam się proponować JWmu Hrabiemu kupno Szarogrodczyzny, która
jest do przedania, a do czego od spadkobierców ś.p. Xięcia Henryka Lubomirskiego
mam upoważnienie. —

Szarogrodczyzna jestto majątek co do gleby i położenia, jeden z najlepszych na-
wet na Rossyjskiem Podolu, nadto zaś względnie JWgo Hrabiego ma tę specyalną
dogodność, że leży w sąsiedztwie majątku Jaryszowskiego JWgo Hrabiego —

W interesach swoich prawnych, jest ten majątek zupełnie wolny od wszel-
kich nietylko prywatnych długów, ale także od wszelkich kwestyi granicznych i
innych, albowiem ostatnie resztki podobnych kwestyi ostatecznie zostały poza-
łatwiane, tak że obecnie te dobra są całkiem czyste —

Majątek ten zawiera 2363 dusz męzkich w jednem miasteczku pięciu
folwarkach i pięciu futorach z ilością ziemi 22222 morgów — przeto więcej jak
wskazana proporcya. — Cena jego około 500000. rs. — a potrąciwszy dług Sowietu
ze świeżego, bo w Ru 1852 zrobionego przezałogu w Summie 189040. rs pozosta-
łoby do wypłaty przedającym gotówką około 300000. rs — a jestto Summa zważyw-
szy piękność majątku nieprzesadna. — Dochody odpowiedzą w każdym razie powyż-
szej Cenie; — na pięć od sta a nawet wyżej liczyć można, a na poparcie mierności
wyżej wyrażonej Ceny przytaczam: że w Ru 185½ z tegoż samego majątku sprzedałem
W. Panu Czajkowskiemu 402 dusz za 93000 rs — na co transakcyą złożyć mogę —

:

Gdyby JW.ny Hrabia chciał do tego interessu przystąpić; w wypłacie Ceny mogłyby nastąpić wszelkie możliwe ułatwienia —

Jakakolwiek będzie decyzya JW.go Hrabiego na niniejszą propozycyę — w każdym razie upraszam JW.go Hrabiego, by raczył zaszczycić mię kilkoma słowy Swej odpowiedzi; — a gdyby było wolą JW.go Hrabiego wchodzenia w ten interes, gotów jestem każdej chwili dać jak najszczegółowsze wiadomości tyczące się tych dóbr —

Z wysokiem poważaniem zostaję

Jaśnie Wielmożnego Hrabiego

najniższym sługą

Al. Sękowski

Lwów 27. Grudnia 1853.

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Proskòw, małe miasteczko, zaledwie 2000 mieszkańców liczące, leży po lewym brzegu Odry, 1½ mili od Opola. Państwo Proskòw jest tylko częścią ogromnego majątku należącego niegdyś do Hrabiów Proskau, z których ostatni zginął w pojedynku (1769). Hrabia Dietrichstein, jedyny sukcessor, sprzedał (1783) te dobra Fryderykowi W. za milion talarów; później podzielono je na tak zwane amty, z których amt Proskòw zostawał odtąd w rękach Oberamtmannów jako dzierżawa, aż do roku 1845; w tym bowiem dopiero roku oddano go w tem samem znaczeniu Instytutowi. Rozmaitość ziemi, las duży i bardzo dobrze zagospodarowany, istniejące już budynki gospodarskie, a szczególnie gmachy dostarczające lokalów dla potrzeb zakładu, były zapewne powodem, że tu założono instytut agronomiczny. Oprócz tego ma Proskòw i tę jeszcze, podług mojego zdania, wielką zaletę, że przez oddalenie swoje od miast większych nie nastręcza młodzieży tyle sposobności do rozmaitych rozrywek, które po innych zakładach tak wielką zwykle odgrywają rolę i tylu smutnych następstw stają się przyczyną. Nie przeczę, że kto tylko chce, pracować może i wszędzie; ale i to także prawda, że nie jeden byłby nie zboczył, gdyby był nie miał do tego sposobności. Z tego powodu oddaję tutejszemu zakładowi pierwszeństwo przed wszystkiemi innemi, i radzę każdemu, który z prawdziwem zamiłowaniem chce się poświęcić temu zawodowi, aby jechał do Proskowa; a niech będzie przekonany, że skorzysta tu dużo i przy-

./.

służy się swojemu krajowi, chyba, że nie zechce. Jest to miejsce jedyne, szczególnie dla młodzieży naszej, tak ustronne do próżnowania i zabaw. Nie jeden bowiem wyjeżdża, z najlepszemi zamiary chciani, za granicę; ale nie zastanowi się pierwej nad wyborem miejsca, jedzie jak najdalej (do Francyi, Belgii lub Anglii), a znalazłszy do roztargnienia sposobności, marnuje czas i pieniądze i powraca do domu z niczém. Gdyby nie to, powracająca z instytutów zagranicznych nasza młodzież znalazłaby w kraju więcej zaufania i wydałaby się więcej w swoim zawodzie praktyczną. Każdy może się w miarę swoich zdolności wykształcić; ale jeżeli dla rozrywek nie miał dość czasu przerobić w sobie, co słyszał i widział, nie dziw więc, że przywozi ze sobą przewrotne o gospodarstwie wyobrażenia, a nie będąc swojego pewnym, waha się i rozmaite popełnia błędy, które często bardzo drogo potrzeba opłacić. — Do zalet tutejszego zakładu przyczynia się i ta okoliczność, że professorowie, zacząwszy od Dyrektora, są zdatni, bardzo uprzejmi i usłużni. Prawdziwą chlubą zakładu jest Administrator Settegast, człowiek jeszcze młody, a bardzo zdatny i praktyczny, który pod czas prowadzenia tutejszego gospodarstwa (od roku 1845) wielką już zjednał sobie reputacyę w całém państwie pruskiem; wykłady też jego o gospodarstwie nie pozostawują nic więcej do życzenia. Po nim następuje Dr. Krocker, professor Chemii, w zawodzie swoim nadzwyczaj zdatny, szkoda tylko, że nie bardzo wymowny. — Do ozdób Proskowa należy wielki zamek (rysunek jego załączam), wybudowany w r. 1563, bardzo dobrze utrzymany do tego czasu; mieści on w sobie audytorya, muzeum, modelarnię, laboratoryum chemiczne, obszerny lokal na traktyernię, sale do posiedzeń i zabaw akademickich, oprócz tego pomieszkania dla Dyrektora, jednego professora i dla 24 akademików. —

Przed końcem b. m. zakończy się kurs pierwszy; drugi rozpocznie się po 15tym Kwietnia. Wykaz przedmiotów, które w

/.

tymże kursie będą wykładane, posyłam Jaśnie Wielmożnemu Panu. Wszystkie są tak ważne, że nie myślę wypuścić żadnego, choć prawda, że jak na kurs letni trochę ich za dużo.

W przeszłym miesiącu zrobiliśmy dwie wycieczki: jedną ze Settegastem do najstarszej na całym Szlązku owczarni w Chrzelicach; drugą z Krockerem do fabryk w Brieborn, gdzie jest największa w tutejszej prowincyi fabryka cukru (zdaje mi się jednak, że tłumacka daleko jest większa), duża gorzelnia z dwoma aparatami Pistoryusza, olejarnia, młyn, — nareszcie duże gospodarstwo. Wracając stamtąd zwiedziliśmy ogromne gospodarstwo w Falkenbergu; owce nie szczególne, ale za to bydło prześliczne. W przyszłym tygodniu zwiedzimy jeszcze obszerne gospodarstwo w Tost, i na tem zakończymy wspólne wycieczki tego półrocza. Exkursye takie są dla nas bardzo pożyteczne; ale daleko więcej przyniosłyby one korzyści, gdyby w mniejszej liczbie uczniów były odbywane; gdyż w takim razie możnaby się dłużej zatrzymać na miejscu i lepiej każdej rzeczy przypatrzyć. Dlatego mam wielką ochotę niektóre z nich jeszcze powtórzyć, w towarzystwie jednego z kolegów.

Niezmiernie mi przykro, że Jaśnie Wielmożny Pan nie odpowiedział mi dotąd na list pisany jeszcze 15. Grudnia z. r., tem mi przykrzej, żem w nim prosił o pieniądze na książki. Z tego powodu prześladują mnie rozmaite myśli, chociaż staram się pocieszać tem, że może wyjazd z kraju lub też natłok interesów stał się tej zwłoki powodem. Wiem bardzo dobrze, że nie mam w tem słuszności i niepotrzebnie się martwię, bo gdybym coś takiego popełnił, coby zasługiwało na naganę, Jaśnie Wielmożny Pan byłby mi o tem już napisał, gdyż przyrzekłeś mi łaskawie otwartość we wszystkiem.

Z otrzymanych dotąd pieniędzy mam jeszcze tyle, że mi wystarczy do końca tego kursu; oszczędziłem przynajmniej 15 talarów na najpotrzebniejsze książki. Ograniczam się ile możności, i mogę powiedzieć, że należę do tych, którzy najmniej wydają; a pomimo tego przekona-

/.

Tem się, że utrzymanie tu kosztuje więcej, aniżelim myślał z początku.

A teraz proszę Jaśnie Wielmożnego Pana o łaskawe przysłanie mi
200 talarów na drugie półrocze,
24 " na czarny surdut i spodnie, i
20 " na bieliznę. Oprócz tego ponawiam moję prośbę względem kupienia reszty książek, i proszę Jaśnie Wielmożnego Pana jeszcze, czyby nie był łaskaw przysłać mi także choć ze 25 talarów na zwiedzenie podczas wakacyi na Wielkanoc i zielone Święta znaczniejszych gospodarstw w Księstwie Poznańskiem.

Przez kolegę, który wybiera się na Święta do Krakowa, poszlę Jaśnie Wielmożnemu Panu próbki wełny z tutejszych owiec; oprócz tego zmiany płodów w Prieborn, i porządek i sposób parzenia bydła w Proskowie.

Racz Jaśnie Wielmożny Panie przyjąć wyraz najgłębszego uszanowania, z którym zostaję

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja

najniższym sługą.

W Proskowie 10. Marca 852.

Jan Sołowij

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Wczasie, od 29.5. do 14.6.m., odbyła się na pierwsze dnie dopiero po Świętach zapowiedziana exkursya, pod kierunkiem Administratora. Nie mogłem się długo zdecydować, bo od Jaśnie Wielmożnego Pana nie miałem jeszcze żadnej na to odpowiedzi, i podróż ta wypadała właśnie przed samym egzaminem (18.6.m.), do którego chciałem także należyć. Przewidywane jednak korzyści, nareszcie zachęcenie ze strony Administratora i nalegania kolegów, pomiędzy którymi przy demonstracyach w tutejszych owczarniach nie poślednią zwykle odgrywałem rolę, spowodowały, żem przedsięwziął tę exkursyą odbyć, a powróciwszy złożyć jeszcze zaraz egzamin. Nieszczęście chciało inaczej! Właśnie 7go dnia, przy zwiedzeniu ostatniej owczarni w Szląsku, przeziębiłem się w drodze i dostałem tak okropnego kłucia w piersiach, żem ledwie dojechał na noc do Drezna, gdzie mnie wpakowano zaraz do łóżka. Dzięki staraniu i troskliwości lekarza, czwartego już dnia po południu mogłem przejść się po pokoju, a w dwóch następnych dniach zwiedzić jeszcze dwie ostatnie owczarnie (w Würzen i Nischwitz), na czém zakończyła się exkursya nasza. Miałem tak zwane „Rippenfellentzündung" i było już blisko zapalenia płuc. Podczas mojej choroby towarzysze moi zwiedzili 3 owczarnie (w Lohmen, Klippshausen i Leutewitz) i codzień powracali na wieczór do Drezna; później zaś Admini-

./.

strator przywoził mi próbki i opowiadał dokładnie, co tego dnia widzieli. Było nas razem 10ciu; przez ten czas zwiedziliśmy 12 owczarni (ja tylko 9), z tych 7 w Szląsku: w Simenau, Gramschütz, Lampersdorf, Zweybrodt, Panten, Wirchenblatt, Beitsch. Pod względem korzyści powróciliśmy zadowoleni zupełnie, ale wszyscy zawiedliśmy się na pierwotnem obrachowaniu kosztów (każdy wydał w przecięciu przeszło 60 talarów), które u mnie powiększyły się z powodu choroby. Powróciłem tu z momentalnem jeszcze kłuciem, z plastrem na piersiach i dosyć osłabiony, tak, że do Wtorku izby prawie nie opuszczałem. To jest przyczyna, żem egzamin musiał odłożyć na pierwsze dnie po Świętach. Zaraz po egzaminie prześlę Jaśnie Wielmożnemu Panu świadectwo i wspomnę obszerniej o odbytej wycieczce; a tymczasem donoszę Jaśnie Wielmożnemu Panu, że jestem już zdrów i będę gotów puścić się w Kwietniu w drogę, którą mi Jaśnie Wielmożny Pan wskażesz.

A teraz życzę Jaśnie Wielmożnemu Panu świąt wesołych i łożę wyraz najgłębszego szacunku, z którym zostaję

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja

Najniższym sługą

Prosków 26. Marca 1853.

Jan Sołowij

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Dziś dopiero posyłam Jaśnie Wielmożnemu Panu moje świadectwo, bo Dyrektor powiedział mi po egzaminie, że ma także do Jaśnie Wielmożnego Pana napisać i list swój dzisiaj mi dopiero przysłał. Życzę sobie z duszy, aby świadectwo załączone zadowoliło Jaśnie Wielmożnego Pana tak, jak ja z niego jestem kontent. Do cenzury pierwszej nie miałem pretensyi, a tę zasłużyłem z procentem, lepszego zaś świadectwa nie otrzymał żaden z moich kolegów, a pierwszą cenzurę dano dopiero jednemu, niemcowi, od czasu jak istnieje zakład w Proskowie. W skutek uporu weterynarza, który nie uznaje różnicy między „fleißig" i „sehr fleißig" dostałem od niego, jak każdy inny, z uczęszczania na wykłady tylko „fleißig", choć przez wszystkie 3 kursa żadnéj jego prelekcyi nie opuściłem. Miejsce urodzenia mylnie napisane, co zapewne z tąd pochodzi, żem z niemi o Brodach, jako miejscu ostatniego mojego pobytu, częściej rozmawiał.

Nie mogę Jaśnie Wielmożnemu Panu i tą razą zataić, że listu Jaśnie Wielmożnego Pana i postanowienia względem dalszéj mojéj przyszłości z upragnieniem wyglądam. Przed kilku tygodniami odebrałem list od mojego dawniejszego kolegi z Królestwa, w którym mi radzi udać się na praktykę do niejakiego Pana Rajmunda w Kujawach, u którego on praktykę odbył.

Ja Pana Rajmunda znam tylko z opowiadania tegoż kolegi i o miejsce u niego nie starałem się nigdy, raz tylko nadmieniłem, że takiego pryncypała radbym mieć przy mojej przyszłej praktyce, i to, zdaje się, było powodem, że rzeczony kolega będąc niedaleko od niego musiał z nim o mnie mówić i o tem mojem życzeniu mu wspomnać, kiedy mi pisze: „Rajmund robi Ci propozycyą, abyś na praktykę przyjechał do niego, a że 12 letnia dzierżawa kończy mu się w Czerwcu, więc na przypadek gdyby nie miał nadal przy niej pozostać, obowiązuje się wynaleźć Ci miejsce, gdzie się dobrze z Tobą będą obchodzić i gdzie się nauczysz dobrego gospodarstwa." Na to nie mogłem mu jeszcze nic stanowczego odpowiedzieć, jak tylko, że to nie odemnie zależy; ale jeżelibyś Jaśnie Wielmożny Pan nie miał jeszcze dla mnie nic dotąd pewnego, a P. Rajmund został od św. Jana na miejscu, w takim razie prosiłbym Jaśnie Wielmożnego Pana, abyś był łaskaw do niego mnie posłać, bo ma to być bardzo tęgi gospodarz, który tym sposobem przyszedł do majątku, i który, chociaż nieraz przykry, szczerze zajmuje się swoimi uczniami, jak to dowiódł na moim kolegze. Zawsze jednak najmilej mi będzie, jeżeli Jaśnie Wielmożny Pan sam mi jakie miejsce wybierzesz. Jak bardzo sobie życzyłem dostać do W. Pana Chłapowskiego, tak prawie przewiduję, że z tego zapewne nic już nie będzie, inaczej byłbyś mi Jaśnie Wielmożny Pan do tego czasu już doniósł.

Racz, Jaśnie Wielmożny Panie, przyjąć wyraz najgłębszego szacunku, z którym zostaję

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja

Proskórów 7. Kwietnia 1853.

najniższym sługą

Jan Sołowij

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Jak bardzo zadowolonym byłem z pobytu u Rapmunda, pisałem Jaśnie Wielmożnemu Panu jeszcze z Nożyczyna, i wyraziłem oraz, jak chętnie byłbym przy nim pozostał. Właśnie w chwili, kiedy Rapmund będąc w podróży doniósł mi o swojej nowej dzierżawie i moje życzenie zdawało się być spełnionem, wezwał mnie Pan Stawiński do przeniesienia się do dóbr Księcia Sułkowskiego; wezwaniu temu byłem posłuszny, ponieważ i Rapmund nalegał, abym przy nim pozostał, i zaraz po jego powrocie wyjechałem do Rydzyny. Była to podróż nadspodziewanie kosztowna, już to dla znacznej odległości, już to dla tego, że dla wstąpienia do Kurnika musiałem półtrzecia dnia przepędzić w Poznaniu, gdzie za samą stancyą (podczas jarmarku na wełnę) musiałem 9 talarów zapłacić. Pan Martini, dyrektor dóbr książęcych, przyjął mnie jak austryacki kapitan swojego rekruta, i nic nie mówiąc, kazał zapłacić 50 talarów, powiedział mi, że mam sobie nająć konie i pojechać do Koszkówka – obrócił się i wyszedł do drugiego pokoju. W Koszkówku nie doznałem lepszego przyjęcia i dostałem się do izdebki pod dachem 16' długiej, 13 stóp szerokiej, 7 wysokiej, w której dwóch już mieszkało. Przyznaję, że mi z początku było okropnie przykro, nie tak dla ciasnego i zadymionego pomieszkania, jak dla tego, żem w inspektorze nie znalazł ani nauczyciela, ani towarzystwa, jakiego pragnąłem. Stupiałem nad stosunkiem między inspektorem i ekonomami, ale pocieszałem się, że z inspektorem dam

./.

sobie radę, a w razie potrzeby udam się po pomoc do dyrektora. Pierwszego dopiąłem, na drugiem zawiodłem się zupełnie, bo pan dyrektor okazał mi się bardzo nadymanym, nieprzystępnym i wcale niepojmującym (a przynajmniej zupełnie fałszywie) swoich obowiązków względem elewów. Przez 3 miesiące był wszystkiego 4 razy w Koszkówku, i raz tylko zapytał mnie odwrócony, ob ich mich schon eingewöhnt habe, i tyle było naszej całej rozmowy. Pomimo tego nieporozumienia postanowiłem sobie wytrzymać tam do Św. Jana, chociaż czułem aż nadto, że tego czasu daleko korzystniej mógłbym użyć gdzieindziej.

Pisałem Jaśnie Wielmożnemu Panu, że o pół milki mieszkał tam Göppner, zięć Pana Stawińskiego. Z tym domem zaprzyjaźniłem się wkrótce i odwiedzałem go, kiedym się tylko bez zaniedbania czego mógł od gospodarstwa oderwać. Czyniłem to zwykle w Niedziele i święta po południu, a oprócz tego w dnie uroczystości familijnych, za opowiedzeniem się inspektorowi. Otóż zdarzyło się, że 22. z. m. w rocznicę ślubu Göppnera byłem w Gostkowie, kiedy nadjechał dyrektor, i nie pytając o nic więcej, jak tylko, gdzie ja jestem, narobił przy stole w przytomności dwóch kobiet, inspektora, moich kolegów i dzieci takiego hałasu i w tak ubliżający mi sposób, że nie chcąc wystawić się na dalsze poniewierki i dalszym pobytem ~~nie~~ zmarnować czasu i obrzydzić sobie wszystko, co mnie otaczało, uważałem się być przymuszonym oddalić się stamtąd jak najprędzej. Uczyniłem to bez odniesienia się do Jaśnie Wielmożnego Pana, bom czuł, że inaczej postąpić mi nie wypadało i byłem przekonany, że Jaśnie Wielmożny Pan, mając moje prawdziwe dobro na celu, nie weźmiesz mi tego kroku za złe. Pan Martini nie miał najmniejszego powodu do takiego znalezienia się, chyba, żem odwiedzał dom im nieprzyjazny; nie zrobił tego i z troskliwości dla mnie, bo o mnie się wcale nie troszczył, a gdyby i tak było, byłby się mógł przekonać, żem prócz siewu żyta i pszenicy, przy którym cały

72

tydzień już byłem, nic więcej w tym dniu nie zaniedbałem; nie miał wa-
rzenie i prawa, bo przyjmując mnie nie położył mi żadnych warunków.
Nie usuwałem się od żadnej pracy i słuchałem rozkazów inspektora nie dla
przypodobania im się, ale dla własnego dobra. Nie doniosłem Jaśnie Wielmoż-
nemu Panu o tem stamtąd, bo nie byłem w stanie, tu zaś jestem tak obar-
czony, że ledwie dzisiaj mogłem się do tego zabrać. Jestem tu już od 8go b. m.
Raymund zaszczycił mnie wielkiem zaufaniem, bo mi oddał cały folwark
cerkowski, 1320 morg mający pod pługiem, oprócz tego reparacye i przeinacza-
nia budynków; mam więc tak dużo pracy, że z latarnią wychodzę i z latar-
nią wracam, i przytem wszystkiem jestem bardzo zadowolony, bo mam
do czynienia z człowiekiem, którego poważam i od którego mogę się wiele
nauczyć. Później trochę ubędzie mi części pracy, bo dostanę pomocnika, któ-
ry obejmie gospodarstwo podwórzowe. Raymund ma zamiar trzymać
na dwóch folwarkach tylko czterych elewów; jest nas już dwóch, a dwóch je-
szcze w tym roku przybędzie. Prócz jednego inspektora, mieszkającego na
drugim folwarku, innych urzędników nie będzie. Między tymi elewami
będzie dwóch, którzy są synami majętnych i znakomitych gospodarzy, i po
200 talarów będą płacić rocznie; ja najpewniej nic nie zapłacę, tak mi
przynajmniej mówił w Nojzyzie, kiedy nalegał, abym przy nim po-
został. Ze zmienienia się tego jestem pod każdym względem kontent,
brakuje mi tylko zapewnienia, że Jaśnie Wielmożny Pan za to na
mnie się nie gniewa, i o to zaspokojenie najgoręcej Jaśnie Wiel-
możnego Pana upraszam. Największą przykrość sprawia mi ta
myśl, iżem z tego powodu dużo wypotrzebował pieniędzy na podróż
w tak krótkim czasie, jakkolwiek skorzystałem przytem wiele, bom
się obeznajomił z kilkoma sposobami gospodarowania przy różnych oko-
licznościach. Pan Martini zwrócił mi 25 talarów, a 50 tal. przesłał mi,
wskutek zlecenia Pana Stasińskiego, Pan Jakubowicz z Konarzewa.
Ośmielam się jeszcze załączyć Jaśnie Wielmożnemu Panu kopię

./.

dwóch listów Rajmunda, które dotyczą treści listu niniejszego.

Mam nadzieję, że Jaśnie Wielmożny Pan zechcesz łaskawie zaszczycić mnie wkrótce swoją odpowiedzią, i tym kończąc łączę wyraz najgłębszego szacunku, z którym zostaję

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja

Żerków 23. Października 1853.

wdzięcznym sługą

Jan Sołowij

Jaśnie Wielmożnej Pani Hrabinie Dobrodziejce proszę oświadczyć moje najgłębsze uszanowanie.

Göra den 27/6 53.

Mein geliebter Freund! Die projectirte Geschichte ist abgeschlossen und ich glaube es ist gut, wenn auch in den ersten Jahren es noch nicht einträglich sein wird. Ich habe 3360 Morgen für 3500 ₰ gepachtet, bekomme 200 Klafter Holz, habe große Ziegelei, Brauerei, Molkerei, und übernehme ein schönes Inventarium, welches zu meinem Nutzen zwar jetzt schlecht aussieht, aber Schafe und Rindvieh von edler Race sind. Meiner Frau habe ich noch Mehreres geschrieben, die Ihnen Mittheilungen machen wird, und deshalb von Geschäften nicht weiter.

Jetzt mein guter lieber Freund muß ich über Neigungen schreiben und Sie mit vielen Aufträgen belästigen. . . . .

Nehmen Sie die Versicherung, geehrter Freund, daß ich mit aller Ruhe von Hause entfernt bin, daß ich in keine bessere Hand meine Wirthschaft legen konnte, als in die Ihrige, daß meine Frau und meine Kinder in Ihrem Schutze ich gut aufgehoben weiß, und Ihre Liebe und Freyheit mir Sie unendlich hochachten und schätzen lassen. Möchte es angehen, daß wir noch lange zusammen bleiben könnten, einen Wirkungskreis könnte ich Ihnen jetzt bieten, und die Gelegenheit meine Wirthschafts-Systeme auf den jetzt gepachteten Gütern einzuführen, könnte Ihnen vielleicht interessant sein. Mündlich mehr, möchten Sie auf mein Projekt eingehen können.

Nehmen Sie die Versicherung - -

Rosenmund.

Lüküra den 1/10 53.

Mein werther Freund! Kommen Sie hieher mit Sack und Pack – ich glaube, ich kann Ihnen einen ganz interessanten Wirkungskreis anweisen; es ist aber nöthig, daß Sie da sind, beschreiben lassen sich die hiesigen Verhältnisse nicht. Alle die Männer jauchzten freudig auf, als sie hörten: Herr Lolowij solle kommen. Sie erfreuen uns also sehr, wenn Sie bald ankommen. Sollten Sie hier den Wirkungskreis nicht finden, wie Sie ihn sich wünschen, so werde ich selbst versuchen, Ihnen einen solchen zu verschaffen. – Ich schreibe nichts weiter, als daß wir, Gott sei Dank, so weit alle gesund sind, daß es mich betrübt, daß Sie, mein guter Lolowij, bei Ihrer Bravheit haben Menschen finden müssen, die ungeniesbar sind. – Jetzt leben Sie wohl, machen Sie sich keine Sorgen, und kommen Sie bald hieher, wo Ihnen alle Herzen entgegenschlagen.

Für immer Ihr Freund

Rosmund.

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Z łaski Jaśnie Wielmożnego Pana trzeci rok już bawię za granicą, oddając się zawodowi gospodarskiemu. Co było w mej mocy, do tego czasu uczyniłem; starałem się używać tego drogiego czasu jak najkorzystniej, i mogłem to czynić, bo łaska Jaśnie Wielmożnego Pana zaopatrywała mnie w potrzebne do tego środki. Po ukończeniu kursu w Proskowie, rozpocząłem 1. Maja z. r. praktykę, i okolicznościami powodowany jestem dziś na trzeciem już miejscu. Zmienianie często miejsca nie leżało pierwotnie wcale w moim zamiarze, okoliczności jednak zmusiły mnie do tego, i mogę dziś Jaśnie Wielmożnemu Panu z całem przekonaniem donieść, że wypadek ten uważam za prawdziwe dla siebie dobrodziejstwo, bo ciągu mej praktyki przez to nie przerwałem, a miałem sposobność poznać różne sposoby gospodarowania przy rozmaitych okolicznościach i różniących się stosunkach miejscowych, i tym sposobem uniknąłem jednostronności w zapatrywaniu się. W ciągu tego czasu miałem także sposobność przekonać się, że uczący się gospodarstwa najwięcej odniesie korzyści przy boku tęgiego i praktycznego gospodarza, a dobrego nauczyciela, i że daleko więcej nauki znajdzie on w gospodarstwie dopiero się podnoszącem,

./.

aniżeli w już uregulowanem; w ostatniem bowiem widzi tylko, jak
być powinno, ale nie naucz się środków, jakiemi do tego przyjść
można. Z tego powodu jestem bardzo kontent, iżem się dostał zno-
wu do Rapmunda.

Zważając na wiek mój nie bardzo już ~~jui~~ młody (29 lat skoń-
czonych) i na nie małe koszta, które Jaśnie Wielmożny Pan ra-
czysz łożyć na moje wykształcenie, przedsięwziąłem sobie zostać
tu jeszcze tylko do Św. Jana b. r. i na tem zakończyć prakty-
kę moją pierwotną. Wiem, że mi jeszcze wiele nie dostaje i
nie dostawać będzie, ale mam w Bogu nadzieję, że po upłynie
tego czasu, w obrębie wymierzonym podług sił moich potrafię
już dać sobie radę i dopełnić przyjętych obowiązków. Pozostanie
mi jeszcze praktyka przy gorzelni, do której nie potrzebuję
więcej jak 6 tygodni, i tę radbym jeszcze odbyć przed wstąpie-
niem do służby. Co porznę potem, nie wiem; całą bowiem
moją przyszłość złożyłem w ręce Jaśnie Wielmożnego Pana,
byłem więc spokojny i nie układałem żadnych sobie planów.
Przez to nie chcę jednak powiedzieć, jakobym nie zastanawiał
się nad moją przyszłością i robił sobie przytem żadnych na-
dziei; i owszem, rozmyśliwałem nad nią często i w ciągłej
niepewności pocieszałem się niejedną błogą nadzieją, ale nie
miałem odwagi napisać o tem do Jaśnie Wielmożnego
Pana, i krok ten wydawał mi się do tego czasu zawczesny.
Teraz widzę już konieczną tego potrzebę, bo czas już krótki, i dlate-
go ośmielam się dziś prosić Jaśnie Wielmożnego Pana, abyś był ta-
skaw donieść mi, czy i jakie Jaśnie Wielmożny Pan masz wzglę-

/.

dem mojej przyszłości zamiary? Czy jest jeszcze Jaśnie Wielmożnego Pana życzeniem, abym po ukończeniu praktyki odbył podróż dalszą (w którym-to celu musiałbym postarać się zawczasu o inny paszport) i czy mogę mieć nadzieję, że Jaśnie Wielmożny Pan zechcesz mnie zatrudnić potem w Swoich dobrach? Tą ostatnią nadzieją pocieszałem się ciągle, i o zrobienie mi jéj proszę dziś Jaśnie Wielmożnego Pana jako o największą łaskę! Jestem najmocniej przekonany i miałem tego ciągłe dowody, że Jaśnie Wielmożny Pan podając mi pomocną rękę nie liczyłeś na jakiekolwiek wynagrodzenie z mej strony, i ja też o niem myśleć nie mogę, bo na wywdzięczanie się za tak wielkie dobrodziejstwo siły moje za słabe! I jeżeli Jaśnie Wielmożnego Pana o tę łaskę tak gorąco proszę, nie czynię tego w nadziei odsłużenia się za odebrane dobrodziejstwa, lecz z potrzeby serca, dla własnego zaspokojenia, choćby tylko dla tego, abym za tyle łaski mógł się przynajmniéj nazywać prawdziwym Jaśnie Wielmożnego Pana sługą! Przytem wszystkiem nie śmiałbym Jaśnie Wielmożnego Pana o tę łaskę prosić, gdybym się nie czuł na siłach i nie miał przekonania, że raz przyjętym obowiązkom potrafię odpowiedzieć. Kiedy Jaśnie Wielmożnego Pana o to proszę, nie robię sobie żadnych wielkich widoków, czynię to bez najmniejszych pretensyj; przyjmę więc z największą wdzięcznością każdą choćby najmniejszą posadę, którą Jaśnie Wielmożny Pan zechcesz mnie łaskawie zaszczycić. – Mam w Bogu nadzieję, że Jaśnie Wielmożny Pan nie zechcesz mi odmówić téj łaski, a słowa Jaśnie Wielmożnego Pana zamieszczone w liście do Müllera, z Soboty 25go Wrze-

./.

śnia 1851 („Powiedzie Sołowijowi, niech się stara być dobrym praktycznym gospodarzem, niech pracuje; a już mu zaginąć nie damy.“) każą mi nawet w to wierzyć. Na tém więc kończę, polecając się i nadal łaskawej Jaśnie Wielmożnego Pana opiece, i zostając z najgłębszym szacunkiem

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja

najniższym sługą.

Żórków 15. Stycznia 1854.

Jan Sołowij

545.

76

Wielmożny Panie Dobrodzieju!

1. Lipca z. r. wręczyłeś mi Pan Dobrodziej tal. 50,
dla kassy rydzyńskiej dostałem " 50,
W. Pan Jakubowicz przesłał mi . . " 50,
teraz odebrałem . . . . " 20.
razem tal. 170.

JW. Pan Hrabia Działyński wysyłając mnie za granicę nie wyznaczył mi pensyi na utrzymanie swoje i zalecił, abym korzystał z każdej sposobności, przy której można się czego nauczyć – abym robił wycieczki. Trzymałem się tego ściśle. Podczas pobytu w Proskowie należałem do wszelkich exkursyj, a między innemi do znacznie kosztownej, odbytej w Marcu z. r. w celu zwiedzenia owczarni szląskich i saskich. Z tego też powodu utrzymanie moje możnaby nazwać kosztownem, i to jest także przyczyną, że z powyższej summy, po odtrąceniu 25 tal. złożonych w kassie rydzyńskiej i teraz odebranych 20 tal., wydałem w tak krótkim czasie 125 tal.; chociaż tę razą jedną tylko własciwie zrobiłem exkursyę, bo podróż z Kujaw do dóbr rydzyńskich, a ztamtąd do Żerkowa spowodowały okoliczności. Na samo utrzymanie podczas teraźniejszej praktyki nie potrzebuję wiele, bo Raymundowi ani grosza nie płacę, i z 50 tal. odebranych w Październiku na ręce W. Pana Jakubowicza miałbym dziś jeszcze ze 20 tal., gdyby nie podróż, którą w zeszłym tygodniu odbyłem w towarzystwie Raymunda do Żut-

zen, koło Schwedt, w celu zwiedzenia owczarni i kupienia tamże
barana, i do Amensleben, koło Magdeburga, dla przypatrzenia się
fabrykacyi spirytusu z buraków. Podróż tę odbyłem wyłącznie w in-
teresie Rajmunda (choć nie bez korzyści dla siebie) i musiałem
za nią zapłacić.

Za łaskawe zapytanie o powodzeniu mojem serdecznie Panu
Dobrodziejowi dziękuję. Ze względu na praktykę moją dobrze mi
się powodzi: mam sobie oddany folwark zerkowski, na którym
wszystko się koncentruje; pracuję ciężko, lecz chętnie, bo mam
zakres działania bardzo interesujący i nauczający i do czynienia
z człowiekiem, którego jako gospodarza i nauczyciela wysoko
poważam. Ze względu zaś na moją przyszłość bardzo źle mi
się powodzi, gdyż do tego czasu jeszcze nie wiem, co pocznę po
ukończeniu praktyki, który dla oszczędzenia dalszych kosztów mo-
jemu Dobrodziejowi nie chciałbym dalej przeciągnąć, jak do św.
Jana b. r. Znam wspaniałomyślność Pana Hrabiego, i jestem prze-
konany, że On podając mi pomocną rękę nie miał na względzie swo-
go własnego interesu, i że na wynagrodzenie (a może i wdzięczności)
z mej strony za tak wielkie dobrodziejstwo wcale nie liczył. Ta to
myśl martwi mnie najbardziej, i utrzymuje w ciągłej niepewno-
ści pozbawia spokojności. Nie potrzebuję przytaczać Panu Dobrodziejo-
wi powodów, dla których pragnę z całej duszy dostać się do dóbr Je-
go, tem bardziej, że czuję się na siłach i potrafiłbym odpowiedzieć
raz przyjętym na się obowiązkom. Czy i jakie Pan Hrabia ma
zamiary względem mojej przyszłości, nie wiem, gdyż nigdy je-
szcze nie dał się z tem słyszeć, i od Kwietnia z. r. nawet ani raz jeszcze
do mnie nie napisał. Przed dwoma tygodniami napisałem do

Niego w tym sensie; kiedy odbiorę odpowiedź i jaka będzie treść jéj – to Bogu wiadomo! – Takie, Panie Dobrodzieju, powodzenie moje dzisiejsze!

Jeszcze raz dziękuję Panu Dobrodziejowi za łaskawą pamięć i zostaję z głębokim szacunkiem

Szanownego Pana Dobrodzieja

uniżonym sługą

Żerków 29. Stycznia 1854.

Jan Kołowicz

Pani Dobrodziejce proszę oświadczyć głębokie uszanowanie moje.

Jutro jadę znowu do Lützen dla kupienia barana dla Pana Hr. Mielżyńskiego; we Środę na wieczór spodziewam się stanąć z powrotem w Poznaniu (w ~~hotelu~~ ~~[illegible]~~ Bazarze). Jeżeliby Pan Dobrodziej był naówczas w Poznaniu, możeby zechciał tego barana zobaczyć, bo jest widzenia godzien.

1.175

78

Poturzyca 27. Czerwca 1876.

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio!

W ostatnim liście zapomniałem donieść JW Panu, że Biskup ks. Stupnicki przyjeżdża 5. Lipca do Boratyna i t.d. Przywitam go w imieniu JW Pana. Nocuje on u księży, więc odpadnie przyjęcie w Poturzycy.

W Dobraczynie będzie 7go, w Zawiszni 8go, w Sokalu 9go, w Radwańcach 11go, w Skomorochach dopiero około 20. Lipca. Będę się starał być wszędzie – przy wszystkich parafiach JW Pana.

Schanzer dziś odjeżdża do Pieniak.

Z najgłębszym szacunkiem

najniższy sługa

J. Łabowicz.

507 — Zarzecze dnia 25 Lipca 852 — 80

Kochany Panie Włodzimierzu! Przyjemne mi
Szanowne Wyrazy z d. 17. b. m. wczoray odebra-
łem, dlatego nie mniey rzadney wiadomości cze-
kałem szanownym pismem, i dziś zaraz się zgła-
szam: Po Wyjeździe Państwa Hrabstwa zaraz
drugiego dnia pojechałem do Lwowa na jeden dzień
zrobiwszy pilne Interes do Domu trzeciego dnia
wróciłem - trafiłem na Losowanie Bydła - Pan
Włodzimierz wygrał Buhaja ze Stayni Ostaszew-
skiego - a ja Jałówkę ze Stayni Andrukowskiego -
Prosiłem JOX. Leona, iżby razem ze swoim do Krasi-
czyna zabrać je kazał - Expensa drogi powró-
ce, ale Buhay Panie sobie zatrzymał, więc tam-
że jest w Krasiczynie - Żniwo u nas już 17go
zaczęliśmy - Przytem skończony ozimy - spalony
przy upały ledwie 50 kop namłóciliśmy - Żyta
mamy dotąd 200 kop zwiezione - W ogólności
[illegible] u nas. [illegible] Okolicy tylko po-
na Kopę tego Roku przy nadzwyczayne
[illegible] Ziemia jest [illegible] - zdaie się
tylko że Zboże będzie namłotne - Jary
Przytem [illegible] ale także spalony.
Kartofle u nas bardzo pięknie dotąd stoią
zielone -

Juss pare razy na Kuchnię brane bardzo
się smaczne — może być, że przytrzymanię tego
Roku, czego Dzieciny nie kontent, bo za to
ceny Zboża spadną. — Siana przed Żniwami
oprócz ostatniego tygodnia pięknie pozbierane i
dosyć [illegible]. — P. Stasiński mi pisze, że
ma 4500 Talarów — i z tem czeka polecenia
odpisze mu, aby był w Domu. —
Pomóż mu Lwowie do Woltera oddany i ugo-
dzony — Karol tem pilnuje. —
W Paterm pięć dni przestawia — aby wyschło
wszystko na Czas. —
Najgorszy mam kłopot z fabrykami nie-
godziwemi — że Orzechowice mnie uszkodzi-
ły — Massa wydatków, a do tego otworzy-
ta dziś fabryka Kościoła Pruskiego i Dwo-
rcy Tuliglowy Koszroba przez Cyplat urzą-
wane — pieniędzy niema — Podgórski do-
tąd nie zapłacił Wołu, i Adolf w Amba-
rasście — Żniwo dwóch folwarków zaczęte
nie potrzebne F — tutaj jak mogę dobrać
sworem, ale [illegible] — Pisałem do
Augusta żeby mi na moje pendzel od S.
Jana należycie o której prośbę zapomniałem,

F Opłata Opłaciłistem [illegible] do Jarosła — Księża Mieszczanie
i Bóg nie miało — pod aktu —

przysłał mi zmieni Ruble do tej nie
otrzymałem od niego — może niech bez dy..
pozycji Pana Władimira przysłał — mielibyśmy
chcił na parę tygodni odjedzie te straszne
wypadki — Wszystkie już większe pod wy..
murowany w budynku ścian, piwnice — Dom
dokończony ogrunktowany opery stołowy i
stodoły — kominki skończone — Maszyna
młockarni już w tym tygodniu się ukończy —
dosyć że aż strach na takie czasy fabry.
ki — Dzierżawca Ryżowa mi nie przys..
tał, prosi aby gdy Pan Władimir ben..
dzie powracał, na chwilę do Ryżowa
sam dojechał — zobaczył ukończone bu..
dowle przejrzał Kontrakty z Majstra
mi .. o wszystkim sam się przeko..
nał — zaręcza się już pod żądaniem pre..
tekstem nie brać na siebie budowli —
jeszcze ściele się co obawia od niego, to
zapłaci — Z Wolska mam znowu list
gdzie kupny. Cielska krew chodzi z góry
stoczy na kupno lasu. — z Pszędzia tak
że zerwanie z Gubernią, aby przyspieszył

ukończenie Regulacij, uniecierp Sam

Rząd się wykonaniem – bo Słopi o to

się zaległ ciągle. – Co do Lasu odpisałem

że Sam Pan Hrabia będzie Sam w Jeżowie

to samo odpowiem i o Regulacij ukończenie

Operata Zurowiecki i Kramarzowski pośnieś

drwie. – Wszystko tu zdrowo, i dobrze

oprócz mnie żadnego – zawsze Stary Kwentaięgy

tam Sam – a coraz gorzej idzie pieniędzy niema-

-tam Sam – Adolf tu był wczoraj – u niej także zdrowi,

tylko niedostatek grosza – a ten sam płacz

zewsząd słychać. – Wacław do Tymowic

wyjeżdżał – Jaś Kleczkowski nam tam uporządko

wał – wszakże i części poreperowali to, co

Pan Włodzimierz karał – niema Życia:

na świecie ledwie – List jego załączam –

i do Pani Anker od Syna – Dobrodziejce Życis

Jaśnie Wielmożnej Pani Hrabinie

Ojca polecenie wszystkiej że także Uszanowania

Kochanego Pana Włodzimierza z szacunkiem

ich zawsze Życzliwy Stary Przyjaciel

i Sługa

Józef.

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio

Dobrodzieju!

Część dóbr JO. Xięcia Adama Sapiechy która jest na własne regie administrowana, nie wynosi więcej jak 600. morgów ornej ziemi. – Chociaż wynadgrodzenie, jakie mi JO. Xiąże za administrowanie i zarząd téj rozległości ziemi przeznaczył wcale nie może się nazwać w proporcyi matém; to czując się na siłach iż większą rozległość ziemi podołałbym administrować, a w proporcyi większej rozległości ziemi, i na większe wynadgrodzenie mógł-bym słusznie liczyć; – ośmielam się przeto prosić Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego najuprzejmiéj, o łaskawe udzielenie posady na Rządcę w jednym z Kluczów rozległych dóbr Swoich; gdyż powziąłem wiadomość iż od 1º Lipca r.b. jest opróżniona posada takowa w dobrach Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja; a ja poczytałbym sobie za zaszczyt być w Skarbie powszechnie z zacności cenionego Pana; a przytém podchlebiam sobie iż i praca moja nie była-by bez korzyści

Dla Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja. –

JO. Xięcia zawiadomiłem już iż od 1° Lipca 1853 r. zaprzestanę się trudnić zarządem dóbr Jego. –

Dozwól mi Jaśnie Wielmożny Pan Hrabia wyrazić wysokie Uszanowanie, z którem jestem od pierwszego zaszczytnego poznania

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego Dobrodzieja

najniższym sługą

Fortunat Hadnicki

Krasiczyn 12° Kwietnia 1853 r.

tra-

lsza-

dla Jaśnie Wielmożnego Pana Radcy Dobrzyńskiego...

Ja [illegible] zawiadomiony jest w dniu 1 Lipca 1853 r. [illegible] do dni zarządu dóbr jego.

Dozwól mi Jaśnie Wielmożny Pan Radca wyrazić wysokie [illegible] szacowanie, z którem jestem od pierwszego [illegible] poznania.

Jaśnie Wielmożnego Pana Radcy Dobrzyńskiego

najniższym sługą

Ferdynand [illegible]

[illegible] 12 Kwietnia 1853 r.

84

RECOMANDIRT
Przemyśl
13. APR

Jaśnie Wielmożny Pan

Hrabia Dzieduszycki

Pan Dziedziczny dóbr ziemskich

Jaśnie Wielmożny Pan

Dobrodziej

p. Jarosław w Zarzyću

15. APR

501.

85

Ponieważ Pan Hrabia raczyłeś mnie udzie-
lić łaskawego swojego pośrednictwa w sprawie
atlasów danych w Kommiss do sprzedania, mam
sobie za obowiązek donieść mu, iż z sprawą
P. Skrzyńskim interess zakończył się bardzo
szczęśliwie, i chociaż nie spieniężył jeszcze
towaru, przecież całą za niego należytą summę na
miejsce przeznaczenia swojego odesłał. Inaczej
się rzecz ma z P. Wład: list u którego P. Hr.
bia także tak czynnie wstawić się raczyłeś. Nad
wszelkie spodziewanie odebrałem list z którego wyczy-
tuję że do 23go Lipca r. b. wypłata winna za der
atlasy, a za iden P. Cał:mu w gotówce złożona wydaw-
com jej nie doszła. Wydawca mnie więc prosi
o pośrednictwo dalsze. Bezkrównie mnie wielkie
bo nawet bankier wskazanem został jeśli wbie
P. Hrabia przypomnie który miał wypłatę uskut-
tecznić. Gdyż ja P. Wład:a prawie nie znam ani
wiem gdzie się znajduje, jest to zaś prawdziwie

„causa miserabilis", udaię się do szlachetnego serca Pana Hrab.[go] z prośbą, abyś gdyby W. Hrabia zamierzał dłużej zabawić za granicą, raczył przypomnieć W. Włod: ten dług którem on pewnie jak i my za święty uważa, i który zapewnie przez jakąś pomyłkę nie doszedł miejsca przeznaczenia swojego.

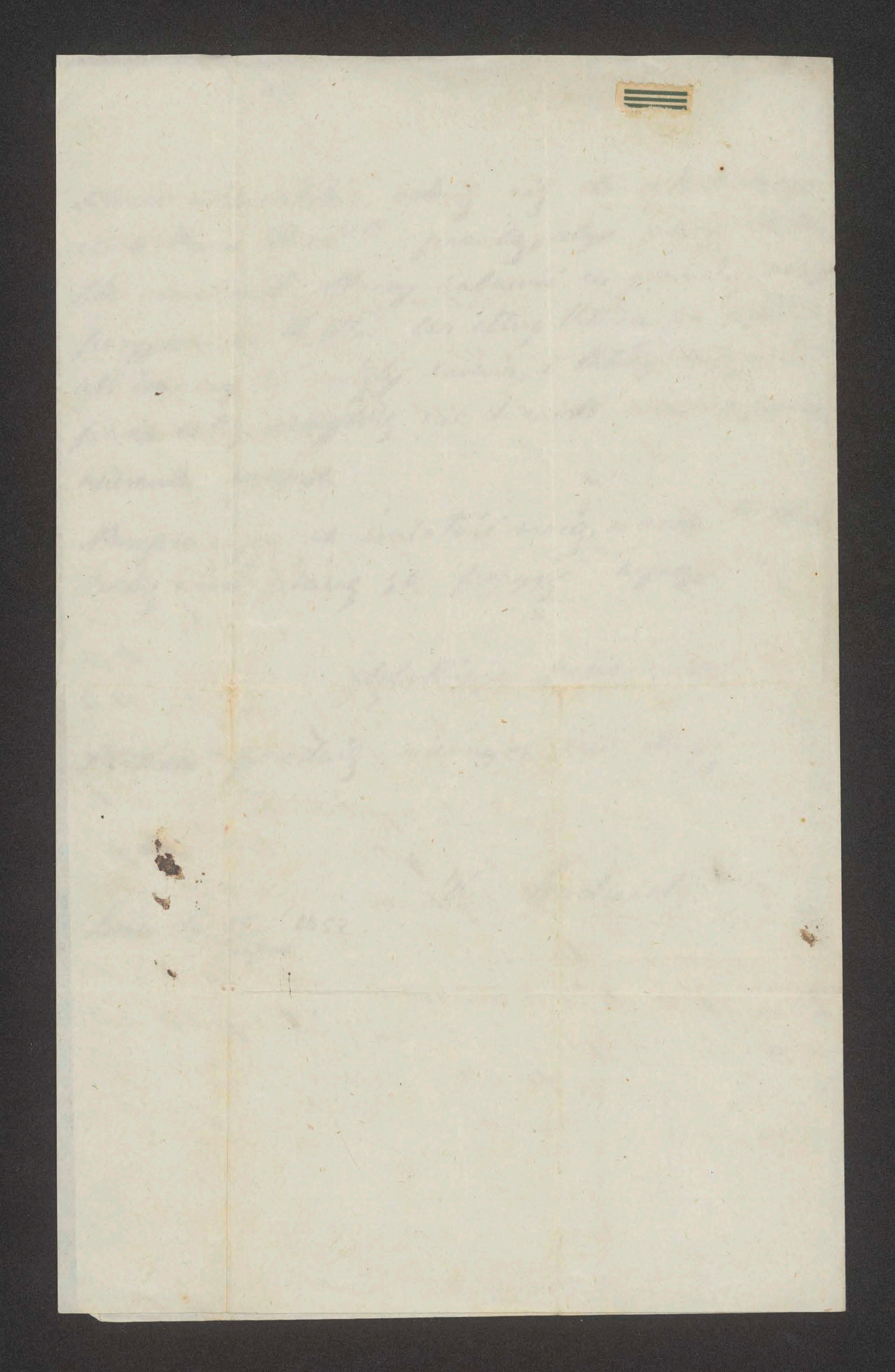
Przepraszając za śmiałość moją, a czem W. Hrab. trochę wina ponoszę, proszę przyjąć wyraz

głębokiego poważania

z którem pozostaię wiernym iego sługą

V. Stadnicki

Lwów dn. 11 Sierpnia 1852

Wiadomość o niedojściu zapłaty za atlasy i mnie bardzo zdziwiła. Jednak jestem przekonany że tu jakieś nie porozumienie zachodzi. Lisieckiego znam za nadto dobrze abym mógł na chwilę ~~wątpić~~ myśleć że pieniądze niebyły odesłane; zapewne przez winę bankiera oddanie ich spo= źnionem zostało, albo może już w tej chwili doszły miejsca przeznaczenia. My w tych dniach wyjeżdżamy z Wisbaden i jak tylko wrócę zaraz będę się starał to nieporozumienie wyjaśnić. — Myślę że ~~Lisiecki~~ bawi ~~teraz~~ ~~u siebie~~ na ~~wsi~~ ~~w Kroto~~= miejskim.

Wisbaden dnia 8 Września

852

120,00

Kórnik dnia 21go Sierpnia 1850.

Panie Hrabio!

Powróciwszy z odbytej do Wrocławia podróży pośpieszam z odpowiedzią na szanowny list pana Hrabiego z dnia 11go Lipca podczas mej nieobecności tu nadeszły uprzejmie odpowiedzieć. Zaczynając od interesu z Hrabią Potockim, mam przyjemność donieść że takowy co do części JW. Hrabiny i ś.p. Klaudyny Potockiej przypadającej od niego należytości ukończyłem ostatecznie [?] ugodziwszy się na summę 20,000 Złp. [?], a załączony obrachunek wykazuje pozostałą jaka u mnie dla pani Hrabiny matki pozostała. Co zaś do 1/3. w Hrabiego Tytusa Działyńskiego przypadającej, ta tymczasowo wypuszczona z układu, o tę osobno jeszcze z panem Potockim będzie rozprawa, tym więcej że przecież zadawniony od tylu lat interes ukończony, mamy teraz tylko jeszcze wyjaśnić co do summ na dobrach Czarnca w powiecie Kieleckim zahipotekowanych, interes ten bardzo zawikłany nie tak prędko jeszcze będzie mógł być zrealizowanym.

Przed moim wyjazdem na ręce pana Maryanowskiego [?] przesłałem rapport tyczący się dóbr Konarzewskich, zapewne już go Państwa Hrabiostwa Kommunikował, do którego się odwołuję a [illegible] tutejszego pisma pana Hrabiego pozwolę się dodać jeszcze, że bardzo mnie zmartwiła obawa pani Hrabiny, aby przez wzięcie w dzierżawę Konarzewa interes pana Hr. Działyńskiego nie ucierpiał, pisałem i o tem do Maryanowskiego aby mnie w tym względzie usprawiedliwił, mam sobie za obowiązek tu jeszcze przyłożyć, że kontrakt mój z panem Hr. Działyńskim zawarty trwa jeszcze lat pięć i że ja całe moje życie poświęcając drogą pracą i uczciwą, a do tego poświęcenia licząc także sumienne wypełnianie przyjętych obowiązków, więcej dzierżawy, wreszcie tak małej, nie byłoby w stanie sprowadzenia mnie z tej drogi, gdybym więc nie miał być przekonania że i przy tej dzierżawie potrafię zadość uczynić mym obowiązkom, nie byłbym i nie mógłbym jej JW. Hrabinie proponować. Że zaś pani Hrabina nie miała sposobności poznania mnie z tej strony, pojmuję Jej troskliwość względem pana Hr. Działyńskiego, ale dlatego

ale ta okoliczność robi mnie niespokojnym, aby nie ściągnąć na się podejrzenia jakiej interessowności, o którą dotąd przestępstwem nie zostałem, odwołując się w tym względzie na opinię wielu zacnych obywateli Kutyjeskich. Tyle o interesie moim z ponowną prośbą o zaspokojenie, i łaskawą nań odpowiedź! —

Co zaś do interessów Kaszczewskich nic nie mam nic wspomnienia godnego, nic bowiem od czasu przesłania ostatniego rapportu nie zaszło, oczekuję tylko łaskawej dalszej względem realizacji dzierżawy p. Starlki w Wirach upraszając zarazem o plenipotencyą potrzebną do wykreślenia niektórych kapitałów z dóbr Kaszczewskich spłaconych, o której uwagę już w niedzieli Kuchni panu Marynarskiemu przesłałem, i tak kończę z zapewnieniem najgłębszego uszanowania z jakiem mianuję się być

Pana Hrabiego Dobrodzieja

JW-ej Hrabinie Dobrodziejce również najniższe uszanowanie załączam.

najniższym sługą

[signature]

1.425

90

Szanowny panie Hrabio Dobrodzieju!

Przy przesłaniu dla JWni pani Hrabiny 3000 złot. z dochodów dóbr, powtarzam zarazem wyjaśnienie interesu abluicyi czynszów przez włościan opłacających się, przez którą to abluicyą podaje się zarazem sposobność spłacenia długu od towarzystwa kredytowego na dobra zaciągnionego. – Co do abluicyi ~~naszych~~ tamtych czynszów uprzedzam, że stósownie do prawa pod dniem 2go Marca r. b. przez Rząd pruski wydanego, wolno jest dziedzicom zażądać wypłaty kapitału, przez pomnożenie dwudziesto razy opłacających się czynszów, kapitał ten wypłaci Bank rentowy w każdej prowincyi w tym celu przez rząd ustanowiony i przez tenże rząd zagwarantowany wypłata następuje w tak nazwanych listach rentowych przynoszących rocznego procentu po 4 od sta, a natomiast włościanie opłacać będą dotychczasowe czynsze do Banku rentowego w miesięcznych ratach zamortyzacyą, tak że przez 42 lat uwolnią się od dalszej opłaty. Zważywszy jak ciężkie jest ściąganie tych czynszów, ponieważ chłopi zbałamuceni uważają to jako ciężar nieprawnie nań włożony, zważywszy na przyszłe stosunki socyalne, które łatwo groźne dla dziedziców przyjść mogą, po stać, zważywszy nakoniec nieprzewidziane okoliczności, które dochód ten czynszowy na zero zredukowaćby mogły, największa część obywateli tutejszych, zdecydowali się przystąpić do abluicyi w mowie będącej. Za imieniem Dziedziczki dóbr Konarzewskich i Wirowskich podobne uczyniłem oświadczenie. – Jak już w ostatnim mym liście nadmieniłem byłoby dobrze rentami temi spłacić odrazu dług towarzystwa kredytowego,

w

W dobrach pani Hrabinej interess ten takby stanął. –

Zaciągnięta pożyczka towarzystwa kredytowego wynosiła . . . . 88,225 złp.
przez procent amortyzacyjny spłacono do St. Jana 1851 . . . 35,137 złp.

zostaje długu . . 53,088 złp.

Czynszów z dóbr pobiera się rocznie około 4000 złp.
Odbierze się więc w listach rentowych około 80,000 złp.
spłaciwszy resztę długu towarzystwa
wynoszący, jak wyżej wykazano . . 53,088 złp.

zostałoby jeszcze listów rentowych . . 26,912 złp. –

Wystawiwszy tym sposobem położenie interessu, tymczasowo starać się będę, aby go w bieg wprowadzić i aż do wypłaty listów rentowych doprowadzić, a pani Hrabina Dobrodziejka później zadecydować będzie mogła, czyli projekt spłacenia długu towarzystwa kredytowego przyjmie lub nie, nadmieniam tylko, że postępowanie owej abluracyi czynszów zapewne aż do 1go Października r. p. pociągnie się, może aż dotąd będę miał sposobność osobistego widzenia się z szanownym Panem Hrabią, a po ustnem wystawieniu przedmiotu, łatwiejsza nastąpić będzie mogła decyzya. –

U nas z resztą, aż do tej chwili, bardzo wyglądało po wojennemu, cała Landwera 1go i 2go powołania stanęła pod bronią, nikt jednakowoż w tę wojnę nie wierzył, niewiara ta w skutkach potwierdziła się, albowiem dzisiejsze gazety Berlińskie ogłaszają pokój i stałą przyjaźń z Austryą, Bogu dzięki i za to, tymczasem ponieśliśmy już i tak nie mało strat, w dostawie koni i

91

oderwaniu od pracy najlepszych ludzi. –

Polecając się i nadal łaskawym względom, miło mi przy tej sposobności ponowić najgłębsze uszanowanie, z jakiem mam honor zostać

Szanownego Hrabiego Dobrodzieja

najniższym sługą. –

[illegible]

Kórnik d. 2go Grudnia 1850 r.

Jaśnie Wielmożnej Hrabinie Dobrodziejce najwyższe upoważnienie załączam. –

1.471

Kórnik 23 Lipca 52.

92

Szanowny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Pożądany i zawsze bardzo długo oczekiwany list szanownego Pana Hrabiego Dobrodzieja pomimo raz i to niedawno odebrałem, przepraszam z oden- stanowczo tych reszty 1500. złr. a zostającej jeszcze 3000. złr. oczekiwać będę u mnie dalszej dyspozycyi. Dla niektórych różnych interesów nie mogłem się w tym roku wybrać do Karlsbadu, a dla pierwszych w tym miesiącu nie jestem w stanie z pewnością orzec, kiedyby mnie Pan z pewnością zastać mógł w domu, albowiem czekam aż listu z Warszawy, gdzie bytność moja będzie potrzebną, i stam- tąd wypadnie mi dojechać do Tarnowa, nie mogę dzisiaj wie- dzieć kiedy wrócę i dlatego za niepewne nie chciałbym bo trudzić Pana Dobrodzieja. Na koniec zaś Siostra niezawodnie będzie w domu w Kórnik Pan bynajmniej zapewne tak.. jeżeli nie razem z Panią Hrabiną, bo przynajmniej sam wstąpi do nas, mamy nie o jednem do pomówienia. Co do rent za zniesione wyrazie byłe na- teraz donieść mogę, że wypłaconych jest już około 20,000. złr. z których 10,000. złr. już odebrałem i resztę po uprzątnieniu niektórych zawad hypotecznych także wkrótce odebrać będzie można. Obligacya zaś drugich jest w księdze i myślę do trzeciego roku wszystko ukończę. Szczęśliwy zaś całkowity kapi- tał, który około 80,000. złr. w listach rentowych wynosić będzie zaczynam rady co z nim zrobić, długiem względem rent Kur- niektórzy żadnej ... nie opłacić listów zastawnych, i zapewne i Ojciec tak uczyni, jak mówią uchodzący Szczęścia wyższego tego interesu nastąpi może jak już wszystko ukończonem będzie, a przy sposobności widzenia się z Panem Dobrodziejem przedstawię jaśniej cały interes, nadmieniając teraz tylko że wyprowadziłem wszystkie kapitały Kórnickie i które na dobrach Koniecpolskich i Wirowskich zabezpieczone

od których opłaca się po 5%. kiedy zaś listy zastawne teraz stoją
po 101½. więc jest zysk ze kapitałem przynoszącym 4%. zaś
opłacić kapitały od których płaci się po 5%.
Nasi Państwo w zeszłym tygodniu wyjechali do Lipska i ztamtąd
pan Hrabia Dzieduszycki pojedzie do Kissingen gdzie przez tydzień
zabawi, może pan Dobrodziej odwiedzi go tam, pani Hrabina
zaś z panną Jadwigą nie wiem gdzie się obrócą, albowiem odbyła
się pierw tam długą rozmowę [illegible] z panem Władysławem
Zamojskim, o czem Sprawa zapewne już wiecie.
Ks. Generał Jan Dzieduszycki ciągle jeszcze bawi w Paryżu
i jak długo jeszcze zabawi zapewne nikt nie wie. [illegible] nie wiedzą.
Nasz Kochany Książek Ludwik w miejsce Ojcowie zrobił
małą ekskursyę do Stanów Zjednoczonych Ameryki, zachciało
mu się zwiedzić świat drugi, lecz zapewne wróci podobno
w miesiącu Październiku.
To jest wszystko co zebrać Kochanemu Panu Dobrodziejowi
donieść mogę kończę z załączeniem wyrazów najgłębszego
uszanowania z jakim mam honor zostawać

Szanownego Hrabiego Dobrodzieja

powolnym sługą

[illegible]

JW. Hrabinie Dobrodziejce zasyłam
najniższe ukłony, życząc z całego serca
aby Kuracya tegoroczna przyniosła pożądany po-
[illegible] do skutku. —

Kórnik 28 Sierpnia 1832.

Szanowny Panie Hrabio Dobrodzieju!

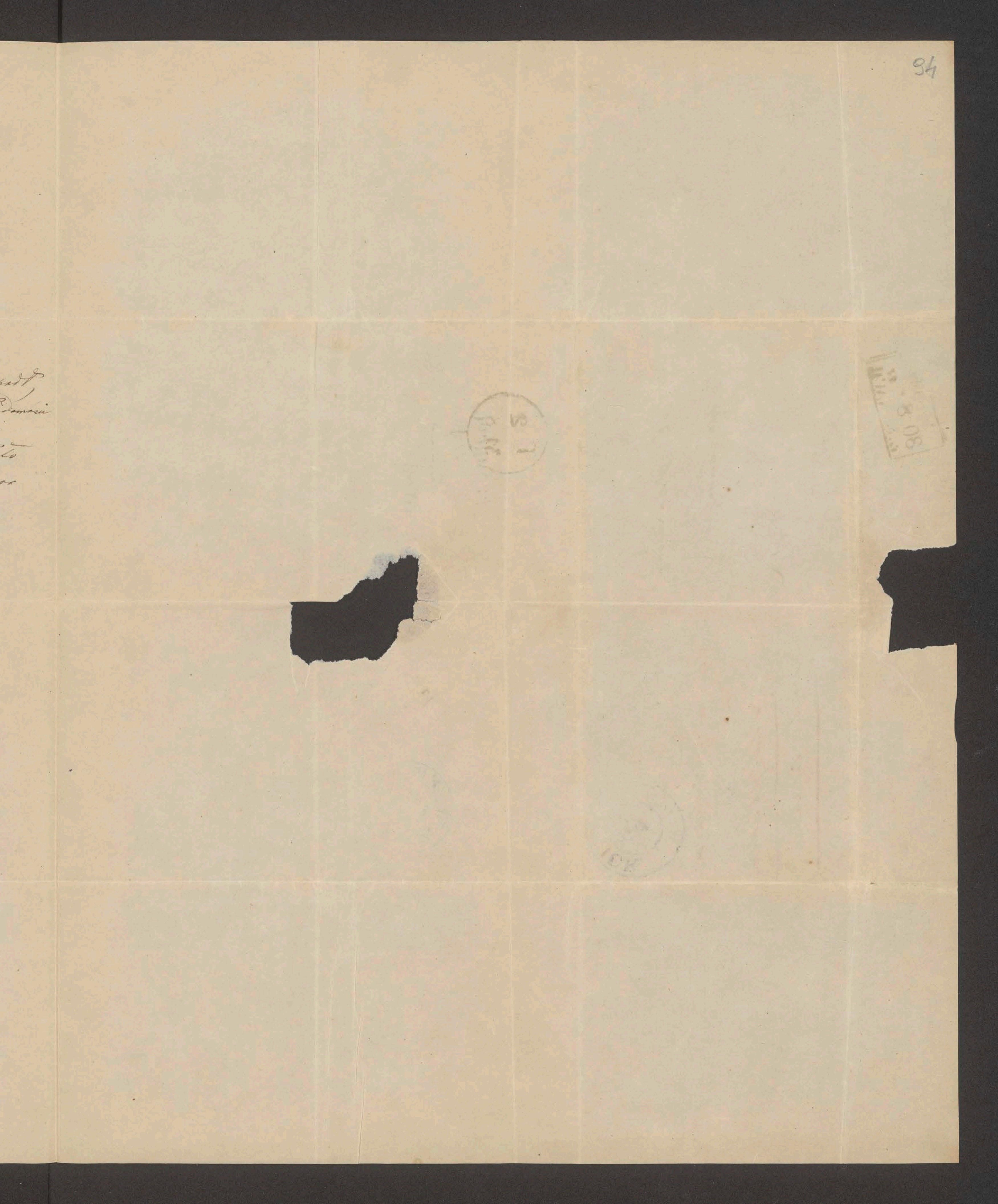
Nadzieja powitania szanownego Hrabiego wraz z Panią Hrabiną Dobrodziejką, szczerze i tym razem nie ziści się, chociaż wszyscy z upragnieniem czekaliśmy na przybycie Państwa do Kórnika, to jednakowoż teraz, kiedy Cholera takie u nas czyni spustoszenia, mam sobie za obowiązek donosić że tak w Kórniku samym jako i w okolicznych wioskach już z całą srogością wybuchła, zapewne przybycie odłożyć by trzeba i samego Pana Hrabiego Dobrodzieja. Zważywszy bowiem że niszcząca ta plaga rodu ludzkiego zdaniem nie przepuszcza ani starcowi ani dziecku, ażeby uniknąć wszelkiej z nią styczności. Przykro mi jest że zaraz nie będę miał sposobności widzenia Państwa Dobrodziejstwa, aby i osobiście ponowić zapewnienie najszczerszego dla Nich szacunku i pomówić nie o jednym interesie majątku Ich tyczącego się, które jednakowoż zważywszy niebezpieczeństwo na jakie wystawionym być można w czasie trwającej niszczącej tej epidemii, trzeba odłożyć by przyjemność aż do lepszego czasu. Zresztą kiedy Pan Hrabia rozkaże dokąd pieniądze gotówką w kasie jeszcze znajdujące się odesłać mam, i listy zastawne mogą u mnie pozostać do dalszej dyspozycyi, dopóki większa ich summa nie zbierze się.

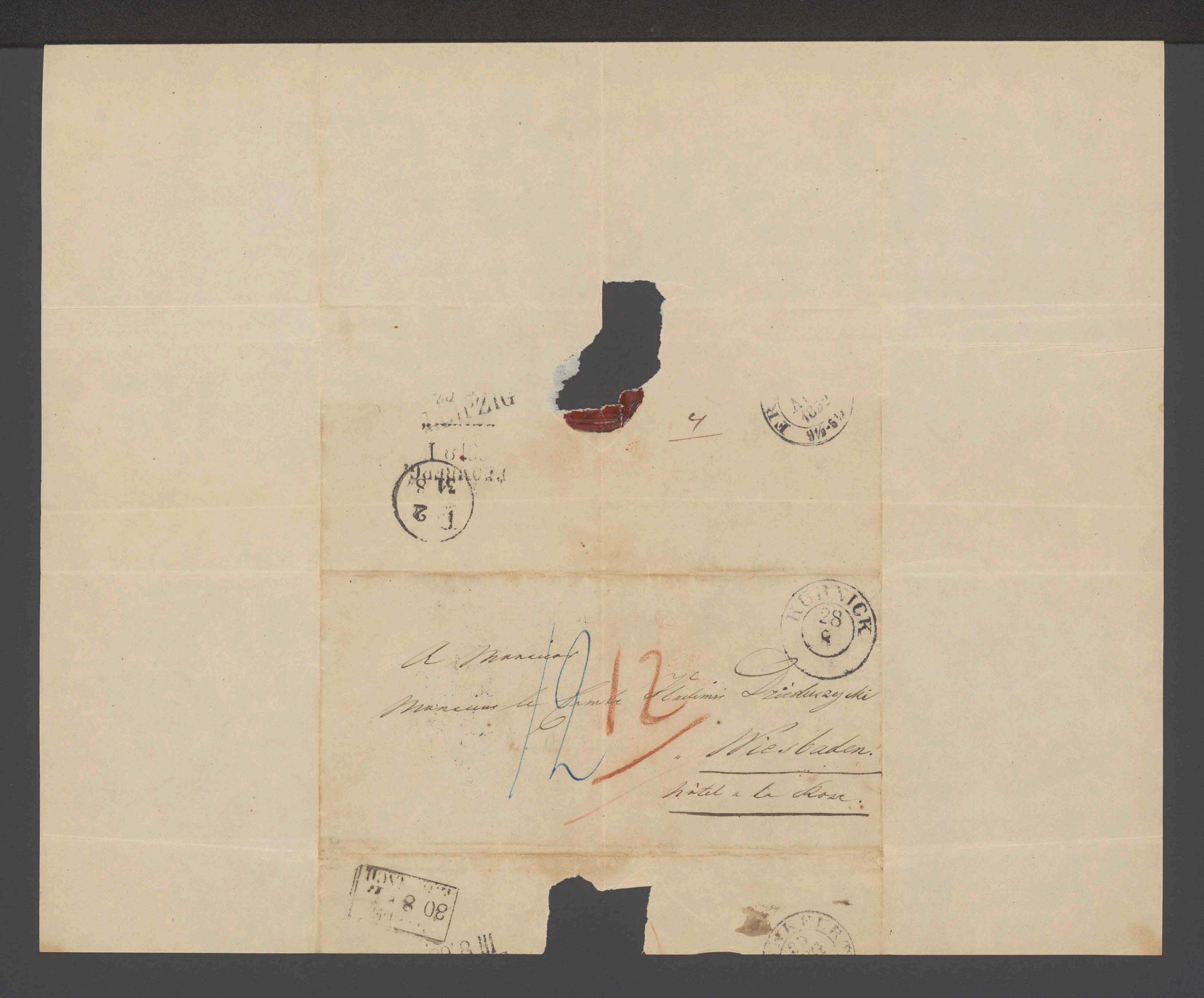
Państwo Działyńscy wszyscy opuścili Poznań, gdzie Cholera okropnie grassuje, kto wie co dalej z sobą zrobią, gdyż i w okolicy Kórnika pojedyncze pokazują się przypadki, i nawet w moim domu już dwoje ludzi zachorowało, lecz przy ~~[illegible]~~ wczesnej i skutecznej pomocy wyzdrowieli. Wszyscy jesteśmy w wielkiej trwodze.

W tej chwili dowiaduję się że i Aptekarz w Krakowie zapadł, lecz jest nadzieja wyzdrowienia, i lek co moment przychodzi [illegible] zatrzymujące. Dziękuję Ci [przykłej] od Pana Stanisława [illegible], miło mi wyznać zapewnienie najszczerszego szacunku z jakim mam honor zostać Wielce Szanownego Pana Dobrodzieja

najniższym sługą

[illegible]

94

KURNICK
28
9
A Monsieur
Monsieur le Comte Wlodimir Dzieduszycki
à Wiesbaden.
hôtel à la Rose
12
4

1.492 95

Kurnik 12go [illegible] 52.

Szanowny Strakie Dobrodzieju!

Na szanowną odezwę Szanownego Strakiego Dobrodzieja przesyłam z dodatkiem pieniędzy, to jest 2460. tal. a dla braku w tej chwili pieniędzy przesyłam brakujące 540. tal. odeślę później, raz może tylko Pan Dobrodziej łaskawie uwiadomić dokąd wszystko ma być przesłane, tyle że nie chciałem [illegible] dla urządzenia pewnej kwoty [illegible]. Cholera w Poznaniu jeszcze grasuje, pomimo to się [illegible] do Kurnika i [illegible] wsi gdzie już drugi zabrała ofiar, w [illegible] jeszcze [illegible] się, [illegible] Jakubowicz Bogu dzięki przyzdrowia?. Państwo [illegible] codziennie wybierają się do Drezna lub Monachium gdzie ślub [illegible] się ma, [illegible] się wybiorą.

Polecając [illegible] Pana Strakiego [illegible] zostaję z najgłębszym uszanowaniem

Sługa najniższy

[illegible]

O interessach nic nie piszę, wszystko idzie swoim zwykłym porządkiem, [illegible] Pan Strakie do nas kiedy przyjedzie [illegible] — Do rychłego więc zobaczenia. —

536

96

Kórnik 30. Grudnia 1853.

Szanowny Panie Hrabio Dobrodzieju!

Przesyłając Szanownemu Panu Dobrodziejowi z dochodów dóbr tutejszych 2500. talarów, nadmieniam zarazem iż w dobrach nic nadzwyczajnego wspomnienia godnego nie zaszło, a [illegible] wydawałoby mi się pismo [illegible] za obszerne, aby [illegible] ich opisać, zachowuję ustnej relacji wszystko co coby Państwo interesować mogło. [illegible] mi się wybrać w strony Państwa, a w [illegible] nie o jednym [illegible], mając że w przyszłym miesiącu [illegible] do [illegible] mogło, na co się już naprzód bardzo cieszę.

Cieszyliśmy się wyglądali jakiej od Kochanego pana Hrabiego odezwy, której nie doczekawszy się, zaczynamy mieć [illegible] iż zupełnie o nas [illegible] wszystkich zapomnieć; nie [illegible] sprawie na to, i [illegible] usilnie prosimy byś pan Hrabia był łaskaw [illegible] donieść nam o swoim i pani Hrabiny zdrowiu. Czego oczekując zostaję z najgłębszem uszanowaniem

Szanownego Hrabiego Dobrodzieja

Sługa najniższy
[illegible]

Nasi Państwo wszyscy zdrowi, pani Hrabina z córkami bawi w Paryżu u córki Jadwigi zamężnej Zamojskiej która w zeszłym miesiącu powiła zdrowego i [illegible] syna, Księżna [illegible] Czartoryska z [illegible] w Poznaniu, [illegible] niedawno urodził się [illegible] Księżę; i [illegible] gospodarstwa w [illegible] Gołuchowo.

537

Kórnik dnia 14go Stycznia 54.

97

Już po obrachowaniu kasy za cały rok i po zapłaceniu przychodzących reszt, przez Dziżanów okazało się remanentu 1000. złr. z dochodów z dóbr [illegible], które mam teraz Czcigodnemu Antoniowi Dobrodziejowi w następstwie odesłanych już 2500 złr w [illegible] powodzie, z prośbą i łaskawe uwiadomienie, czyli pieniądze te doszły.

Przybyło mam teraz zapytać się co zrobić z przychodami a może Kielenbergowi, wypisby się tyle zwolnionego kupić za takowe Bankctów [illegible] które teraz dosyć niski kurs mają? racz mnie Pan Hrabio o tym wszystkie zainformować.

Nasz pan Hrabio Dzieduszycki miał przypadek, wysypać się z łóżka na kierunku tego stawił zrobić jeden ..., wielki niebezpieczeństwo miejsce, ... się wraca, i teraz już z łóżka wstawać.

Żegnaj mi nowego, całuję Cię

najniższy sługa

[illegible]

Nasza emerytka Nöldecken przed dwoma tygodniami po dłuższej chorobie z tym rozstała się światem.

1. 380

Tarnów 2go Marca 1851.

98

Kochany Przyjacielu!

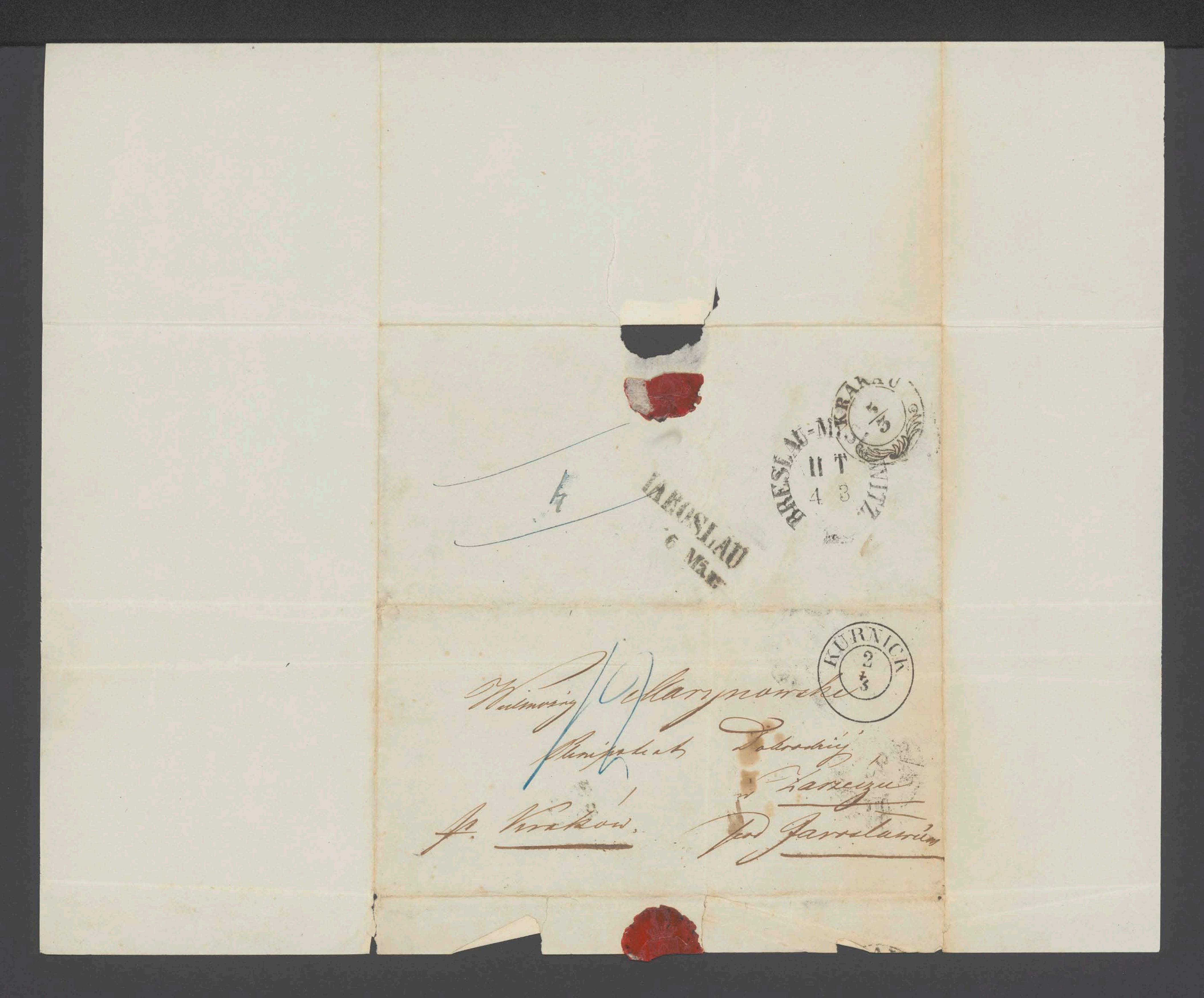
Właśnie w tych dniach zamyślałem pisać do Ciebie razem z przesyłką pieniężną jaką dotychczas zebrać tylko mogę, nim tej przesyłki uskuteczniłem pospieszam z odpowiedzią na list Twój dzisiaj odebrany, a to w celu zaspokojenia troskliwości JWW Straszyńskiej w interesie nieszczęśliwych Wis. Stadtke zalega za Dzierżawę 1380. złp. na jego reklamacye oświadczyłem mu, że jeżeli w przeciągu dwóch tygodni wiedzie się, natenczas się zgodzim do JWW Dzieduszycki aby mu przez wzgląd na Ciebie zaległy jakie po tej stronie administracyi odebrał, defalkować mu 580. złp. Termin zapłaty dawno upłynął i dlatego nie żądałem się tylko zobowiązanym do zrealizowania danego mu z mej strony przyrzeczenia, a na fundamencie kontraktu dzierżawnego już przed paru tygodniami podałem skargę o exmissyę. Tak sobie postępując jak sądzę, uważałem za mą powinność, gdyż otrzymany Mandat od JWW Straszyńskiej przestrzegę w każdym ustępie swoim Jej przy każdym zdarzeniu. Jakie ekolwiek wynikną z sprawy danej naprzeciw Stadtkiemu skargi takowe powiadomić mogę, a jak w każdym przypadku postąpisz sobie tak aby JWW Dzieduszycka tak jak wszędzie tak i tu honorowo wyszła.

W innych interesach dotąd się tyczących tyle mam zatrudnienia, że nieledwie upadam pod ich ciężarem, albowiem wypatrywać się coraz więcej w niedorzecznych koncessyach jakie zawsze wyznano rozmaitym ludziom, a których takowe zawsze

z których Dziedziczki nadużywali, niesłyszana nam nieprzyjaźń
w odwracaniu szkód nam zagrażających, mianowicie w bezprawiach
przysięgi, ściąganiu czynszów i t.d. o nim pisanej.
Racz JWPan Hrabinie i Hrabiemu oświadczyć moje uszanowanie
i sam przyjmij zapewnienie najszczerszej przyjaźni i braterstwa,

[illegible]

Wielmożny Hilarynowski
Plenipotent Dobrodziej
w Żarnczyu
pr. Kraków. pod Jarosławiem

562

100

Kurnik dnia 8go Kwietnia 1855.

Szanowny Hrabio Dobrodzieju!

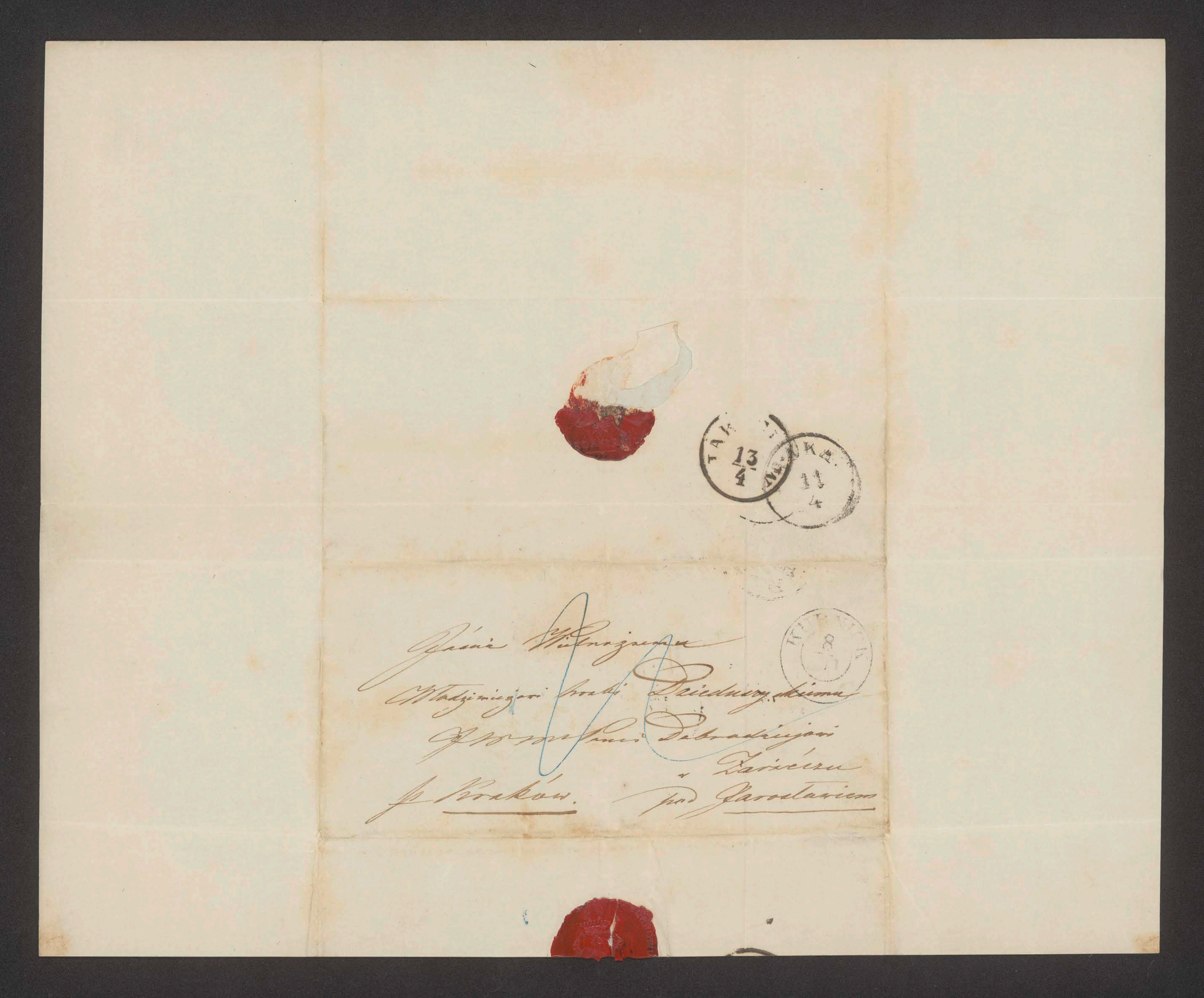
Ponieważ wskutek zmienionej procedury procesowej dwie pozostałe w dobrach Skorzęckich zapisane w księdze hypotecznej wykreślone zostały, zatrzymane na spokojnie bydź przez Towarzystwo Kredytowe listy zastawne t. j. 4175 Tal. i 950 Tal. wydane bydź mają, o co [illegible] wniósek, mam honor zapytać się Szanownego Pana Hrabiego Dobrodzieja, jak po odebraniu rzeczonych listów zastawnych Poznańskich postąpić sobie, to jest czyli takowe zamienić na Banknoty Austryackie, których tu za nieco drożej kurs nabydź można, lub też na Bankowcowy pruskie? Oczekując łaskawej na to odpowiedzi mam honor zostać

Szanownego Hrabiego Dobrodzieja

najniższy sługa

[illegible]

Jaśnie Wielmożnemu
Włodzimierzowi hrabi Dzieduszyckiemu
JWPanu Dobrodziejowi
w Zarzeczu
pod Jarosławiem
p. Kraków.

Jaśnie Wielmożny Hrabio, Panie

Dobrodzieju!

Pismem moim z d. 19/31. Lipca, przedstawiłem JW Panu smutne moje położenie, z prozbą o skutek łaskawie uczynionego obiecania skończenia ze mną, lecz nie mając szczęścia otrzymania tego, a będąc nagłony cierpieniami z niemożności utrzymania się i oddania zrobionego na fundamencie tych obietnic długu, zmuszony zostaję znowu JW Pana zatrudnić moją prozbą, abyś ra=czył się zlitować i przyspieszyć skończenie —

JW. Panie! mając przestany odemnie 1848. rachunek i poprzednicze objaśnienia, niewykazujące abyśmy Oj=ciec lub Ja byli śmy co winni, możesz teraz nieszczęśliwy Interess zaufności i dobrej wiary wynikły, Rachunkami i pismami ~~ś.p.~~ JW. Hrabiego wsparty, Sam zdecydo=wać, gdyż ja tylko o to proszę, co podług Sumienia należy, będąc przekonany iż nie sprawiedliwe wyma=gania nikomu korzyści nie przynoszą —

Racz przeto JW Panie zwrócić wzgląd na tyło=

letnie

zwłoki, straty, i nakoniec niemożności wyżywie=
nia się, i zdeterminować skończenie, lub przynaj=
mniej, gdyby na moje nieszczęście, ukończenie miało
się przedłużyć, polecić Prowentowi wypłacenie mi
=1,500 rubli sreb.= na zaspokojenie długu, i mógł
bym resztę dni życia kończyć w uczuciach dla
JW Pana Dobrodzieja Wdzięczności i Uszano=
wania z którem zostaję

JW Pana Dobrodzieja

Najniższym Sługą
Leon Tchorznicki

Żytomierz Wołyńskiej Guberni
1850. r. d. 15/27. Grudnia

1.442 104

Jaśnie Wielmożny Hrabio, Panie

Dobrodzieju!

Pocieszony doniesieniem o przybyciu JW. Pana
do tego Kraju, w oczekiwaniu na poznanie mnie,
odebrałem przeciwne smutne doniesienie iż JW.
Pan bytności swej w Janyszonie znowu do Jesieni
odłożyłeś — Uznany tyle lat zwłoką, a od 1847 r.
Gdym śmierci śp. JW. Hrabiego mając odmówione
z Jego łaski nadane utrzymanie, doprowadzony
do ubóstwa i niemożności wypłacania się,
na koniec do zadłużenia — lecz teraz już nie mogąc
z powodu obecnego skończenia, żadnego mieć
dalszego kredytu, zostałem zmuszony na utrzy:
manie życia, ostatnią Część rzeczy w Zastaw oddać
które mogą przepaść, bo termin wykupna koń:
czy się, a z Janyszowa od półtora roku nie przysłali
zasiłku niczego — przeto, nie mogąc przy moim
złym Stanie Zdrowia nadal sobie zaradzić, mu:
szę JW. Pana zatrudnić jako zmuszony tą
moją Prośbą, abyś w względu tak bolesnych
dla mnie cierpień, raczył najprędzej polecić do
Janyszowa polecenie, by mi przynajmniej 450 r.
przysłano, i tym by sposobem uwolniono od dobijają:
cego płaczu Żony i dzieci! —

Najniższy JW. Pana przepraszam się

zmuszony

iż zmuszony jestem zatrudniać przedsta-
wianiem smutnego mego położenia, wo-
łającego o zlitowanie się.
Główna też jest rzecz, jakobyś JW. Pan
pozwolił Pensyą wydać.
Oczekując z łaskawego polecenia najprędszego
skutku, upraszam jeszcze, pozwól JW
Panie, wyrazić dla Szanownej swojej Matki
JW. Hrabiny życzenia aby Bóg raczył
zachować Zdrowie i Życie na długo tak dobro-
czynnej Pani, dla dobra ludzkości! —
i przyjąć wyznanie Najniższego
Uszanowania z którem zostaję

JW. Pana Dobrodzieja

Najniższym Sługą
Leon Tchorżewski

Żytomierz
1851. r. d. 13. Juny.

Jaśnie Wielmożny Hrabio Panie

Dobrodzieju!

Nie mając szczęścia otrzymać skutku z uczynionego przez JW. Pana zapewnienia pismem 1848 r. względem najprędszego zemną skończenia, i po wstrzymaniu czynionej z Jaryszowa wypłaty, na ponawiane prozby o polecenie zrobienia mi zasiłku, nie otrzymawszy rezolucji, i niewiedząc kiedy nastąpi JW. Pana obiecywane przybycie, nie pokojony wieściami że JW. Pan przedsięwziołeś podróż za granicę, ośmieliłem się pisać do JW. Hrabiego Tytusa Działyńskiego z prozbą o przypomnienie łaskawej JW. Pana obietnicy i przynajmniej wyjednania aby mi zrobiono zasiłek, lecz niewiem czy to moje pismo doszło;

Teraz nadszedł w 8bre termin płacenia długu zrobionego z oddaniem w zakład nabytego tu domu, (w nadziei obiecywanego skończenia zemną) w summie Tysiąc rubli srebr., prócz procentów i kosztów zamieszczenie się, o co już rozpoczęto formalne kroki — Zostając w tak smutnem położeniu które zmusiło Żonę z dziećmi do tułactwa, i mnie nanosi najwię=ksze zmartwienia, niewolony jestem zatrudniać JW. Pana przypo=mnieniem obietnicy o łaskawe skończenie, a jeżeliby to jeszcze miało się przewlec, to w tak naglącym razie upraszałbym abyś JW. Pan ła=skawie raczył najprędzej polecić aby z Jaryszowa niezwłocznie przystano

mi

mi Tysiąc sześć set rubli tymczasowie na zaspokojenie tego długu i na inne konieczne potrzeby, gdyż Starszy Syn kończy przepisane lata do umieszczenia go w Szkołach, po upłynięciu zaś jednego dnia już nie zostałby przyjęty — i z czworgiem innemi uległby niepewnemu losowi —

Przepełniony gorzkiemi cierpieniami z zawiedzionej nadziei, niestaje mi wyrazów do wybłagania JW. Pana litości! i upewnienia: że podług przesłanego od kilku lat rachunku, należytość jest sprawiedliwa — nieodważyłbym się czego kolwiek żądać pod żadnym pozorem z cudzą szkodą, wiedząc i widząc iż to nieprzyniosłoby użytku, i że za krzywdę jakim bądź sposobem Bóg ukarze —

Rachunki miejscowe i ś.p. JW. Hrabiego Pana pisma, bardzo jasno o należytości przekonywają, a iż, szczególnie ostatnie pisma nikomu wiadome, więc z domysłu czynione mylne wyobrażenia, mogą tworzyć wątpliwości — bardzo pragnę choć tego czasu dożyć, kiedy JW. Pan przybywszy tu, mógłbyś się sam o tej prawdzie przekonać —

Gdyby nawet mi nic nienależało, to z samego porządku rzeczy i dla spokojności wypada rachunek skończyć, aby dzieci osierocone nie mieli pozoru do narzekania —

Dowodząc przez tyle lat ufności w dobréj wierze przez oczekiwanie na obiecywane ze mną skończenie, którego zwłoka doprowadziła mnie do tak rozpaczliwego położenia, o czem można przekonać się z rozpoczętego tu czekuczynnego procesu o wspomniony dług,)

nie tracąc

nietracę nadziei JW. Pana Dobrodzieja Łaski, do tej się uciekam i spodziewam że JW. Pan zwrócisz swój wzgląd i z Wspaniałych Szlachetnych uczuć, raczysz przynieść w mych cierpieniach ulgę; przyśpieszeniem, obiecanego skończenia zemną, a tym czasowie w tak gwałtownej potrzebie polecisz by z Janyszowa najrychlej przysłano mi Tysiąc Sześć set Rubli, dla ratowania się — i uwolnienia od rozpaczy — i łaskawie naznaczyć czas do zupełnego skończenia interesu — O co w Imie Ludzkości i Sprawiedliwości Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja upraszając oczekuję niespokojny najprędszego z Pańskiej dobroci skutku i łaskawego o swem poleceniu mnie uwiadomienia —

z Najwyższym Uszanowaniem mam zaszczyt zostawać

JW. Pana Dobrodzieja

Najniższym Sługą
= Leon Tchorzewski —

Żytomierz
1852 r. d. 1/13 Listopada

108

6. pilno

RUSSIE

FRANCO

Franco

20

Son Excellence

Monsieur le Comte

Vladimire Dziedusziycki

par. Radziwiłow

Brody

Lemberg : à Zarzyce

Страховое.

BRODY
18. NOV.

LEMBERG
19. NOV.

Jaśnie Wielmożny Hrabio

Dobrodzieju!

Podług zapewnienia JW. Pana uczynionego pismem z 1848 r względem skończenia zemną interessu, nieotrzymując do tąd skutku, przez tę męczącą zwłokę zostaję doprowadzony do ostateczności, gdyż na rachunek obietnic skończenia przymuszony odłużyć się na wyżywienie z familją, niemogąc się uiścić niemam na dal kredytu i zbiedzenia się myślami nad niemożnością zaradzenia koniecznym potrzebom życia, w Jesieni zapadłem w słabość zdrowia, które mi mało nadziei robi; przeto naglony potrzebami i niespokojny o los dzieci dla których szkolny wiek upływa, przesyłam jeszcze ten raz prożbę abyś JW. Pan

raczył

raczył ulitować się i przyspieszyć obie=
cywane skończenie; wszakże wypada
dla własnego przekonania, czyli jest spra=
wiedliwe żądanie i nieznających interessu
podchlebne przedstawienie, zobligować
kogo się podoba do przejrzenia s.p. JW:
Hrabiego pism i miejscowych raichon=
ków, i oznajmić swoją rezolucyą, do cze=
go trzeba tylko kilka Tygodni czasu, aby
ubogiego nie narażać na tak dolegliwe
cierpienia i zezłotolu obietnicu straty cza=
su i zdrowia nie mogącego się nadgrodzić;
Odwołuję się do JW. Pana Sądu i
względów, z których jeżeli nie będę szczę=
śliwy otrzymać prędkiego skończenia;
przymuszony byłbym jako na zdrowiu
cierpiący, objaśnienie tego interessu
z Raichonkiem należytości i pismami
s.p. JW. Hrabiego dowodzącemi należytość
przy prozbie złożyć w właściwym Sądzie,

110

a dowiódłszy przez tyle lat. obfitnu powolności i życzliwości nie mogę być posądzony o złe chęci ani bydź winnowym jeżeliby co nie przyjemnego wyniknęło – Otwarcie się tłomacząc ponawiam prozby o przyspieszenie obiecywanego skończenia dla własnej spokojności, abym z ukończeniem interessu dobrej wiary, i życie skończył z uczuciem Wdzięczności i Uszanowania s którem mam zaszczyt zostawać

JWWMCi Pana Dobrodzieja

najniższym Sługą
= L. Tchorzewski –

PS. Jeszcze wyrażam, iż zewszech względów nie wypadałoby ten interes głośnym robić –

Żytomierz
1853 r. 9bri: 4/16 dnia.

1. 356

111

No. 9554.

Von der k.k. Stadthauptmannschaft.

Hochgeborner Graf!

Im Grunde Eröffnung des hierortigen k.k. Militair-Stadt-Commando vom 11. Juli d. J. Z. 3352 habe ich die Ehre Euer Hochgeboren in die Kenntniß zu setzen, daß Seine Exzellenz der Herr Armee-Commandant Feldzeugmeister Graf Khevenhüller, zu Folge hoher Verordnung vom 8. d. Mts Z. $\frac{2896}{C.u.C.}$ nicht in der Lage sind, den Bezug der französischen Zeitung „le national" zu bewilligen, da dieselbe in allen, in Kriegszustand erklärten Kronländern mit dem Verbote belegt ist, und daher eine Ausnahme aus Consequenz-Rücksichten nicht eintreten kann.

Ich verharre mit vollkommener Hochachtung

Euer Hochgeboren

Lemberg am 15. Juli 1850.

ergebener Diener

Jobaiski

An

Sr. Hochgeboren den Herrn Wladimir

Grafen Dzieduszycki

hier

6

112

zu Patrzyce Zolkiewer Kreis
[illegible] über
nach Lemberg [illegible]
[illegible]
[illegible] 4 1/4.

Von der k. k. Stadthauptmannschaft.

No 9554

An

Sr. Hochgeboren dem Herrn Wladimir
Grafen Dzieduszycki

~~457~~ 4 1/4

Ex offo.

[illegible]

Lwów dnia 31. Stycznia 1878. r.

Wasza Excellencyo!

Zaraz po wyjeździe Waszej Excellencyi widziałem się z P. Orłem i tenże przyrzekł mi, że najdalej we Środę przedłoży wyrachowanie, co do dębów w surowi Bilcerowskim znajdujących się. — Tymczasem we Wtorek zachorował na tak mocny ból zębów, że dziś widząc się z P. Orłem zastałem go całkiem zapuchniętego i tak zmęczonego, że wyrachowania rozpoczętego dokończyć nie jest w stanie.

Donoszę więc o tej zwłoce Waszej Excellencyi z tym dodatkiem, że jutro wieczór wyrachowanie ma być gotowe i zaraz pocztą pod Adresą wskazaną — do Wiednia odesłane będzie. —

We Lwowie od wyjazdu Waszej Excellencyi nic nowego niezaszło. —

Polecając mnie Waszej Excellencyi łaskawej z najgłębszem uszanowaniem

Waszej Excellencyi

sługa Mikołaj Urbański

573 115

Posłałem do Zarzycy zaprosiny do Altenburga a
na 6ty Lipca z prośbą o zabranie 20. minuta
z jajami, alauda sibirica, Parus palustris borealis
w przypadku zaś niemożności jechania, upra=
szam o przesłanie ich około 1go Lipca do
Krakowa, wezmę je z sobą a z Altenburga
odeślę. Polecając się pamięci zostaję

Zawsze

Życzliwym Sługą

14/6 852. w Hołkowszach.

116

14 Junii. 852
Monsieur le Cte Wlodimir Dzieduszycki
à Sokal
Jarosław
w Łazyczem
STEMPEL
KREUZER.
Podhayce

542 117

Kraków 19go stycznia 1874.

Kochany Władziu!

Dawno już chciałem do ciebie pisać, aby ci wynurzyć
żal z powodu niemożności pojechania do Zarzyca na
polowanie, pokusa była tem silniejsza że Pr. Mięczyński
we Lwowie usilnie do tego mnie namawiał, lecz dzień
za dniem schodził, musiałem do Królestwa jeździć, tańco=
wać w nocy, w dzień spać, resztę zaś czasu poświęcałem
naturalnie zbiorom i rozlicznym moim korrespondencyjom,
niewiększy zbiór ptaków i ja wysłałem zagranicę od 8ch
lat przeszło 800 skór i miałbym nieskończone obsta=
lunki, tylko niestety nie ma co już posłać, jeden mój
dobry furnier Taczanowski przeprowadził się z
Lubelskiego w Radomskie, do ziemi równie niewdzięcz=
nej jak przemyślka co do nauki, więc zostaję o własnych
tylko siłach. — Ja się ciągle nadzieją cieszę, że przyjeż=
dżasz z piękną i miłą twą towarzyszką w karnawale
do Krakowa, jak mi przyobiecałeś, więc pamiętaj że
co środa jest u nas wieczór i nieskończenie bym się
cieszył gdybyś u nas zawitał i przez nas świat
Krakowski poznał. Jestem gotów na twoje usługi
a poczciwa moja żonka, wszelkie ułatwienia zrobić
będzie aby się Pani Hrabina zabawiła

Czy czytałeś mój artykuł w Naumanii o Rallus aquaticus, jeżeli nie to cię o to proszę, naśmiejesz się i ucieszysz się żem Niemców trochę wydrwił. Czybym mocno cieszcze się zebrał na tych słów kilka, żeby mieć numer Journalu ornitologicznego, który mi Cabanis dla ciebie przysłał; przypominam ci że trzeba posłać 2 Talary na prenumeratę. — Bądź zdrów drogi i kochany wspomnij czasem o szczerze życzliwym

W. Tacz.

Pani Hrabinie starszej i młodej oświadcz moje uszanowanie.

Kraków 15go Kwietnia 863

Kochany Władziu!

Szczerze ucieszyliśmy się Twoim listem z 27 Marca b. r. jest to miły dowód Waszej o nas pamięci, zastałem go za powrotem z Warszawy gdzie bawiłem dwa tygodnie z Żoną, odpowiadam nań dziś, bo zaraz po Świętach wyjeżdżam do Lwowa i chciałbym na parę dni do Stasia wpaść jeżeli będzie w domu, moja żona zaś krótko dni po mnie. Jedziemy siedzieć kamieniem w Hołkowszach bo te przejazdy z tylu dziećmi i kobietami, to mi zawsze wrażenie tureckie robi, myślę że jesteś Waszą z kilkoma ogonami, są one nie tylko kosztowne, fatygujące i nieszczególne, lecz jeszcze wystawiają na różne wypadki moje gniazdeczko, chciałbym coute qui coute skończyć to nomadzkie życie. Pytasz mi się z kąd sprowadzam olejy? Ja malowanych już wcale nie sprowadzam, tylko od Schulza z Drezdna zapisuję z zienicę już czarną a tęczę sobie z natury maluję, to jest najtańszy i najlepszy sposób

Na rok mam jeszcze zapas, później gdybym sprowadzał mógłbym dla ciebie połowę zapisać, jeżeli się pojawią u nas talary. Interes herbaty sam dla ciebie zrobiłem, wybrałem w Warszawie tanią i dobrą, powinieneś być z niej kontent, transport ci nie zachowałem u Wolffa, bo z mojemi rzeczami przyszła, trudno więc było osobno obrachować, będę przymuszony na czym innym się odbić. Jeżeli się zbierzesz na list do mnie tego roku jeszcze, to już do Krakowa pisz; chciałbym koniecznie ku końcu maja udać się w Góry Karkonoskie, ale czy pęty domowe pozwolą to pytanie inne. Piszę do ciebie w wielkim tłoku, będąc zmęczony zatrudnieniem i postem, przygotowaniem do podróży i. t. d. więc wolę cię uściskać, żonie rączki ucałować i życzyć wesołych świąt.

K Wodzicki

Żona przesyła obojgu państwu ukłony i pozdrowienie.

498 119

Kochany Włodziu!

Bardzo Ci dziękuję za list; teraz zaczynam
wierzyć w cuda, kiedy ty zaraz po twem przy-
byciu do Wisbaden porozpisywałeś listy do
swoich znajomych, zapisałem ten dzień
na pamiątkę w kominie — z listu
twego poznajemy że Pani Hrabina Dobrod-
jest niezupełnie zdrowa, tak wielkie
zmęczenie musiało Ją mocno osłabić
na końcu i te kąpiele w początkach
musiały się do tego przyczynić, ale zato
wracaj nam Pani Hrabina Dobrodziejka
ze zbawiennym skutkiem, czego tak
gorąco pragniemy, jednak termin któ-
ry Pani Hrabina Dobrodziejka chce przy-
śpieszyć, może jest za krótki, bo D.
Liembicki radził choć parę miesięcy po-
zostać w Wisbaden, - teraz sam nie=
/.

niewiem czego mam pragnąć, czy prędkiego powrotu twego, czy żebyś się Ojcze dłużej zatrzymał dla zdania Pani Hrabiny, co może i przeważy. Pamiętaj zarazem i o sobie Ojcze i o kapitałach marskich.

U nas jednostajnie panuje cicho spokojnie, jeden z drugim prawie się niewidzieję, bo teraz czas gorący, żniwo, każden z wytężonym okiem patrzy i liczy kopy, ale cóż z tego kiedy jarzyny i żyto zbity cała nadzieja w pszenicy, prawie każden z nas będzie musiał kupować żyto, owies a może i jęczmień — robotników miejscami brakuje w niektórych miejscach bo pogoda sprzyja i zbiory bardzo prędko się kończą bo mało jest co rzać; zboże rzadkie to wyrażnie się ponaprzemian pomiętkające z żytami, jęcz-

mionami i żytnemi owsami; już pra=
wie jesteśmy jałowi, co robić z powodu
upałów bardzo pospieszno; aż żal patrzyć
na biedne bydlęta jak się męczą. Chciałem
widzieć coś wygrać, bo kaja od Opałkiewickiego Ktoren się
miał podobno w Krasiczynie zapoczywa-
wiał bo szedł z bydłem Adasia. Wartano ma się
w tyg. Dziatki wyprowadzić do Tymowic
co raz mniej ma udział w twojem gospodarstwie.
Janiczki pisał do mnie i przesyła list do ciebie.
Ja jutro jadę do Lwowa z Józefem, a Bo=
gusława zostawiam w domu. Ktoren w=
czoraj przyjechał — jeżeli się co dowiem
we Lwowie z nowin ciebie interesujących?
ojciec ko li dniosę, za 3 dni wracamy, bo
i tak z trudności oddalam się ale muszę, dla
uspokojenia Rodziców, bez z wiary ząbka
już złamanego i każe sobie Dziurę zaplombo=
wać lub innego wstawić, tak mi Eskula=
lap radzi, ponieważ że w przeciwnym razie
zmusza się i inne zęby psuć i że może
się skończyć życie. A to dla mojej Matki
dość. —

Gorzycki już posłał do Lwowa po przewodnika
bo Książe Leon kazał przyjechać zaraz po odebra-
niu należącej się sumki, powiada że wol-
niej oddycha — bo już więcej jak go P. Józef
atakował, nie chciał tym bydź na jego miejscu.
Zdaje mi się że już wszystko doniosł co Cię
interesować może, ucałuj za mnie nóżki
i rączki Pani Hrabiny Dobrodziejki a
sam przyjm serdeczne uściśnienia od
Twego Adolfa a pisz pisz —
Żurawniki 30o Lipca 852.

Ledwom u Adolfa ubłagał sobie i Bogusławo-
wi trochę miejsca, bo Ścisa napadł chęć do
pisania. Jutro z Ścisiem mamy jechać do Lwowa.
Nie mogę więcej pisać. Życzę Włodziowi miłe-
go spędzenia czasu, i ściskam go. JW Pani Hra-
binie Dobrej rączki całuję, i zasyłam wyrazy
głębokiego uszanowania, Włodzia raz całuję
serdecznie

szczerze przywiązany
Józef Gorzycki

Korzystając z tak dobrej sposobności napiszę to co mi od kilku
dni leży na sercu i co mi się ciągle przypomina... Przed kilkoma
dniami Dietl był u Lwarkiewicza i powiedział przy sposobności
wydarzonego wypadku sparaliżowania [illegible] u pewnej Damy — przypominając
sobie Panią Hrabinę — że jest najgłębszego i najmocniejszego przekonania
że gdyby Pani Hrabina chciała kazać sobie nogi oparzywać, ~~to~~ i maści używać
przez niego przepisanej — to nogi stałyby aż do końca prawidłowego a po maści
przy używaniu maści i zgrubienie skóry nigdyby nie wyszło.
Załączając najgłębsze uszanowanie Pani Hrabinie całuję Włodzia serdecznie Bogusław

Jaśnie Wielmożny Panie!

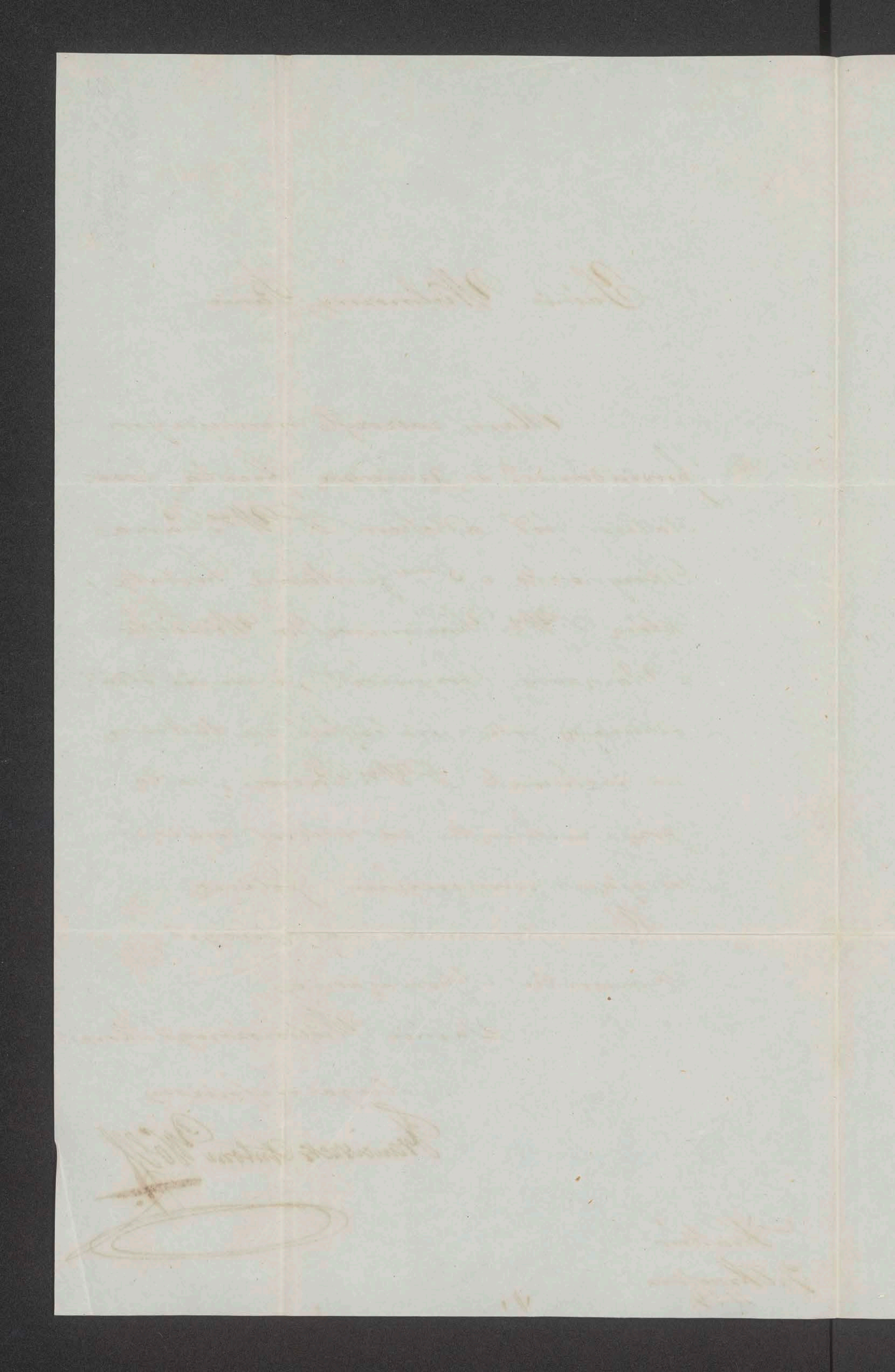
Mam zaszczyt niniejszym powiadomić iż dzisiejszą pocztą prze-słałem pod adresem JW. Pana skrzyneczkę z 5ma funtami herbaty, którą JW. Kazimierz hr. Wodzicki z Warszawy przywiózł, i mnie oddał odbierając sobie należytość za takową na rachunek JW. Pana, jaką przy rachunku za wina nadejść mające równocześnie policzę. —
Łączę upewnienie najgłębszego szacunku i poważania.

Jaśnie Wielmożnego Pana

sługa najniższy

Franciszek Antoni Wolff

Kraków
9. Kwietnia
1854.

56~~6~~ 123

Jaśnie Wielmożny Panie!

Z odwołaniem się do listu mego z dnia 7. z. m. mam zaszczyt niniejszym powiadomić, iż przedwczoraj przesłałem do JPP. Juszkiewiczów w Jarosławiu

C. W. 52. B. S. Nr. 1. 1. Oxeft Wina czerwonego Canning Lafontaine 1852. od Barona Larget z Burgundyi.

J. Ca. S. 1338/1340. 2. Baryłki wiadrowe wina austryjackiego od Scherzera z Wiednia,

z poleceniem aby takowe do dyspozycyi JWgo. Pana zachowali. –

W dołączeniu pozwalam sobie przesłać rachunek, na powyższe wina jakotéż przesłaną poprzednio herbatę, wynoszący kwotę

W. R. 431. – Która kwota

./.

JWgo Pana z dniem dzisiejszym obciążam, i o zwrot takowej, dla uniknienia różnicy na Kurwie, uprzejmie proszę. —

Z najgłębszym szacunkiem i poważaniem mam zaszczyt zostawać

Jaśnie Wielmożnego Pana

sługą najniższym
Fr: Ant: Wolff

Kraków
d: 7. Maja 1854.

Kochany Panie Włodzimierzu!

W odpowiedzi na zapytanie kochanego Pana. donoszę że kupony półroczne od sumy 24900 f. Mk. w listach zastawnych u mnie złożonych - wynoszą ilość 4887 f. raty zaś towarzystwa kredytowego wynoszą ilość - wraz z kasą oszczędności - 7457 f 30 k. wypłacić przeto wypada - ilość 257 f. 30 k. Mk. —

Krom tej ilości. przypada do wypłacenia dożywotnia pensya J. Popielowej - na dzień 1. Stycznia 1853 której wypłatę dla tego przypominam. aby nie dziś

powodu do mruczenia, — w ciele bowiem dotykalne
pomruków odebrałem dowody. a chociaż od Kocha-
nego Pana odpowiedzi nie mam. uważam cały wo-
lonko na Pana Józefa takie niewinnego.—

Święta wesołych całemu Domowi życzę. Także dla
Pani Hrabiny szczery szacunek i powitanie — dla
Kochanego Pana szczere uściśnienie jako uniżony

przyjaciel i sługa Wysocki

Lwów 21. grudnia 1847.

Kurs rubli jest po 6 f 48 k. — we Francji zupełne
nieukontentowanie. Kongres w Warszawie.—

125

Będąc obecnym tej korrespondencyi korzystam z pozwolenia kochanego Augusta dodania moich przypisków do Ciebie mój drogi Władziu dziękuję Ci za pamięć o mnie i przesyłam moje serdeczne życzenia wesołych, przyjemnych świąt. Proszę Cię oraz oświadczyć te same życzenia Szanownej Pani Hrabinie — kochanemu Dziadkowi, jego rodzinie i Panu Józefowi — Ja nie liczę na wesołe święta bo zostaję we Lwowie prawie sam jeden —

Ściskam Cię serdecznie Twój niezmienny szczerze Cię kochający

przyjaciel

J Kleczkowski

do 1.530

126

Poznań 16. lipca 53.

Pospieszam przesłać w załączeniu 37,554 f austryackich tymczasowo renty zaś w owych nadesłanych mi 34,000 talarów listów rentowych poznańskich przypadającą. jak tylko wcze-lane zmienione ich ściągnięcia - co najdalej za trzy dni nastąpić może, natychmiast Kochanemu Panu prześlę. Zmiana tych papierów przychodzi mi z niejaką trudnością i dla tego także opóźnienie w dzisiejszej przesyłce; w placie zmieniałem po 94% pruskim kurantem. Taki abrachunek później dostanie, a teraz ściskając z Sd. Stasiński

Kochany a łaskawy Panie Włodzimierzu!

Pospieszam w uprzedzeniu wiadomości — iż W. Hauke. Ks. nadesłał we czwartek — 57554 f. Mk na rachunek zamienianych rentowych papierów w ilości 39000. talarów. resztę zaś parę dni nadesłać obiecał —.

JW. Ministerium. wypłaciłem do. rąk Wrof. z renty czynsze wypłaty — według zleceń udzielonych. —

Listy nadesłane z Żurawieniec składam w załącze-

niu - równie jak i odpis żądany W. Stanickiego.

Pani Hrabinie Pana wyrazy uszanowania i szacunku

Kochanemu Panu serdeczne przesyłam uściśnienia;

niezmienny przyjaciel i sługa.

Wyrw

Lwów d. 23. Lipca 1843.

128

Pane.

…udkegi.

…aumke

…induia;

531 129

Kochany Panie Włodzimierzu!

Zaczynam rozmowę naszą od przedmiotu najbardziej zajmującego, a tem jest zdanie sprawy o podróży Pani hrabiny. —

Pan Kanocky odprowadziwszy Panią hrabinę do Lwowa uwiadomił mnie – iż w zdrowiu do-brem – podróż odprawiła. jakoż o prawdzie twierdzenia tego naocznie przekonałem się. a razem

wyrazy Kochanego Pana wszystkim oświadczając

gotowość do wykonania wszelkich poleceń.—

Deszcz ostrzedniowy nie pozwolił w dalszą pui-

ść się drogę dopiero nadeszła cudowna po-

goda – była dniem wyjazdu.—

Maryan odwiedził Panią Hrabinę i zdał spra-

wę ze wszystkich a wielu innych czynności.—

Z pieniędzy – wydałem P. Szklarkowi 200f. za

Maryanowi 3000f – mianowicie 1000f – według

Uczennicz. a 2000f Abb. – na zakupy gospodarskie

130

w żałościach. –

Dziś wypłaciłem P. Tyszarskiemu – 1000 ƒl. i 224 ƒl razem z prowizyą – w ilości 837 ƒl 39 gr. Mk o czem jutro zdam okolicznie zdam sprawę. –

Zarazem całemu Domowi wyrazy uszanowania i szacunku – ściskam prawicę Kochanego Pana serdecznym uściskiem. jako niezmienny przyjaciel.

Wynd

Lwów 16/8 sierpnia 1853.

Ponieważ mam zamiar wyjechać na wieś – dla odetchnienia.

Smierdą zdrowszem powietrzem - przed uzyskaniem o ka-

tegorycznej wiadomości przybycia do Lwowa

kochanego Pana. od tego bowiem mój wyjazd

jest zawisły, a modlitwy tak wsiadzić - iżby

koniec na mnie się czekały.-

Kochany a łaskawy Panie Włodzimierzu!

Wyrazy kochanego Pana – z upragnieniem oczekiwane dziś odebrałam. i natychmiast spieszę z przesłaniem odpowiedzi. –

W skutek oświadczenia iż czas przyjazdu do Lwowa stanowczo oznaczyć się nie da – z przyczyn które ani czasem – ani przestrzenią określić się nie dadzą. puszczam się w sobotę na parotygodniową pielgrzymkę. mniemam że

nie dalej jak do 15. n. m. na wsi zabawię,

na wszelki wypadek klucze od depozytu u

W. Dworskiego zostawię.- gdzie i rachunek z

dozorstwem znajdują się.-

List z Rosyi nadesłany posyłam w załącze-

niu. aby Łaskawy Pan. raczył w Sądzie Sta-

nisławowskim pełnomocnictwo zeznać i takowe

bez zwłoki na miejsce przeznaczenia oddać.-

zwracam uwagę że legalizacya sądowa musi

być przez namiestnika potwierdzona. którą

pośrzednio drogą urzędową mnie będzie zasada-we. —

P.S. Zietkiewicz żąda odemnie przysłania 200 rf na potrzeby gospodarskie. tym czasem Ma-tysem wyraźnie mu powiedział - bym się z wydawaniem pieniędzy wstrzymał, bo może dobra wydzierżawione zostaną; zostaje więc między Ma-tem a Konradkiem. proszę więc Kochanego Pa-na o rozwiązanie tego gordyjskiego węzła. i niezwłoczne uwiadomienie. —

Wszelkie polecenia – w czasie mej nieobecności W.

Dworski wykona – przed w każdym wypadku zawsze

ci Kochany Pan do niego udać. –

Żona całemu domowi wyrazy uszanowania i na

...unku. Ściskam prawicę Kochanego Pana serdeczn...

...ym uściskiem. niezmienny przyjaciel i sługa.

Wyrw...

Lwów d. 25. sierpnia 1853. –

Przy sposobności proszę o zwrot posłanych na pocztę

w Podhorcach papierów. Dotyczących Wałowski. –

Kochany a Łaskawy Panie Włodzimierzu!

Wykonawszy wszelkie polecenia - mam przyjemność zdać sprawę z poruczonych czynności:-

Panu hr. Aleksandrowi - posłałem do Szyderówki - ilość 1200 f. Mk

Nie czekając upoważnienia. zamówiłem był i dziennik. i nowszy. teraz będąc niniem pozwoleniem upoważniony - zamówiłem przysłania domowego - za te dzienniki prenumeratę cało-

roczną

roczna w ilości 20 f 40 k Mk. – 2 poniedzy

przydanych – potrąciłem. –

Reszta jaka ilość 152 f 40 k Mk posyłam w

załączeniu. –

Nigdy nie wątpiłem – i nie wątpię o zamiłowa-

niu porządku Kochanego Pana – zamiar wsze za-

prowadzenia ksiąg rachunkowych uważam

jako dopełnienie porządku. –

Spis wszystkości na osobnej znajduje się kart-

ce. –

O Feuersteinie – jutro stanowczo się dowiem.

Łącząc całemu zacnemu domowi wyrazy uszanowania i szacunku zostaję niezmiennym przyjacielem i życzliwym sługą. [illegible]

Lwów d 18. Stycznia 1854.

1 20,000 : 6x = 333 – 20

20

20

Kochany Panie Włodzimierzu!

Dyplomatyczne widzenie się z Katkiem wczoraj nastąpiło: pytałem go czyli nie miał jakiej wiadomości z Paryża. na to odparł iż się dziwi iż żadnego dalszego nie otrzymał zlecenia i dla tego na moje ręce list do kochanego Pana posyła. —

Usłużny i do wszelkiej interwencji gotowy ale duchy oczernili przed Sądem zacnego Adolfa. niesłychane rzuciwszy na niego potwarze. Sąd

nadopiekuńczy - musi u urzędu dochodzić prawdy.

a chociaż jestem przekonany, że wszystkie denun-

cyacye pokażą się kłamliwe - dochodzenie do dłu-

gi czas zabiera - i rozumiem więc iż ten węzeł

gordyjski, tym jedynie sposobem może być prze-

cięty, jeżeli panna usamowolniona zostanie - w

przeciwnym bowiem razie - intrygi będą nieskończo-

ne. -

P. Skolimowski mieszka w Winnikach pod Żółkwią,

listy odbiera na poczcie Żółkiewskiej - ile sobie

przypominić mogę - procent półroczny dnia 21. czerw-

ca 1857. wypłacił. -

Paniom wyrazy wysokiego szacunku i poważania.

Kochanemu Panu serdeczne pozdrowienie prze-

syłam, jako niezmienny przyjaciel.

Wysock

Lwów 2/21. stycznia 1857.

548

137

Kochany Panie Włodzimierzu!

W skutek odebranych telegraficznych depesz, zająłem się wykonaniem udzielonych poleceń. Jędreich wypłacił dziś t.j. dnia 21. lutego 1625 f. w banknotach - według najwyższego kursu 1 f. po 57 57 kr. Mk. - jako we Lwowie dziś istnieje, - ilość 9668 f. 45 kr. Mk. zajmę się bez zwłoki - przekazaniem różnych należytości - wypłatami. -

W niedzielę - to jest d. 19. lutego - wyprawiłem tak do Dyleckiego jako też i do Nowakow-skiego pisma pierwszego wzywając aby natychmiast do Połungy zjechał, drugiego aby z przedstawieniem Komisyi wstrzymał się. -

Poldrucha - listownie zakwitowałem przynależny i kwit formalny na niego otrzyma - albowiem list upoważniający, który mi wręczyłem - nie dawał za dostateczny: - z tego powodu znajdowałem się w położeniu drażliwem - i o mało interes nie został zerwany. -

P. Ludwik Mączyński swą czynną uczynnością

wybawił z kłopotu P. Zietkiewicza [illegible] pożyczył

mu 2000 f. które zaraz [illegible] w towa-

rzystwie przyjaciół 2000 f. [illegible] kei ceny.

nowo - prawdziwie P. Zietkiewiczowi wypłacony:-

jutro rano - zaraz wykupić.-

Jutyże Damy są w ambarasie - z pow[illegible]

nieprzewidzianego drugiego balu przez hr. Szeptickiego

wraz zasoby sukien u Adamskiej i Lundowej

zupełnie wyczerpane zostały!-

Paniom wyrazy uszanowania. Kochanemu Panu

serdeczne pozdrowienie Panie. niezmienny przyjaciel

Wyrw[illegible]

Lwów 2/21. lutego 1854.

W.ⁿʸ Pan Włodzimierz hr. Dzieduszycki

w Krakowie.

Kochany Panie Włodzimierzu!

Pocieszającą odebrałam wiadomość. wczoraj własnemi oczami przekonałem się - że stan zdrowia P. hr. Mielżyńskiego znacznie się polepszył - zastałem go nawet w dobrym humorze. do czego się wiele przyczynił pomyślny wyrok w sprawie Kowadowskiego wydany. na mocy którego od zapłacenia 30000 f. uwolniony został.

Wychodząc z zasady - że każda wiadomość jest zabawiająca - chciałem telegrafem te Błoga

Pańskiemu - dzieciom wiadomości - lecz P. hr. Mniszch-

ka wstrzymała mnie od tego zamiaru, utrzymu-

jąc iż w poniedziałek list uspokajający wyjdzie Lw

ta. –

Póty zbawienne trwała jej tej duszy - ostatka wszyst-

ko złe- niemi wychodzi. –

Ziembicki jest [illegible] - i Ta jest spokojna,

zupełnego zdrowia. –

Dziś we środę ma mi księże wybierze żądana

porjakę- która zaraz ~~od~~ oddam. –

Paniom wyrazy uszanowania - i szacunku kocha-

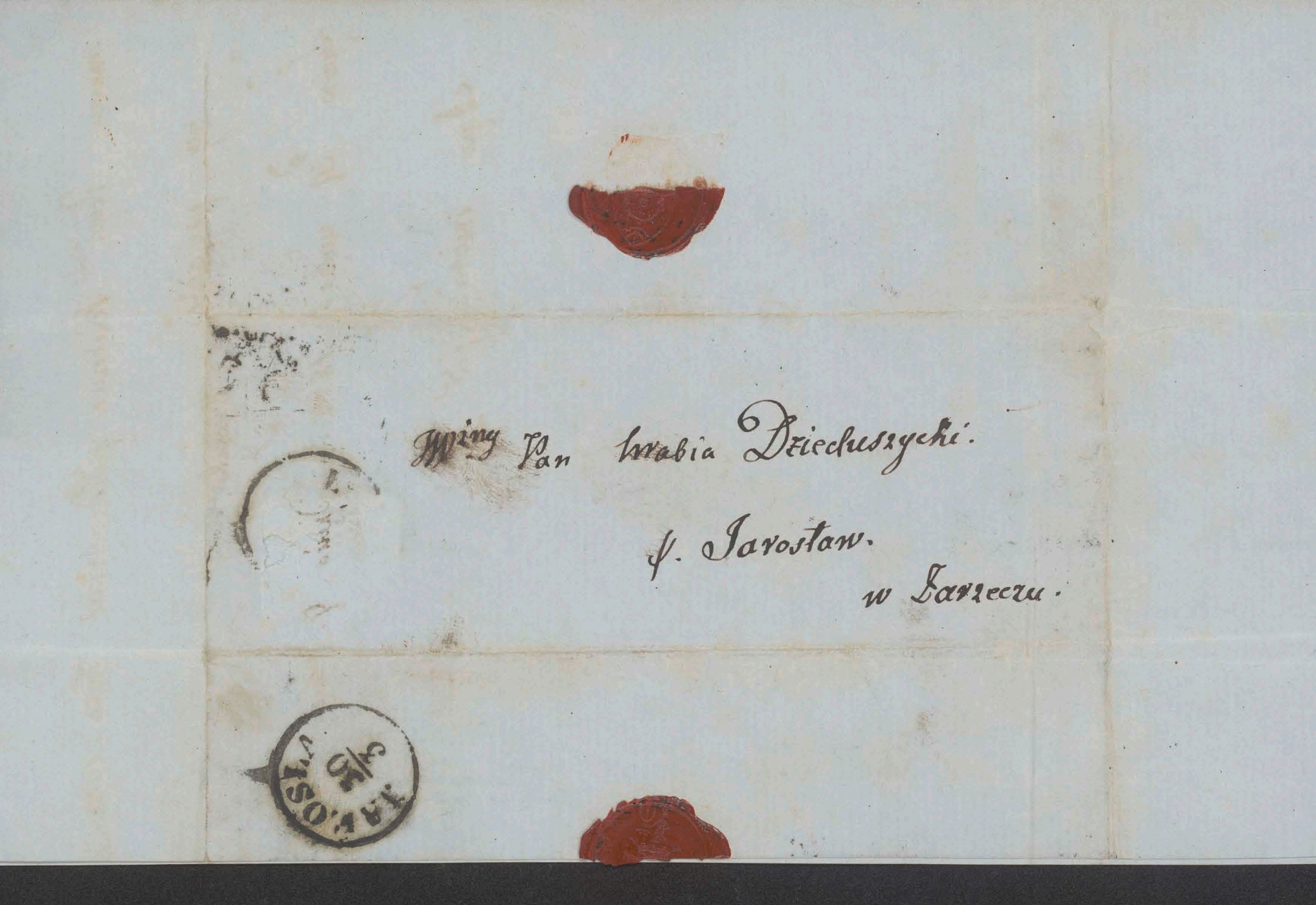
nemu

nemu Panu Serdeczne pozdrowienie. Twoja - szczerze-

cy przyjaciel. Wysocki

Lwów d. 29. marca 1854. godzina 9. rano.

Agio srebra jest <u>12</u>.

JWny Pan hrabia Dzieduszycki.

p. Jarosław.

w Zarzeczu.

141

Bołszowce 29° Czerwca 1876

Łaskawy i drogi Panie Hrabio,

Dziękuję serdecznie za list, który otrzymałem w Horodence. - Niektóre wiadomości o pobycie Mansfelda u nas miałem już przedtém od Bartmańskiego, - spotkałem się z nim w Poniedziałek rano w Haliczu; do Stanisławowa pojechaliśmy razem, tam zabraliśmy Mansfelda i we trzech byliśmy w Horodence. Zdaje mi się, że Mansfeld bardzo kontent z przyjęcia, jakie znalazł w kraju, i że na wiele rzeczy zapatruje się teraz inaczéj niż przedtém. Gdy się rozwodził nad tém, co widział i czego doznał, wręcz mu powiedziałem, jak to dobrze, że przekonał się naocznie, że nie to prawdą,

co o nas pisze Neue freie Presse, a czemu zbyt skwapliwie wierzą częstokroć nawet osoby ze stanowiska swego obowiązane i wiedzieć, co prawda i za prawdą obstawać. — Do dobrego usposobienia, jakie Mansfeld wywozi, a które wyłącznie Pana Hrabiego i Księcia Adama jest dziełem, przywiązuję wagę. — Nie tylko sprawy jego właściwego działu muszą zyskać na zbliżeniu się ministra do kraju, w którym tak wiele miałby do zrobienia, ale ważniejszem jest, że pomiędzy niemieckimi członkami gabinetu będzie człowiek nieco lepiej usposobiony — zapatrujący się bezstronnie i życzliwie na nasze stosunki. W dodatku Mansfeld bliski krewny

X. Auersperga i na tegoż niemały będzie mógł wywierać wpływ. – Przechodząc ad specialia widziałem, że ze szkół rolniczych wcale był zadowolniony – Borysław zrobił na nim ogromne wrażenie; żywo uczuł potrzebę zabrania się do zreformowania sposobu exploatacyi nafty. Sprawą szkoły weterynaryi był zgorszony, gdym mu opowiedział niektóre szczegóły zakulisowe i skorzystałem z tego, żeby wyjednać sobie upoważnienie do przedstawienia mu jeszcze raz całej sprawy za powrotem do Wiednia z aktami w ręku. – Pobyt w Horodence spodziewam się, że niczego nie zepsuł. Byliśmy w bardzo małem kółku, oprócz domowych, Bartmańskiego i mnie

nie było prawie nikogo – Czas
wszedł na zwiedzaniu gospo-
darstwa i wypoczywaniu po do-
tychczasowych trudach, przy
czém można było zwrócić
uwagę ministra na niejedno,
co powinno było utkwić w
jego pamięci. – Bardzo żału-
ję, że nie widziałem się
z Łaskawym Hrabią, gdym
był teraz we Lwowie. – Jutro
puszczam się z żoną w drogę
do Spa na kilka tygodni –
za powrotem koniecznie
będę się starał gdzieś znaleźć
Hrabiego. – Załączając wyrazy
najwyższego poważania i
szczeréj przyjaźni zostaję

zawsze wiernym sługą,

FZaleski

1.500

1ᵒ kwietnia 852 Chadwanie 143

Panie Hrabio Dobrodzieju!

W zastępstwie mego męża, byłam teraz we Lwowie dla examinu moich synów i dla odebrania Antosi — na wsiadaniu dopiero dowiedziałam się że Pan Hrabia Dob: sam przybyłeś, a że dla wyrachowanej niemożności zatrzymać się nie mogłam i ominęło mnie szczęście widzenia się z Nim —

Od sześciu tygodni nie mam żadnej odpowiedzi na listy do mego męża pisane, nie wiem co się z nim w tej chwili dzieje, a przy zbliżającej się wiośnie, nie wiem co się z nami stanie — Co można swojemi furami robi się, nawozy się wożą, po trochu chrustu, i materyału, na dalszą robotę funduszu nie mam a czy Pan Hrabia Dob: nas na dal utrzymać zechce, czy komu innemu Chadwanie oddane będą, trzeba by już szczerze o robocie pomyśleć na co zwracam uwagę Pana Hrabiego Dobrodzieja

Ucisk mego położenia posunięty do Ostateczności w całym tego słowa znaczeniu — niepewność przyszłości mnie dręczy — a potrzebom teraźniejszym w żaden sposób zadosyć uczynić sama

nie mogę — Wszystkie źródła wyczerpane, rozproszenie, żadnej
od nikogo rady, doprawdy nie wiem sama już co przedsięwziąć
taki stan rzeczy żadną miarą długo potrwać nie może, dla tego
błagam Pana Hrabiego Dobrodzieja abyś raczył uwiadomić mnie
o decyzji swojej względem nas — abym stosownie do tejże za-
rządzić sobą mogła. Najgorętszem życzeniem mojém było by
pracować ile siły i zdolności moje zdołają aby tylko nikomu
nie być ciężarem i nie dozwolić przyjść w poniewierkę biednym
dzieciom moim co jest jedynym celem mojego życia, ale w tej
chwili nie mam sposobności dojść do tego nawet, nic mi więc
nie pozostaje jak tylko polecić się Bogu i opiece Pana Hrabiego
który jesteś rzeczywiście naszą Opatrznością — Czuję że nie mam
żadnych zasług w imie wdzięczności jedynie błagać Go o to śmiem
List ten piszę pod wpływem tak bolesnych wrażeń, że nawet
myśli uporządkować nie mogę, przepraszam najmocniej za
nieład, polecam nas raz jeszcze łasce Pana Hrabiego Dob.

i zostaję z najwyższą czcią i wdzięcznością Pana Hrabiego Dobrodzieja

najniższa sługa

Aniela Załęska

Pani Hrabiny Dobrodziejki rączki najczulej całuję – łasce Jej polecam się i ślę wyrazy najserdeczniejszego przywiązania i uwielbienia

Jaśnie Wielmożny JMćPan Hrabia

Włodzimierz Dzieduszycki

w Zarzeczu

p. Lwów
Przemyśl
Jarosław p. r.

franco

Lwów 28 Września 852

145

508

Mam sobie za obowiązek zdania sprawy Panu Hrabiemu Dob. który tak łaskawie na byt nasz wpływać raczył, i z mojego zarzą-
dzenia sobą i pieniędzmi które Pan Hrabia dla dzieci naszych prze-
znaczył — Jest to dla mnie rzecz bardzo ważna, gdyż opinia Państwa
Hrabstwa jest mi nadzwyczajnie drogą — Otóż proszę o łaskę raczcie
łaskawie wejść w położenie moje, wyrozumieć je i osądzić

Wprawdzie mam z łaski Pana Hrabiego Dob. na zapłacenie
wiktu i stancyi od dwóch synów naszych, i 10 kr. zboża za które
chociaż dotąd nie podziękowałam ale nie mniej wdzięczną jestem
pomimo tego jednak potrzebuję jeszcze kilkaset reńskich na kore-
petycye, książki, dydaktrum, okrycie i obuwie chociaby najskromniejsze a nakoniec i na utrzymanie siebie i Cilki — na to wszystko
nie mam funduszu żadnego — ale mam zdrowie i zarobić pragnę
jedno do czego zdolną jestem jest, zatrudnienie się dziećmi — taki
rodzaj pracy na wsi albo wcale się nie da albo nieodpowiednią ko-
rzyść przynieść może, otrzymawszy więc od jednej z moich znajo-

(propozycyą)
mych dawnych abyśmy wspólnie dzieci nasze w mieście utrzymy-
wały, nie wahałam się przystać na to — za pieniądze od Pana Hrabiego
zapłaciłam potroczną stancyę, koszta dwóch examinów, przyjęcia do
szkół, wydobycia metryk, książki i t.p. z funduszu zaś jaki mi przyjdzie
za naukę i utrzymanie dzieci mojej przyjaciółki będę mogła w Boga
nadzieją przy wielkiej oszczędności siebie i dzieci wyżywić — Nakoniec
zamieszkując tu będę mogła zadosyć uczynić potrójnym obowiązkom
moim: Będę mogła sama dopilnować chłopczyków naszych w nauce
i obyczajach nie zostawiając ich bez dozoru w mieście wśród zgrai
studentów — Zosia moja będzie mogła wyćwiczyć się w niektórych
naukach, nie dla błahej powierzchowności, ale dla tego aby kiedyś po-
służyło jej to za sposób do życia, nie mając innej przyszłości — Będę
razem z moją Matką która stawszy się kaleką jak czwarte dziecko
pielęgnowania mego potrzebuje — nakoniec i dla mego męża po-
trzebny jest ten punkt oparcia we Lwowie, nie mając żadnego fundu-
szu niepodobna mu wynaleźć sobie jakiej posady, tu zaś mając

dom łatwiej ma to przyjść może — Takie są powody które mi doda-
ły odwagi do przeniesienia się do miasta — Mam pełną ufność
w dobroci i sprawiedliwości Pana Hrabiego i Pani Hrabiny iż raczycie
chwilkę uwagi tłomaczeniu memu poświęcić a rozpoznawszy je
łaskawie i sprawiedliwie osądzić — Słyszałam że Pani Hrabina Dob.
oczekiwaną jest w Poturzycy — dla czegoż ja doczekać się nie mogłam
szczęścia oglądania Jej — będzie to jedną z tych fatalności które tworzą
osnowę życia mojego — Gdybym kiedykolwiek (stawszy się wolniejszą
w obowiązkach moich) mogła być do czego przydatną Pani Hrabinie
Matce lub przyszłej żonie Pana Hrabiego Dob. proszę liczyć nie omyl-
nie na moje poświęcenie, wdzięczność i przywiązanie do domu
Państwa — Poczytałabym się za szczęśliwą gdybym udowodnić mo-
gła to co teraz trudno mi słabemi wyrazy wysłowić

Zostaję z najszczerszym szacunkiem i wdzięcznością

Obojga Państwa Hrabstwa Dobrodziejstwa

najniższa sługa

Latęcka

Matka moja uszanowanie łączy — Dzieci do nóg upadają —
Za przysłane pamiątki najczulsze podziękowanie składamy

Od Pani Załuskiey

franco

Jaśnie Wielmożny Pan Hrabia
Włodzimierz Dzieduszycki

przez Przemyśl
Jarosław

w Zarzeczu

LEMBERG

JAROSŁAW
9 Oct.

147

do 510

Szanowny Panie Jenerale

~~Mogę~~ [Mam] części kapitałów rozlokowanych, reszta zaś ~~były~~ w listach zastawnych, ~~na których były~~ [a więc nie mogę dziś niemi rozrządzać] prócz tego mając znaczne gospodarstwa choć w dzierżawie po części, muszę mieć [jednak] na różne nieprzewidziane wypadki znaczny kapitał gotowy w ręku. W ważniejszych czasach chciałbym jeszcze skupiać kapitały aniżeli takowe rozpraszać. — To jest stanowcza odpowiedź dla której mi okoliczności zmuszają pomimo tak przykrego listu którym mnie W. Pan Dobrodziej zaszczycił za szczyt, a na który szczegółowo nie odpisuję bojąc się a tym mimo wolnie winnych względów dla Jego wieku i położenia nieprzekroczyć.

Wiersze do przepisania łaskawie mi dozwolone przedtem danego Wam przy rzeczenia zwracam - a że na zrobio ne Wam przedstawienie położenia moiego w czasie Bytności Waszej u u mnie, i żądanej w tej mierze od Was pomocy, nic stanowczego dotąd nie zarzuciliście mi wyrzec, iutro zaś Lwów opuszczać zamyslacie przeto nie weźmiecie mi za złe iezeli z Kroku mego do Was w tej mierze zrobionego usprawiedliwić się będę starał, i raz ieszcze i to może iuż po raz ostatni do waszego zakołatam Serca —

Przywyktem niebyć obojętnym na Losy Bliźnich, i przekonany że pieniądz, o tyle ma w sobie istotnej i wielkiej Wartości, o ile użytym bydź może na polepszenie Jch Doli a tem bardziej bez onego, na zawsze Utraty - sądziłem że Wy przy Waszym czystym sercu i obszernym Kredycie, iednozarowną porzyczką

piętnastu tysięcy Złotych Reńskich M.K.
ani iednej Chwili nie będziecie się
ważyć, wesprzeć Szlachcica Który
acz kolwiek ma znaczne długi, iednak
na Obszarze Ziemi siedmiu i pół
Mili Kwadratowej ciągnący z którego szterej i
pół Mili wyłącznie są Jego Własnością
i w której przeszłey przestronnego Obli
czenia, samych tylko Owiec na Bełki
Gdańskie poniekąd i na Masty zda
tnych do 30,000 Sztuk się znajduie –
Z Resztą porównanie którem był sobie
u ś.p. Ojca waszego ziednał, zrobię
nie podobnej iuż dziś od Was rządem
postępuję, waszemu Krewnemu Hen
rykowi, wyiednaniem Mu Kredytu
u znaiomego mi Bankiera na
25,000 fr M.K sądziłem że i u
Was samych w zbyt dobrej zasta
ie Opinii abym mógł powątpie
wać o Skuteczności mej prośby.
Nakoniec przyznam się Wam otwar
cie (: chociaż to może twarze zmarszczy
= miłością i miłością wierną tyczącej)
mniemałem, że sposobności wydoby
cia takiego iuż Ja Szlachcica
z Niedoli, i postawienia Go na
Nogi, obudzi w Was szlachetną

staropolską Dumę, którey szczątkom
pozostałym w Świecie naszym iedynie
winniśmy; że pomimo utraty naro
dowe[illegible] Bytu, dotąd Nas ieszcze iako
Polaków w całym Świecie znaią –

Są Chwile w Życiu Każdego Człowie
ka, przeważne, stanowcze, które
wydaią na Jaw całą Jego we
wnętrzną Wartość; gdy umie z Nich
korzystać, mogą Go one postawić
na Szczycie, z którego i sam sobie
i drugim, Kraiowi nawet całemu
użytecznym bydź może, i wyma
zać siebie z poziomego Szeregu
Tych, co to milczkiem ze Świata
schodzą – Wyście Ważność iednej
z takowych Chwil w Roku 1848 u:
:mieli ocenić, gdy się w Niej iako
Wiekiem i doświadczeniem Star
szego zasięgali moiego Zdania
dzisiay na mnie Kolej, zapytać
Was o zdanie, czyli w Chwili
tak dla mnie stanowczey, mam
powód i prawo, poruczyć zaufa
nia Waszemu Wykład mego
położenia, i czyli w żądaniu
od Was pomocy, ~~[illegible]~~ w nay
mniejszy sposób narażam, bądź

przenosi Waszego Obrazu, będź prze
świadczenie mojej własnej Rzetelności
w uiszczeniu się za odwdzięczenie
wyświadczonej mi pomocy

To pytanie które Wam przekładam
chciejcie sobie od siebie uczynić,
a jeśli Wasz Sąd w tej mierze
dla mnie wypadnie, przyjmę
bez własnego Wykładu, i poprze
stanę na nim — a teraz nic
pozostaje mi, jak tylko polecić
Was Bogu, siebie waszemu
Sercu jako życzliwy Wasz

Sługa

Lwów
18 7/XII 52.

Zamoyski

1467

150

Kochany Włodziu przyjechać nie mogę, jazda i zmęczenie zaszkodziły mi, muszę parę dni w Słupi [?] Starzowskie odpocząć (tego wymaga lekarz. Możesz sobie wyobrazić jak mi przykro że do Zarzecza przyjechać nie mogę, ale ad impossibilia nemo tenetur

Twój
Słupia 23/IX 1877
Stanisław

Padło w 6 dniach 1046 sztuk

f. 41 152

Zawsze gotów na rozkaz Hrabiego i jutro się stawię na placu.

Śmiem Pana hrabiego spytać się o zdanie w mojej rozprawie, rzecz się tak ma: Towarzystwo agronomiczne Krakowskie przyjęło moje zapytanie, jakie kolej żelazna wywrze skutki na nasze gospodarstwo?

Ja tak myślę odpowiedzieć.

Sądzę że korzyści z zaprowadzenia drog żelaznych przewyższą o wiele straty, a choć by i jakie były jakto upadek dorożek z furmanką, kraj nasz nie może pozostać za drugiemi skoro w sąsiedztwie będą koleje, w niczym z innemi nie moglibyśmy wytrzymać konkurencji, z resztą jest to duch czasu, przeciw któremu iść nie jeszcze dobrze nie wyjść.

Obawiają się że sprowadzą za nami nas zbożem, przywóz koleją jest w prawdzie szybki, ale znowu nie tak tani aby się produkcja zboża u nas opłacić nie miała, potem i my

będziemy mogli łatwiej zasilać mniej urodzaj-
ne i ludniejsze kraje.
Przez budowę i utrzymanie dróg żelaznych
znaczne kapitały po większej części zagra-
niczne w kurs będą puszczone co na nasze
gospodarstwo tylko dobry wpływ mieć może.

Zarazy na bydło zmniejszą się, z doświadcze-
nia wiemy, że te zwykle przynoszą do nas
woły z Besarabii i stepów Naddunajskich,
przez nasz kraj pędzone, gdy zaś kolejami
będą przewożone, nie będą mieć tyle zetknię-
cia z krajowem bydłem. Paszy dla nasze-
go bydła więcej zostanie przeto i nawozu,
bo nawóz z przechodzących wołów po naj-
większej części ginie.
Szczególnie w bliskości dróg żelaznych, cena
drzewa podniesie się mocno, warto by wcześnie
pustsze grunta, piaski osobliwie wydmuchy,
które się rozszerzają, pozasiewać lasem, co zysk
przyniesie, kraj upiększy i jak naturaliści
utrzymują, klimat naprawi.
Przez zwiększone sposobności zarobku i ła-
twiejsze dostawienie żywności kolejami, obawa

głodu zmniejszy się, co każdego przyjaciela ludzi po
cieszyć powinno. Gdyby w roku 844 czy 845 przyszło
było do rozpoczęcia budowy kolei żelaznej, jak
tego sobie Stany Galicyjskie życzyły, ofiarując
darmo gruntu pod kolej, może by kraj uniknął
był następnych wstrząśnień i tylu nieszczęść.
W nieurodzajnych tych latach Mazury nie
mogąc się wyżywić, masami rzucili się
na Podole, tam nie znalazłszy miejsca, obra
cili się do roboty, wracali z rozpaczą
w sercu, rozjątrzeni na cały świat, te roz
jątrzenie przenieśli najpierw na najbliżej
ich stojącego właściciela u którego cokolwiek
lepszy byt widzieli.

Doświadczenie pokazało że koleje dobry
byt podniosły, przynajmniej żaden kraj
na ~~tym~~ kolejach nie stracił.

Obawiają się wynarodowienia, lecz koleje
przyczyniają się do oświaty mas, a oświata
z zamiłowaniem kraju i narodowości idzie
w parze. Szkoda tylko że obywatelom nie
dostała się cała nasza kolej, bo mogliby więcej
uzdatnionej naszej młodzieży umieścić.

41

1.376 154

W. P. D.

Wypędziłeś P. w Piątek dnia 12 t. m. ludzi moich chcących napra-
wiać stajnię w fol. moim Tymowicach. Podobnem postępowaniem
zmuszasz mnie P. D. do szukania opieki prawa coby Pana
na niepotrzebne nieprzyjemności narazić mogło. Niczego bardziej
nie pragnę jak spokoju zapytuję P. czyli w zamiarze przeszka-
dzania sprowadzeniu inwentarza mego nowego dzierżawcy P.o W. Ma-
zurowskiego trwać będziesz? Racz mnie P. D. natychmiast zawiadomić
o decyzyi swojej w tej mierze na którą tylko do jutra rana będę mógł
czekać.

Zostaję z w...

Zarzecze 15 Marca
1852.

D. W. Antoniego Kobierzyckiego
w Tymowicach

Widząc gdy

Czyto lepiey

1.374 155

bi… Mon m N ben N. …

Monsieur

Je vous remercie bien sincèrement pour votre Lettre et votre bonté et ~~je sauve le même~~ [j'imiterai votre] laconisme ~~que vous~~; pardonez moi que je vous écris si tard [et] ~~mais je suis comme vous savez me réduire Koronny et je veu bien faire mais mes devoirs~~ je ne peux pas ~~vous en~~ en donner ~~de mauvaises~~ des ~~mauvaise~~ raisons, parceque la [clef] ~~[illegible]~~ de l'armoire où elles sont conservé, est perdue, et des bonnes, je n'en n'[ai] ~~est~~ pas. Maman et moi nous [avons été] ~~étions~~ fortement indisposé, mais à présent nous nous portons bien. Papa a [été] ~~était~~ très souffrant, mais Dieu merci il [est] ~~se porte~~ un peu mieux.

Moi je n'[ai] ~~est pas~~ encore personne. Le prince de Modène est arivé le premier avec son fils [mais] il est déjà parti [et il a laissé] son fils est ~~res~~ au près de l'Archiduc Ferdinand [redacted]

Nous avons eu une ~~grand~~ manœuvre sur l'étang de Patozyski ; les soldats ~~se se~~ sont jetés dans l'eau habillés et [ont] ~~l'on~~ attaqués l'ennemis qui était caché de l'autre côté, mais ils furent repoussés et l'ennemi tout armé a tiré ~~dans l'eau~~ en les poursuivant. ~~[illegible]~~ [duquel on] ~~Aucun~~ accidant n'a ~~pas~~ eu lieu, seulment un seul soldat falli ~~se~~ se noyer mais on l'a retiré de l'eau [à tems] ~~avant qu'il se est noyer~~.

A présent je vais [ferai] ~~donne~~ le raport de nos fabriques. [Le Batiment] ~~Le côté des Juifs du Teatre~~ de M. Sharbek [du côté des Juifs] est déjà presque [entièrement] ~~tout entière~~ badigeoné. Le côté de la Pettew est ~~déjà~~ fini jusqu'au ~~premier~~ second étage. Du côté d'Hamshi on [a démoli … approche aussi du] ~~fait~~ ~~d'un morceau~~ ~~jusque~~ second étage. Pour couvrir la Pettew on détruit le pont devant

George. De la Fabrique des Jesuites, je ne sais rien.
Moi je fais d'jécris des Bayki et quand Maman n'a pas
le temps de m'en ~~les~~ monter je traduis en français différant mon
ceaux de la nouvelle méthode que vous connaissez. Maman lue aprés-
sent les Byky.# ~~Mais il faut~~ Monsieur Lupinski
n'est pas aprésent ludzki et il vient très régulièrement. Je
sens que ma lettre vous ennuyera mais je suis comme
vous savez Sędzic Koronny et je veux bien remplir ~~faire~~ mes
fonctions
Je suis Votre tres humble serviteur

Apres mon indisposition j'ai recommencé à nager
~~Moi je nage~~ et dans quatorze jours je ferais la grande épreu-
ve Des les petits Siemińscy Włodimir Dzieduszycki
la feront Mardi; le plus jeune nage mieux que l'ainé.
~~tres bien l'aine~~ Membre de Lyczakow.

mmmmmmmmmmmbbbaii
mmmmmmmmmmmmmmaaaa

Służy pilnowaniu
korespondencji wraz Dzied.
(i jego matki)

Rejestry listów

najniższy nr. 12
najwyższy 1638

k. 156-183

157

Listy

12.	Ld Dudley Stuart Londyn	hr. Marka	27.7.1844?	Był 2 razy i nie zastał. Pisał do L^d [illegible] aby dostał bilety [illegible] dni i Windsor i [illegible] [illegible] je otrzymać.	po francusku
13.	Mroczyńska Zakonn. Sacri C.	zapłacił hr. Dzieduszycki	27.10.1852.	Kwit na 100 fl. za Waleryę Partaczyńską za pół roku	
14 a	Partaczyńska Walerya	hr. Dzieduszycki i Dział.	bez daty 1854	Winszuje wyzdrowienia obiecuje poprawę wie że Panna Felicya jest niekontenta	bo
14 b.	Wasilewska Felicya	"	24. 1854	Skarży się na Waleryi zły charakter, złe [illegible], więcej nie chce trzymać chyba że się poprawi; niech Hrabina do niej napisze.	dodatek: rachunek z 20 flor. i z 25 fl. danych na Waleryę Partaczyńską.
15.	Helena Pomińska	Matina Dziada siostrzy	?	Doktorowi płaci się dobrze [illegible] wizytę. Prosi się do mnie nie [illegible] gawad, sama do niej pójdę	
16.	Łosiński Józef z Krakowa i dopisek Bogusław Kopczyński ·/.	hr. Włodzimierz D.	15.6.1850	Bardzo rad z z[illegible] niniejszej [illegible]. Pracuje pod ~~[illegible]~~ w Bibliotece Muczkowskim, który tu jest doskonałym profesorem Bibliografii, uczy się odczytywać stare dokumenta. Słucha i chodzi na wykłady Małeckiego filologii z Poznańskiego, Pola geografii Galicyi. Profesorowie [illegible] z [illegible]. Pol ~~[illegible]~~ zrobił do gwarzy [illegible] [illegible] exkursyje. Pol [illegible] z Zeisznerem nas 150 mil do Krzeszowic, później z Zeisznerem [illegible] w Wieliczce w kopalniach soli. Jest mi zachwycony. Uniwersytecony. Jutro wyjeżdża do Mnichowa. ·/.	

7. Krakowski dalece wyżej stoi od Lwowskiego, gdzie zabija duch narodowy młodzież
Nijaki Fijans zebrał podpisy ludzi wybitnych i wydawać ma dzieło z portretami lito-
grafowanemi. Zachęca aby zaprenumerować. Prosi o pomoc finansową 35 (C.M.?) na
mniejsza zamiast 25. Bogusław miał febrę. Karol (krewny P. Janickiego ??) jest ku-
Janickiemu uktory.

Bogusław pisze że był chory i dziękuje że czasy jego odwiedził Wład. (który im pomagał).

17. Łowiński Józef i Bogusław Kopczyński Kraków 16/4 1850	Hrab. Dzied.	Życzenia świąteczne. Hr Wład. był podobno stały bardzo; ~~[illegible]~~ ma być podobno w Krakowie
18. Salomea Młynkiewiczowa Dembica 1.10.1851	"	Dziękuje za opiekę i wychowanie córki Hanusi Rozenbergówna. Prosi o wsparcie, bo mąż jej na chory 3 dni, ~~[illegible]~~ dostrzega niebo

l. 19 Wasz... ~~Aleksandra~~ (ojtkowska Oktawia)
Żurawiecki
nie ożenił lisiu
Aleksander W.
Adolf

Hr. Dr. z Dziel. 3/7 1857

Była żona Adolfa Tały. Maszewski ma pręży. Cały Lwów zajęty przybyciem Cesarza i stroi się. Ta dzisiaj, w Podwoju Tadzie jej Państwo Mikulowy zaproszenie otrzymała. Mieszkają spokojnie gospodarstwem się zajmują
Pracuje ostatnio
całego życie. Dziś tu i w Sparie. Mam nie dziwuje się

l. 20 Felicya Wasilewska
Lwów 21.12. 1853

razem w tejże kopercie
Walerka Partenygińska

Walerka była chorą, wyzywano Dr. Orzechowskiego uzdrowiła. Ile zapłacić za 3 wizyty Orzechowskiemu Dziennego, i jak się ma Walerka i co jej ofiarowano co tydzień jeszcze — 2 rachunki dołączono
życzy świąt prosi o trochę pieniędzy na ... — dobre uczynki. Dziękuje za dobrodziejstwa i obiecuje że nie będzie dłużej tego żałować.

l. 21. Szeptycka L.
list po francusku
Sielce
20/8 1857

Hr. Dr. z Dziel.

Pisała temu 10 miesięcy do pewnie list nie doszedł. Podobno ~~...~~ w Rodzin był w Żytomierzu i wychowaniu w Tarnawskich. Brat jej w Sielcowa Sądzi bibliotekę. Opisuje co robiła. Była w Sielcu lub w Porzyku i w Mikulinach jej odwiedzić po ojcu. Zjazd w ~~przyjaciółka~~ była w Warszawie gdzie zwiedziła Czackich Potockich, Małachowskich i.t.d. koło Lublina w swoim majątku odwiedziła córkę przybraną Karolinę z Ciemięckim. W Warszawie Ostrożny ... Korzeniowskiego i Krasickiego. Pragnie przystać ... Dziad.

l. 22. Walerya Partenygińska
ani skąd ani daty
ani do kogo
Na wierzchu ~~...~~ jest napisane że to list do P. Wójtkowskiej

pr. Dziad. Życzenia i podziękowania

/.

l. 23 — Kr. Włodzimierz, Poznań 30/6 1851 — do Kr. Dr. z Drit.

Opisuje podróż do Poznania i wróci do Wiesbadenu. Opisuje kogo z rodziny w Poznaniu ~~zastał~~ znalazł. W Berlinie w teatrze grała P. Birch-Pfeiffer dobrze. Jaś (Dr at?) chce wystąpić z wojska i jechać przez ... do Gdańska. P. Ira? powiła córkę. Było posiedzenie bazarowe i Tow. naukowej pomocy bardzo burzliwe, zrzucono dawną dyrekcję. Wuj, Mielżyński, Gustaw Potworowski do niej należeli. Kurnik wystawi czas będzie Działyński Zamek. Pyta co zrobić z pieniądzmi za czynsze. Stasiński Handtkemu na ten rok 500 tal (czy 560) opuścił. Wuj chory na kaszel z wymiotami, wyjeżdża do Salzbrunn. Stasiński nie podpisze. Kłania się Farabowi

l. 24. — Romańska Ludwika, Brody 16-4. 1852 — do Kr. Pauliny Dz.

Jest bez miejsca, prosi o miejsce i o wsparcie. Miejsca ekonoma trudno bo majątki ~~...~~ idzie ~~...~~ arendarze ekonomują. Dopiero córki Teofili jest u Strzyżewskiego Antoniego w Łuce, córkę Robertynę wydali za Popławskiego Henryka, mieszkają w Jeziornie.
Bronikowscy dostali amnestię i wracają do Królestwa. Prosi o pomoc dla matki

l. 25 a. b — Sylwia L i Amadia Potulicka, 9. 10. 1850 — do Ureliny

Dziękują za zabawki i tęsknią za Ureliną, dobrze się mają. Pani Babcia, P. Teofila i Marcesia są dobre

39.	C. Szeptycka Sielec 30.10.1850	Hr. Dz z Dz.	Przesyła nasiona. List posyła przez Katnickiego. Jej siostra w Warszawie się instaluje. Wielki zjazd jest w Warszawie i zdaje się całoroczny. Jej brat Alexander był w Konstantynopolu i znajduje się w Atenach. W Sielcu zbudowała sobie „chatę" i ją upiększa. Kocha się w ogrodnictwie. Posyła nasiona kardonów. Prosi o jakie nasiona kwiatów lub jarzyn. Czy nie ma jakiego lekarstwa na chorobę kartofli?
40.	a. Łoziński Józef b. Bogumił Kopczyński Kraków 15/6 1850	"	a. Powinszowanie imienin. Dziękuje za pomoc w naukach. Będzie starał się być dobrym. Wykształcenie prof. Uniw. są lepsi jak we dworze. Zachęcaj do pracy uczniów. b. Powinszowanie imienin.
41.	Nieznany ani m-ca ani daty	Hrabia Włodz.?	…cy kolej dla gospodarstwa rolnego i Galicji będą pożyteczne. Korespondencja.
42.	X. ~~Czartoryski~~ Lubomirski Jerzy Przeworsk 8.12.1858	Hr. Włodzim.	Prosi aby zajechał do Przeworska jadąc do Krakowa
43.	Dzieduszycki? 16.9 z Medowy?	"	Winszuje ożenienia, przysyła notatkę Hizdra? z? jakich trzeba użyć do kościoła
44.	X^na Sapieżyna 5.11.1853	Hr. Dz. z Dz.	Poleca bardzo gorąco potrzebującego pomocy D^ra Matlonowskiego z Prochnika który dawniej był w Krasiczynie. Donosi o zaręczeniu Jadzi Działyńskiej.

45.	S. Ostaszewski bez daty bez miejsca wyd.	hr. Wład.	W sprawie dania jakiego utrzymania W. Polowi. Pol chce do Warszawy jechać, kupić co – lub co innego. Odradzamy mu z Konstantym Krasińskiemu który obiecuje mu sprzedać dziś nie można sobie bez pewnej ... W innych okoli-cach bieda
46.	Tchórzewski Leon Żytomierz 27.12. 1850	hr. Wład.?	Prosi o skończenie jakiegoś interesu, rachunków z Ojcem i [illegible] a tymczasem dać mu 150 rb. bo jest w biedzie
47.	Dwonkowski Ed. Rustrzecko? 18.1 1855	„ ?	Prosi o przysłanie kamizelki którą dr. przywiózł dla niego z Brukseli. Prosi przyjąć do szwagra Syl-wowego Brześciańskiego w Mościskach.
48.	J. M. (Morska?) 14.10. bez roku z Bolatraszy 1802?	hr. Ign. Morski	Pisze o ~~w~~ sprawie skryptu na 200.000 zł. ~~po~~ Ma się skomunikować z P. Ostrowskim i Orzechowskim. Ma trudności z legatariuszami którym procenta miała opłacić. Tranzakcye i papiery oddała P. Ostrowskiemu. W sprawie intercyzy oddała zaopiniować P. Czerwińskiemu i odesłać P. Orzechowskiemu. Prusinski ma skrypt na 200.000 złp, ale dziś każe mi oddać jako matce i opiekunce. Miała kłopoty z zapłatą procentów r. 802, musiała dawać na nie kaucyę, a z sukcesyą są kłopoty. (List niewyraźnie w niektórych miejscach pisany) Pozostała się nie oddała jeszcze od Gurskiego do P. Lewickiego.

160

158 11r Matka do Kr. WT 8/9 161

a. Lemoch geometra. Papie zró vysunek zalndorowa w Skomorochach, aby osądził czy Turczyński dobre miejsce na owczarnię wybrał. Józio Nikorowicz był, i P. Runczyczowa. Żeby był u Polanowskich Kuncak. Lemoch mówił że ci piękne plaki przysłał Barański. Chołodecki

b. Lwów. 17.9.1841. Żeby w swych listach więcej szczegółów podawał. Choroba ojca. Reparacya mieszkania. Wypadek Kunczaka z kradzieżą. Czarnecki umarł. Tyburowicz Henrykowa. P. Rastawi? Tarnowski. P. Godelska siostrzenica pana Rymińskiego. Adolf. Jego siostra. Zaleca porządki domowe: wilgoć, skrzynie, szczegóły domowe: rośliny. Arcivio Nowinkow. Kłaniaj się Kleckowskim i Janickim.

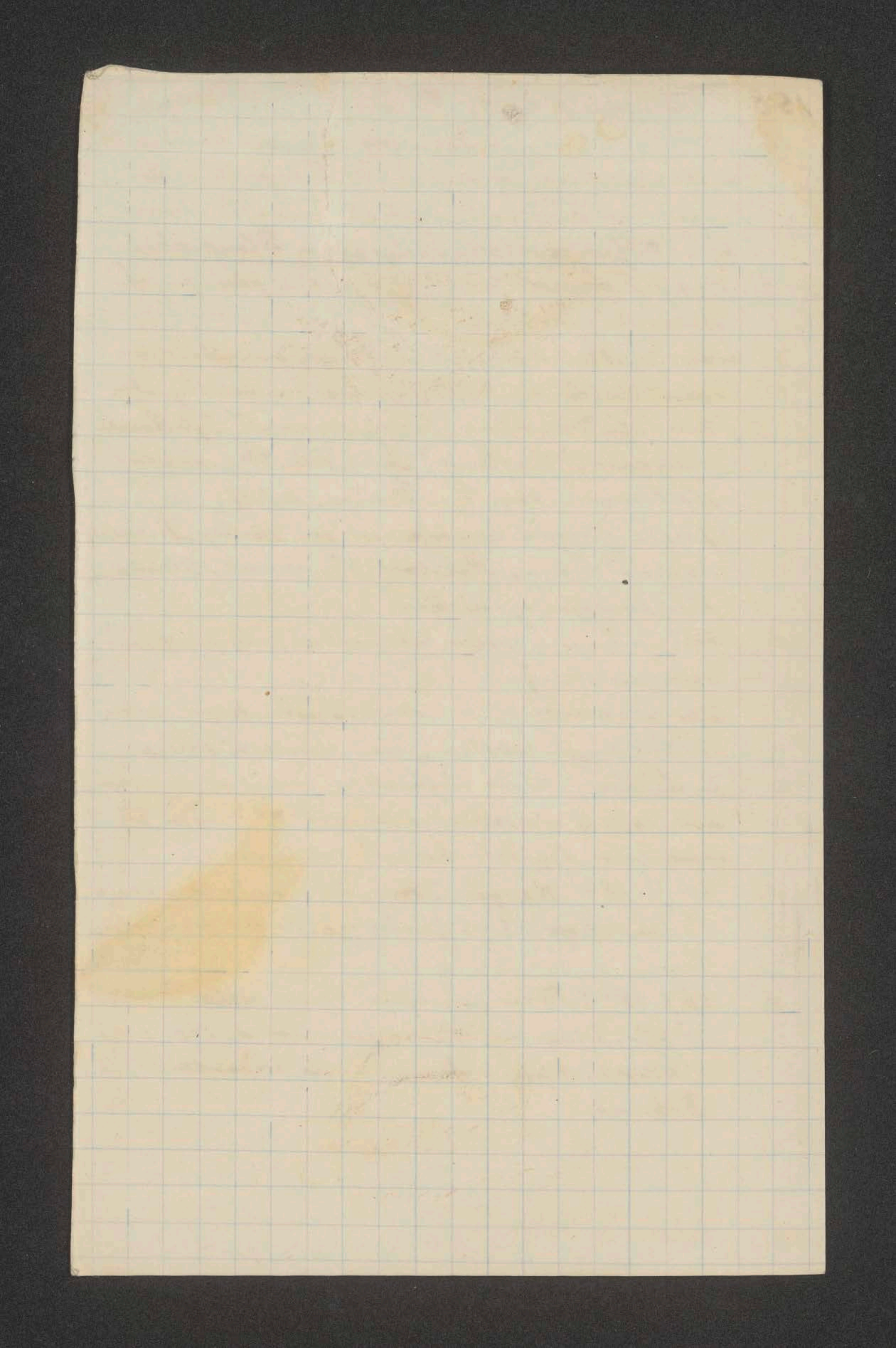
c. Żeby ściany w bibliotece zamurował, aby przestali różne wiktualy.

d. Żeby szanował się w drodze. Instrukcya co ogrodnik ma zrobić. Ojciec chory tak samo.

e. Z Lwowa. Miała influenzę, musi się szanować. Adolf w drodze chorował. P. Monika też chorowała. Szpitale chorymi zapełnione.

f. 22.9.1841. Karger. Dank. Zmartwił nas wypadek Kleckowskiego. Ślub Janickiego. Różne polecenia Jan.

g. 26.9.1841. Różne polecenia. Umarł ~~Piller~~ Piller wiktr. Pilnuj aby Kleckowski miał dobrą i t.d. Hausyz. Adolf niech pojedzie do Rozwadowskich Babecka.

162

l. 170 ~~Woj~~kowska do hr. Dzied. 8.2.1855 z Żurawniczek. Więcej ku chorągą Filipcia; Adolf i J. J. Mamu o dardolach Jambarzewski; Franzel. Malina, Hanyk Był jakiś wypadek w Rungórd.

l. 171. (Po francusku) Do Pi Batowskiej w Bruxelli Pi J. Dziatyńska z Koruszewa 7.6. Poleca Pi Morskę i brata (Dzied.) którego tam jady

l. 172 Szmyt z Radzewa? 20.3.1855 do hr. Dzied. Pal prosi o zwrot należności

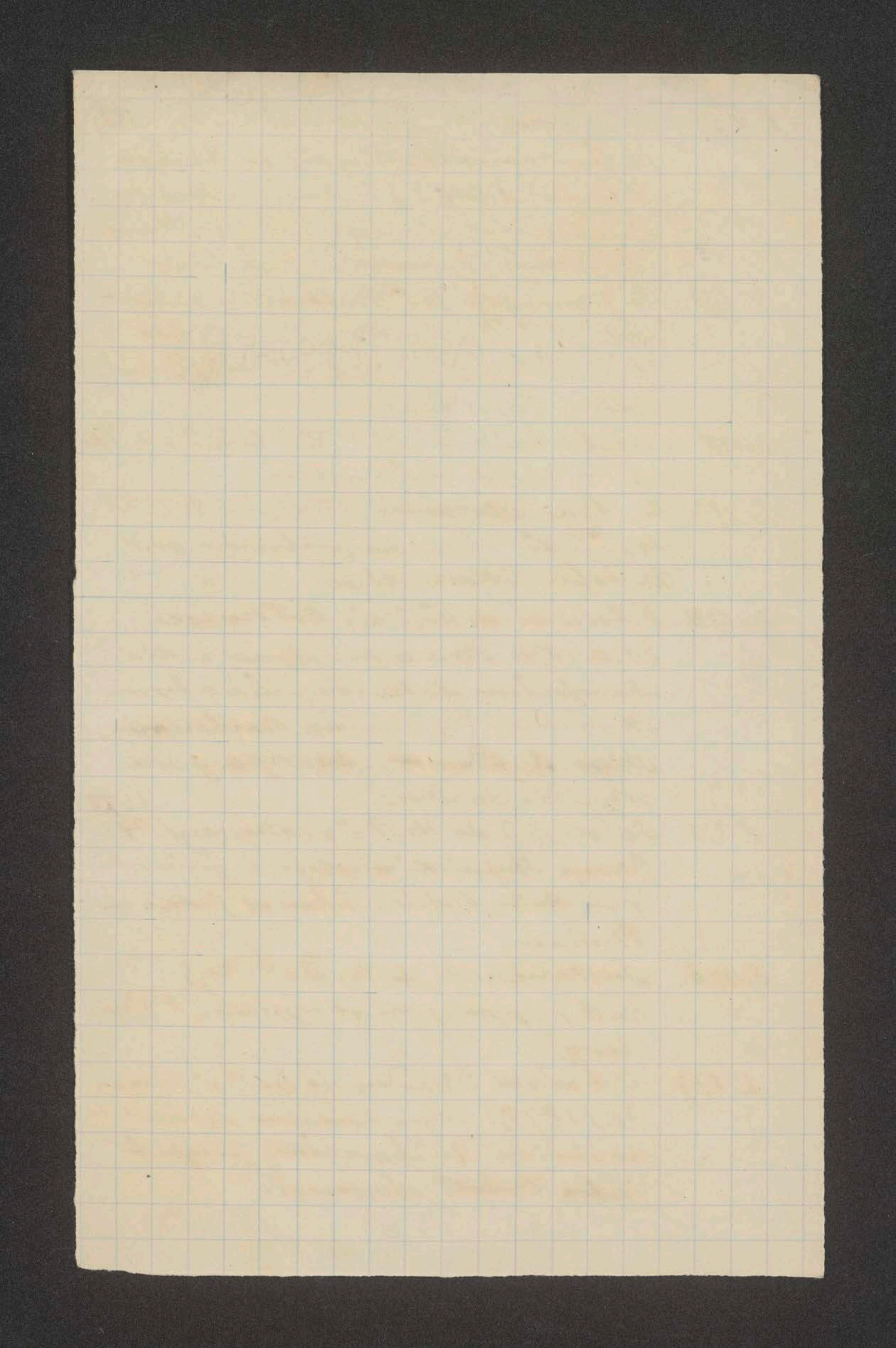
l. 173. Ks. Aleks. Kobrzański Wiedeń 9.8.1861 do hr. Dz.° Poleca na proboszcza gr. k. ks. Teofila Pohlaszeckiego

l. 174. F. Zaleski do hr. Dz.°: Bołszowce 29.6.1876. Pisze o przybyciu z Min. Mansfeldem do Horodenki i o tym Ministrze. Wymienia Bartoszewskiego, X. Adama, Auerspergera Wyjeżdża do Stry

l. 175 Solowij J do Hr. Dz° z Potoczysk. 1876 27.6 Biskup Stupnicki wizytuje i gdzie którego dnia będzie. Schamas jedzie do Pieniak

l. 176. Trytanowski do Hr. Dz.ś 27/1 kwit przysyła, prosi go wypłacić (Pi Popielowej)

l. 177. Ochański ?Nikodem do hr. Dz° Lwów 31.1.1878. Wychowanie dzieci w seminarium Blicharskiemu przypada jutro. ~~Ortem~~ chorował.

163

l. 279. Walenty Chudzikiewicz do hr. Włodz. Dz.º
Lwów 28.2.1878. Przesyła recepty. Madey-
ski. Bolesław Madeyski

l. 280 Janicki do hr. Włodz. Dz. Potutoryca
8.2.1836. Przesyła trochę zwierzyny.
Parę słów o stanie zwierzyny.

l. 281 Pierożek Wacław do hr. Włod. Dz.
Lipniki. Agronom ukończony
Prosi o miejsce. Daje swe doskonałe
kwalifikacye

l. 282. hr. Tadeusz Dzied. do hr. Włodz. Dz.º
Zaleszczyki 28.2.1878. Chce jechać
do Wiednia i zajechać do Zarzecza
Ojciec chory. Zaleski Ziedl. Losi Włodz.
Różne drobne wiadomości. ślub Michała Dz.

l. 283. Aniela Dzieduszycka. Prosi aby się
postarał o miejsce dla Czesława
Leszczyńskiego. Kaczer. ~~[illegible]~~

28/1 1873? Alfred Potocki. Kazim. Tchórznicki
do hr. Włodz. Dz.º z Remenowa.

l. 284 hr. Kazimierz Dz do hr. Włodz. Dz Lwów
31.2.18..?. Pisze aby się razem do
Wiednia wybrać

l. 285. Zontak do hr. Włodz Dz 1/3 rok?
hr. Artur Potocki był przyjaciel jednego
dziecka

l. 286. Benoszek do hr. Włodz. Dz. Jarosław
27.1.1878. Prosi o protekcyę dla
przeniesienia jego.
~~wyjednania miejsca do urzędowania.~~ Bartmański. Loebl

164

l. 307. kr. "Dział." do kr. Władz. Dz.° 23.12.1837
Dziękuje za list, konstatu że ma pociechę tylko w listach niech daty nie zapomina

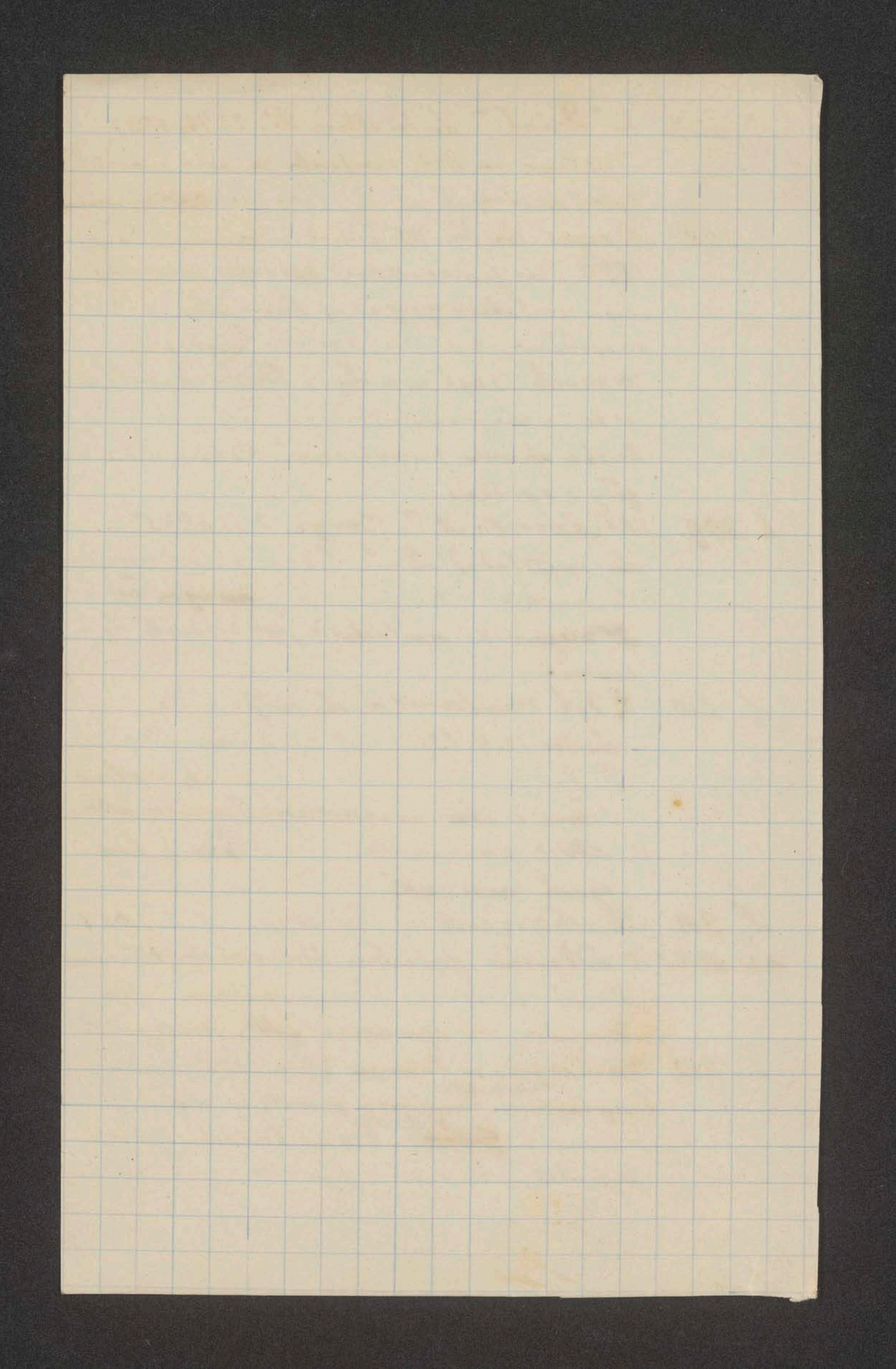
l. 308 Reszas do kr. Wł. Dzied. Moskow 25.7. 1859. (po francuzku) Opisuje swą bytność w Petersburgu i co tam widział w ogrodzie, barany, ogiery. Janicki. O psach (styl weseły). Pisze o Lubella (co to za miejscowość?) Dom dobry tylko trzeba drzewa sprowadzić. Różne szczegóły o ogrodzie

l. 309. Chiędowski A. T. Paryż 2.11.1845 do kr. (Władz.?) Dz.° Pisze o doktorze Colombat - kiedy będzie, ~~uwaga~~ że Dr Mazurski naśladuje jego sposób leczenia

l. 310. Ks. Fel. Wasilewska do kr. Dz. z Dz. Lwów 10.4.1855. W sprawie Walerya P. jak z nią postępuje i co robić Słowo o stowarzyszeniu Panien ~~[illegible]~~ które zawiązała. Parę słów o lekcyach muzyki

l. 311. Barbaszewski Petersburg 7.8.1853 do kr. Wł. Dz.° O oddaniu gorzelni Korzeniowskiemu Prosi o mąkę Posdziemina. Ma termin w sprawie ~~[illegible]~~ Muszyckich?

l. 312 Barbaszewski Petersburg 22.10.1853 do kr. Wł. Dz.° Spryslerowa. Czarnecki ~~zamiana~~ gruntów Wołeckich Toczewski ~~[illegible]~~ Gelnik. Psy w lasach. wilki Na nie polowanie. Janicki

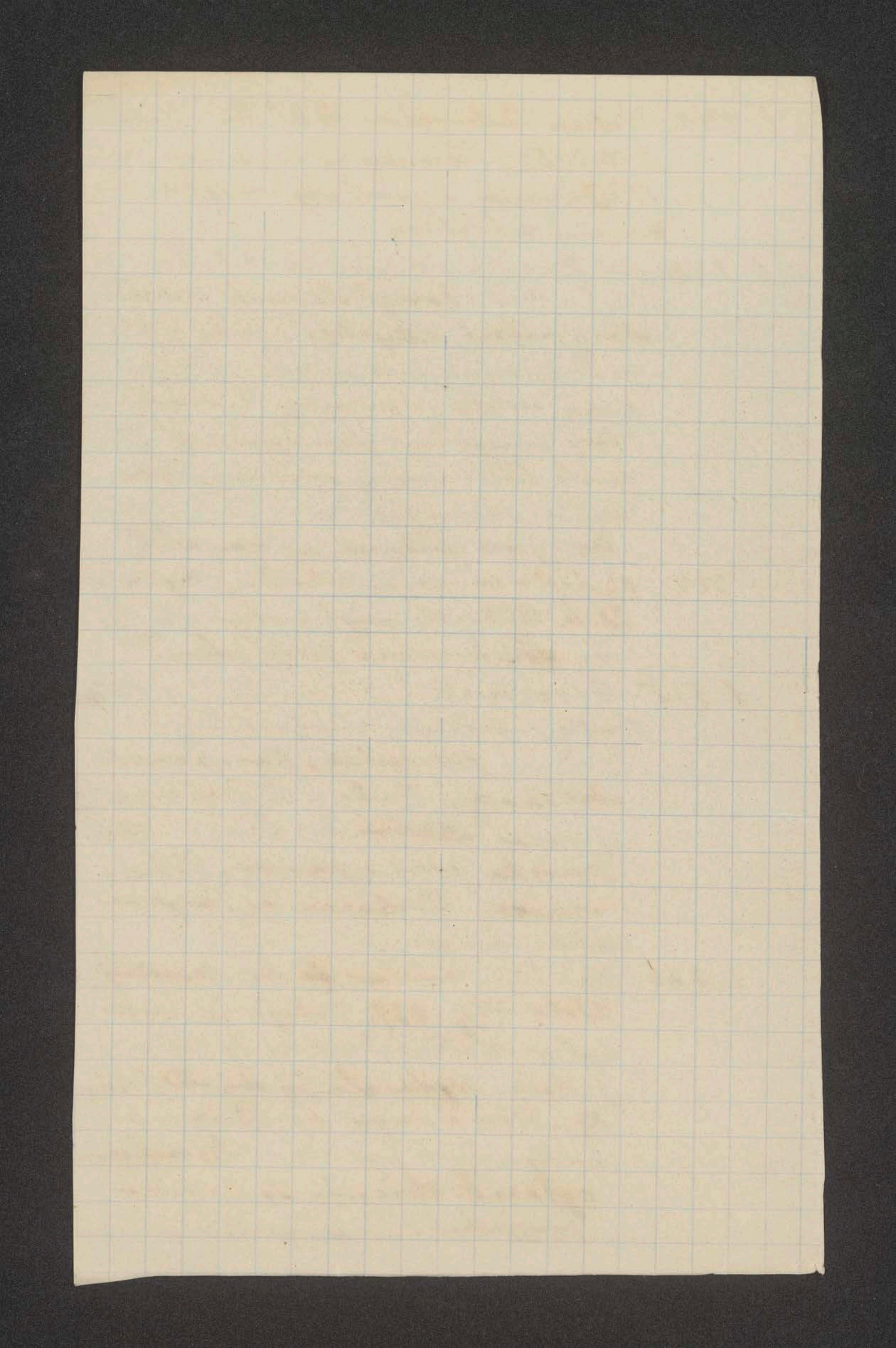
l. 322. Walerya Partaczyńska do hr. Dz. Lwów 1.10.1853. Tłomaczy się z swego postępowania i prosi aby mogła się widzieć z hrabiną

l. 323. Hr. Dz. z Dz. do syna hr. Wł. J. Dz. 13.9.1843. Tangl. Lemoch może stanąć zdani, kołaczyki. Trochę o ogrodzie, lasie i drzewach. Opisuje popis szkoły pływania (ciekawe) Parę szczegółów gospodarskich i że źle liczy ogrodnik. Tyśmienice. Maurycy Dz. Chołodecki los i jak budynek się zawalił.

l. 324. Księciński do (hr. Wł. Dz.?) Rycerów 28.6.1854. Nie mógł jechać do Lwowa, obiecuje przyjechać!?

l. 325. Birczański? z (Sen...?) 7/19 9.1853 Prosi o przysłanie plenipotencji. Przedam pszenicę. Barszczewski; Aszkenazy. Trzeba z S. (Dzieduszycki?) proces zrobić. Piklińszewska prosi o pomoc. Tchórzewski. Proboszcz w Jazgrowie. Cholera.

l. 326 Wadzicki Stanisław do hr. Moskiej Złota 23/8 1837. Żałuje że nie był w Niedźwiedziu kiedy hr. przyjechała. Wydowała jej dziecko (Księgi). Pisze o swym ogrodzie i o 2 artykułach jego które Landau ogłosił. Obiecuje do Zamarz przyjechać. Soulange Bodin

166

l. 327. Stan. Wodzicki do hr. Morskiej 14.8.1839. Dziękuje za Georginie i ofiaruje ze swego ogrodu coby chciała. Lubomirski Henryk. Jerzowie Lubomirscy. Sanguszkowie. Rezydent rossyjski 2aż widzi bal. Ożarowska.

l. 328. Stan. Wodzicki do hr. Morskiej 8.5.1840 Przesyła paczkę z roślinami. Różne wiadomości. Żona była chora. W cytadeli Warszawskiej zabiło się 17 więźniów stanu. Ciekawy szczegół o zebraniach markietana rossyj. Skórzewski. Morskównówna

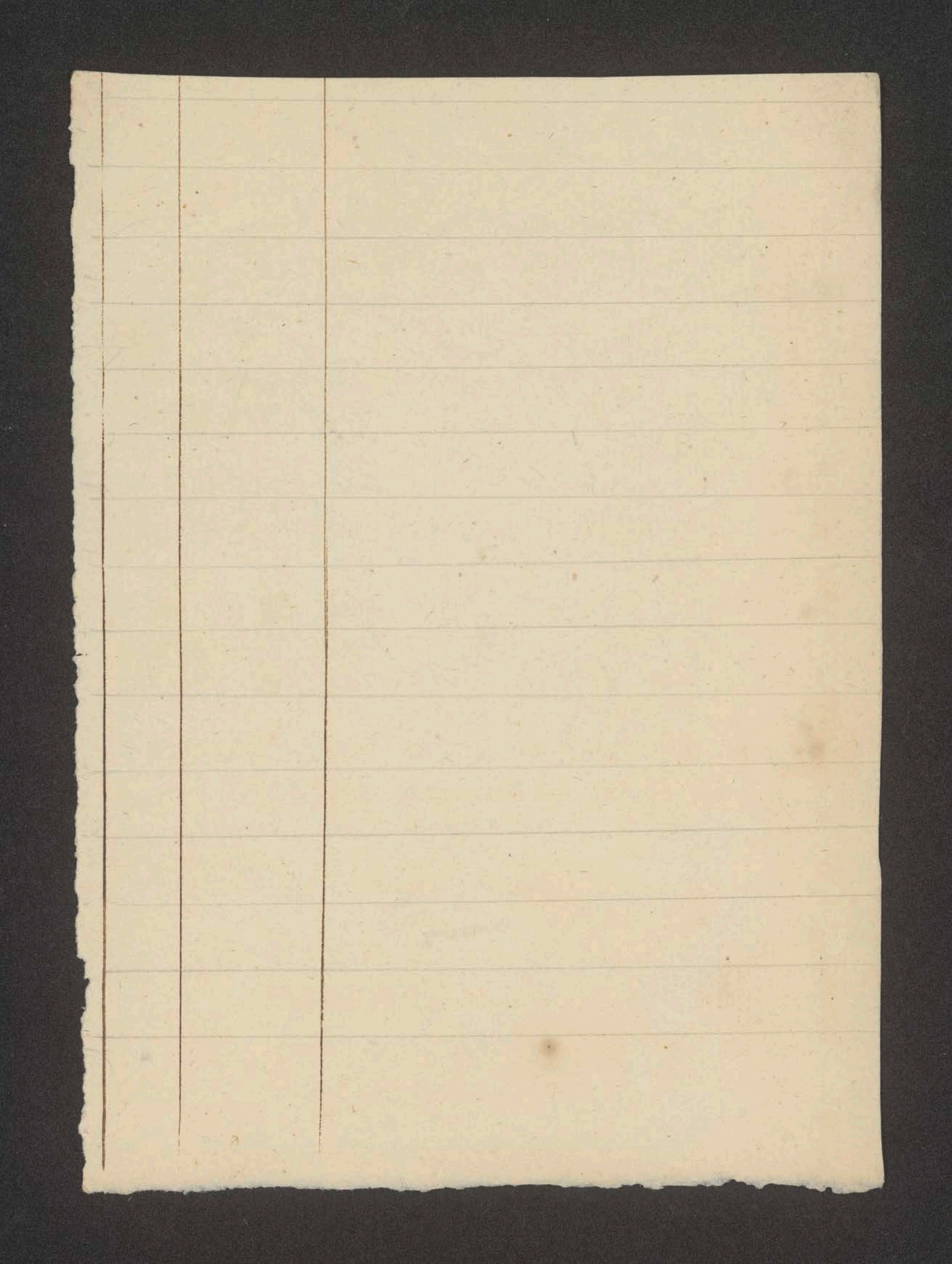
l. 329. Danielewicz do Markowskiego 5.1.1853. Pieniądze otrzymał, jeśli chce ~~inne~~ Dziki pewne to z nich obsłużyłe

l. 330. Kobylański Warszawa 19/10 53 do (hr. Włodz. Dzied ?). Życzenia z przyczyny ślubu Kratiego. Czy otrzymał list co do głuchoniemych.

l. 331. Kwieciński (do hr. Włodz. Dzied. ?) Ryczów 18. 11. 1854. Traktuje o kupno lub dzierżawę Ryczowa.
na 4 4 str. kopia lub projekt odpowiedzi żądającej ~~od~~ podania ścisłejszej, cyfrowej swej oferty.

l. 332. Katz Chaim do hr. Włodz. Dz. Ofiaruje kupca na las w Tarnawatce

l. 333. Hrna J. Działyńska (z Zamoyskich) Poznań 7.6.? do... Polaca 63 Morskiej i jej brata podczas pobytu tychże w Paryżu

167

l.334 Kusielinski do kr. Wład. Dzied. Rycerów 19.12.
1855 nowa oferta na Rycerów.

l.335. Kobylański J.K. do kr. Wład. Dzied. Pilica 26.8.53
W sprawie oczynszowania. Chmieliński
Plenipotencya niekoniecznie. Prosi o
rekomendacyę. Dopisek syna Dobrosław

l.336. Kusieliński do kr. Wład. Dzied. Rycerów 10.7.54
W sprawie dzierżawy i kupna Rycerowa (pismo mało
czytelne)

l.337. Kobylański do kr. Wład. Dzied. Warszawa
16.7.1853. Co kr. Straszt nie przystoje że 2000 złp
na oczynszowanie Tarnawatki. Pilica
dzi i prosi innego go rekomendować.
~~Chmiel~~ Chmieliński

l.338 Tchórzewski L. do kr. Wład. Dzied. Żytomierz
4/16 9. 1853. Prosi o zapłatę należności ~~za~~
~~depesze~~

l.339. Dudziński do kr. Wład. Dz. Tartaków
24.5.1853. Prosi o warunki do wydzierżawienia Wygody. Daje wykaz węgierców.
Nowakowski. Pi Dębska.

l.340. Urząd wójtowski Próchnika do Pkr.
Morskiej. Próchnik 23.12.1837 r. Dziękuje
za udzielenie propinacyi piwa

l.341 Goldreich S do kr. Wład. Dz.° Warszawa 2.12.1852. Posyła bratanka z
160 pół imperyałami dla ukończenia
kupna 100 morgów. Jest to razem plenipotencya dla bratanka. Chaim Katz

Diata

Expens.

168

l. 349. Jan Korczyński do ? (2?).3.1851. z Niemirówek. O nieporozumienie co do granicy (małej wagi). Oleśnicki geom. Zamojski. Zaręmbski. Krystian. Żurakowski

l. 350. Janicki do hr. Wład. Dzied. Potuzyca 3.5.53 Sprawy gospodarcze, stała, brak pasz, bieda

l. 351. Runge? do hr. Wład. Dz. Potuzyca 16.6.1854 W sprawie zamiany gruntów z chłopami Orka nowemi pługami. Schumann-Gelinka. Błąd przy pomiarach Michalskiego. Trzeba naprawić. Toczyński. Szpindel. Michalski

l. 352. Kamiński do hr. Wład. Dzied. Hrubieszów 9.8. 1850, Prosi o asygnatę na drzewo. Ładuński

l. 353 – 355. Janicki do hr. Dzied. w Dz. Sokal 1.12.1854. Żali się na oddalenie z posady Można mniemać że to się stało z namowy PP. Wojtkowskich że im 1000 R.? nie przyjął. Prócz z listy dwóch. 354 i 355

l. 354. Wojtkowscy Żurawińskie... 1853 do Janickiego Marcellego. Proszą o danie Puciatkiewi 1000 R.? o jego przeniesienie? O listy bilety? P. Rosnowska.

l. 355. Wojtkowscy i Adolf Żurawiński 4.1.1854. Proszą o 1000 R. Ślub Adolfa się przeciągnie

l. 356. Tobiaszek do hr. Wład. Dz.º Lwów 15.7.1850. Nic ważnego pozwolić abonować ale Nationnal. (po niemiecku urzędowo)

Pieniądze		
##	Ry. Mk	dr.

169

l. 357. Wojtkowska Oktawia 24.12. do hr. Dzied. Życzenia świąteczne. Posiło 2 kwarty maku.

l. 358. Paprocka do hr. Dz. Zapytuje czy chce nabyć Cieracinek i...

l. 359. Wnilewska Felicya do hr.^a Dz. z Dz. Prosi o pieniądze za Walerkę P.

l. 360 Janicki z Potorzycy 19.(8?) 1853 do hr. Wł. Dz. Nieurodzaj. Janowski. Córeczka ona umarła. Sprawy gospodarcze. Hr. Mięczyński. Zawrendował proces. Choroby panującą. Szpindler. Szymaszko

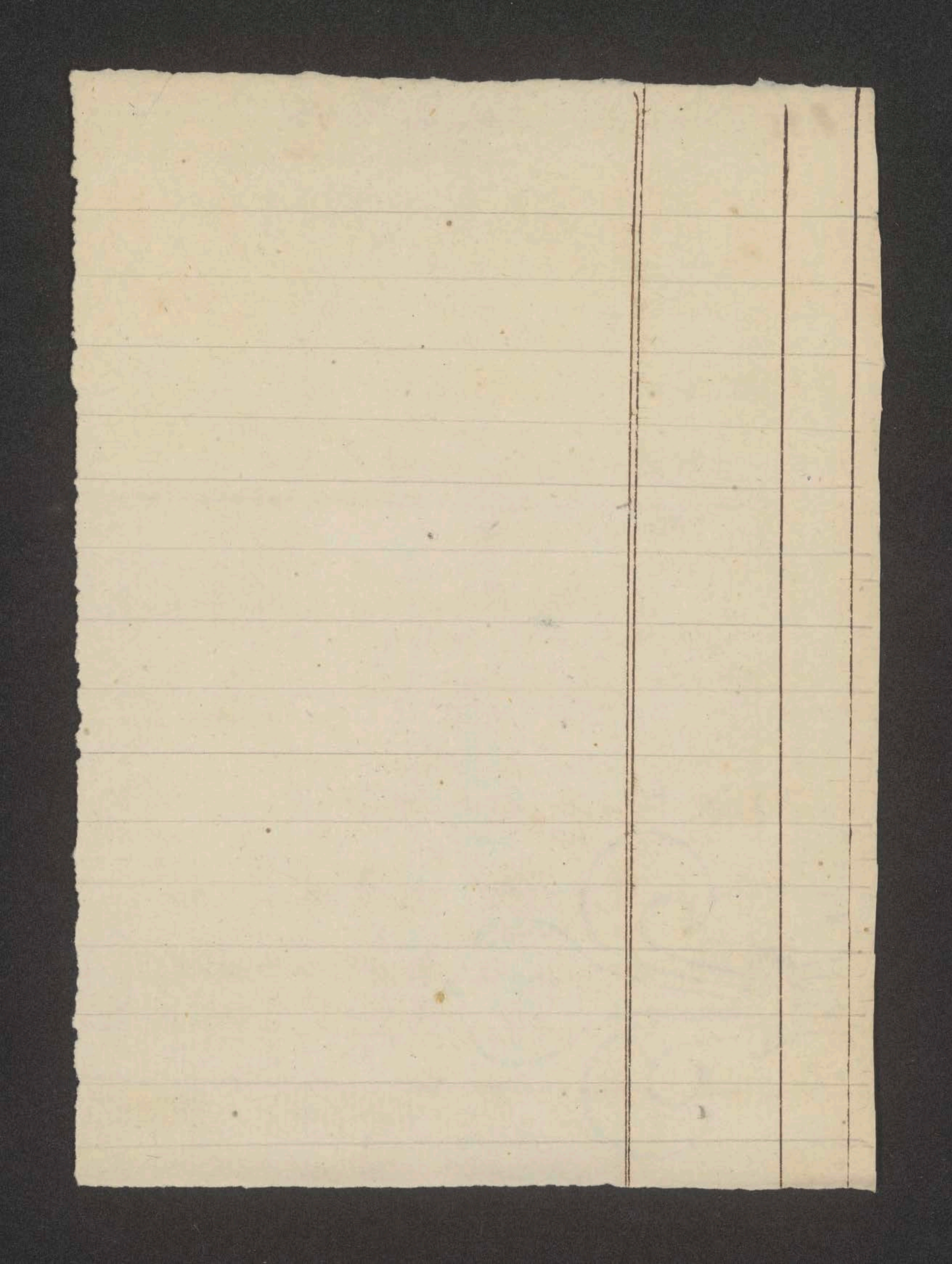
l. 361. Notatka Janicki z Potorzycy 31.12.1853 do hr. Włodz. Dz. Sprawy drobniejsze gospodarcze. Parę tylko słów

l. 362 Stanisław Bykowski Boratyn 24/6 54 do hr. Włodz. Dzied. Prosi o rozłożenie należności na dwie raty.

l. 363. Janicki do hr. Włodz. Dz. 11.2.854 Sprawy gospodarcze: Kozak. Ogrodnik Pawłowska (Roy?). Ekonom Jarczyński Szynk Sokalski. Chaim Kranz. Co trzeba kupić. Łampecki. Szpindel. Chomowski

l. 364. Nowakowski Sokal (20.8.1853?) do hr. Włod. Dz. W gorzelni zagrzęzły części niektóre miedziane. Świadczenia. Nieurodzaj

l. 365. Barbaszewski Potorzyca 11.2.1854 do hr. Włodz. Dzied. Łampecki, Konferencja z tartak. O wyrębie 1026 sążni w lesie

170

l.

374 Włodz. hr. Dzied. (dziedzic) Brulion listu po francusku do ?. Pisze o swem zdrowiu. X. Modeny. Arcyx. Ferdynand. Opisuje ćwiczenia wojskowe na placu Petersburskim. Opisuje co bywają w Lwowie. Teatr Skarbka i.t.d. Pisze co porabia. ~~Chce~~ starają się pozbywać. Sinmińscy.

375 Zamoyski hr. Lwów 20.4.1854 do hr. Dzied. Adam? Prosi o pożyczkę. hr. Mieszyński. hr. Borzęcka Henryk Dzied. Tytus Dzied. Wysocki. Haasner. Singier

376. (Brulion) hr. Włodz. Dz. do Antona Kobierzyckiego Zarzecze 15.13. 1852. Dla czego nie daje naprawić stajnię – ~~sprawa~~ sądowa. Marynowski

377. ~~Celina Dzieduszycka~~ 30.7.1851. Działyński S? do hr. Dz. z Dz. Zaprasza do siebie albo żeby się gdzie spotkać. Pisze o swym synie Janie. Stryj na synowo córkę X. Adama Czartoryskiego. Staliński. Dopisek Celiny Dzia[ł]yńskiej. Zaprasza też i pisze o zdrowiu brata hr. Dzied.

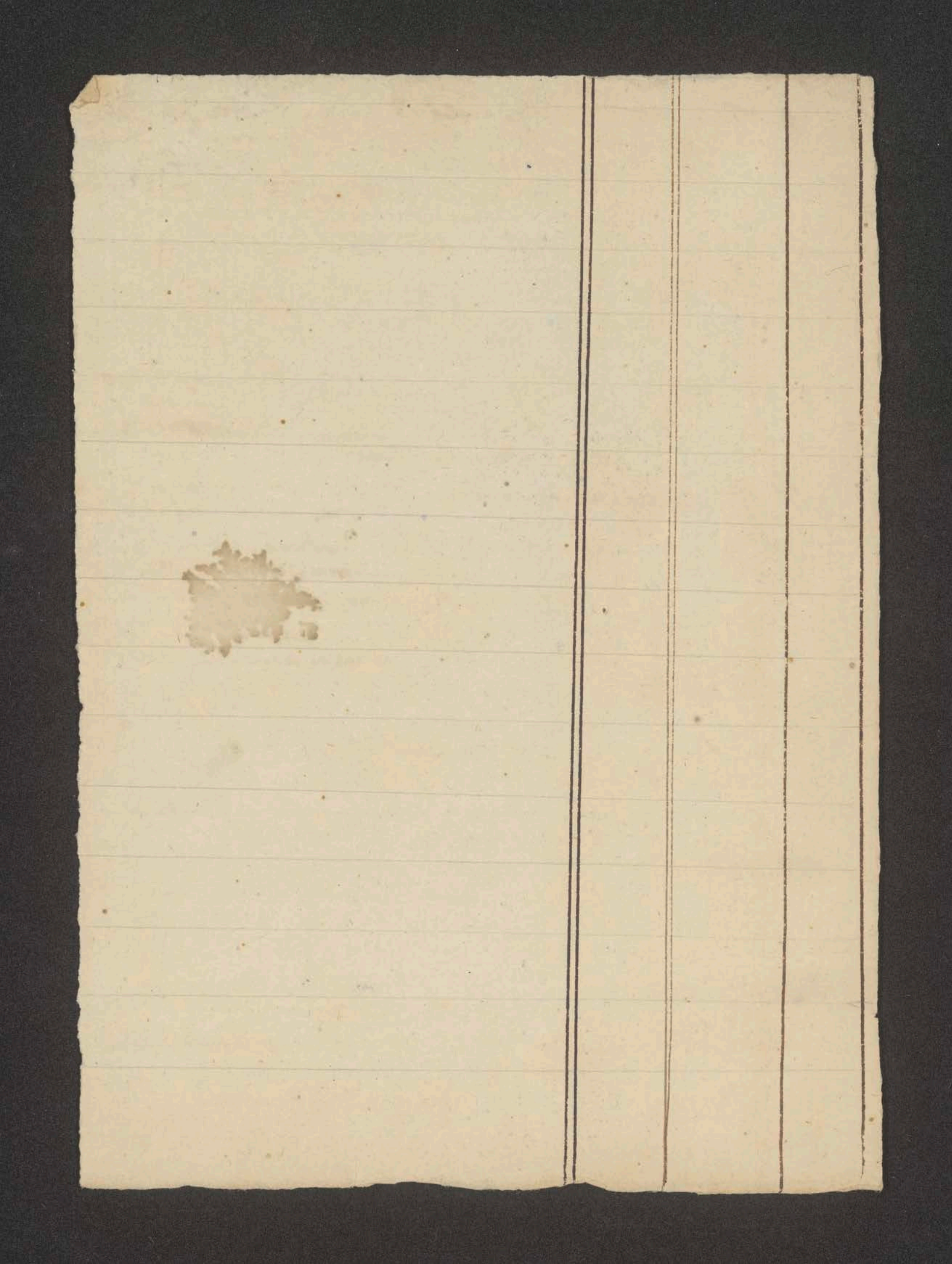
378. hr. Włod. Dzied. do hr Dz. (swej matki) 21.6.37 Powinszowanie imienin (po polsku i po niemiecku)

379. Stadnicki Fortunat do hr. Dz (Włodz?) 12.4. 1853 z Krasiczyna Prosi o miejsce rządcy. X. Sapieha

380. Staliński? do Marynowskiego Kórnik 2.3.1851. Handrowa podał do sądu o exmisyę bo nie płaci. Wiele nadziei w dobrach hr. Dzied.

381. Radliński do hr. Włodz. Dz. Srebrzyńca 11/23.2.1852. Tamtejsi wielka wielka. Kiedy przedać zboże. Sprawy sądowe z Koniecowskim. Barczewski (Kalinowski?) Dziuszek? Probostwo Jurgiewowski. Sulatycki. Tchórzewski. Notyczała? Obiecał dobre wypłaty, ale zima błotnista. Różne sprawy.

wypiskami niewyraźny

171

l. 396 Barbaszewski do hr. Włodz. Dz.
Potuszyca 5.12.852. Markowski.
Idzie o sprawę wyrębu gromadom
do lasu Skorodnoskiego i Radusa-
nieckiego. Ostrowski. Hleczkowski

l. 397/a hr. Włodz. Dz. do Matki. Wyjechał z
żoną ze Lwowa bez drogi obrachow-
bojąc się o żonę brzemienną w drodze
Ziembicki. Kupuje domek (z Gródka
pisano) ± 1855

l. 398 hr. Włodz. Dz. do Matki ± 1855. Przyjadą do
Tarszcza. Ziembicki. Runge. Mizgryń-
scy. (zabawny szczegół)

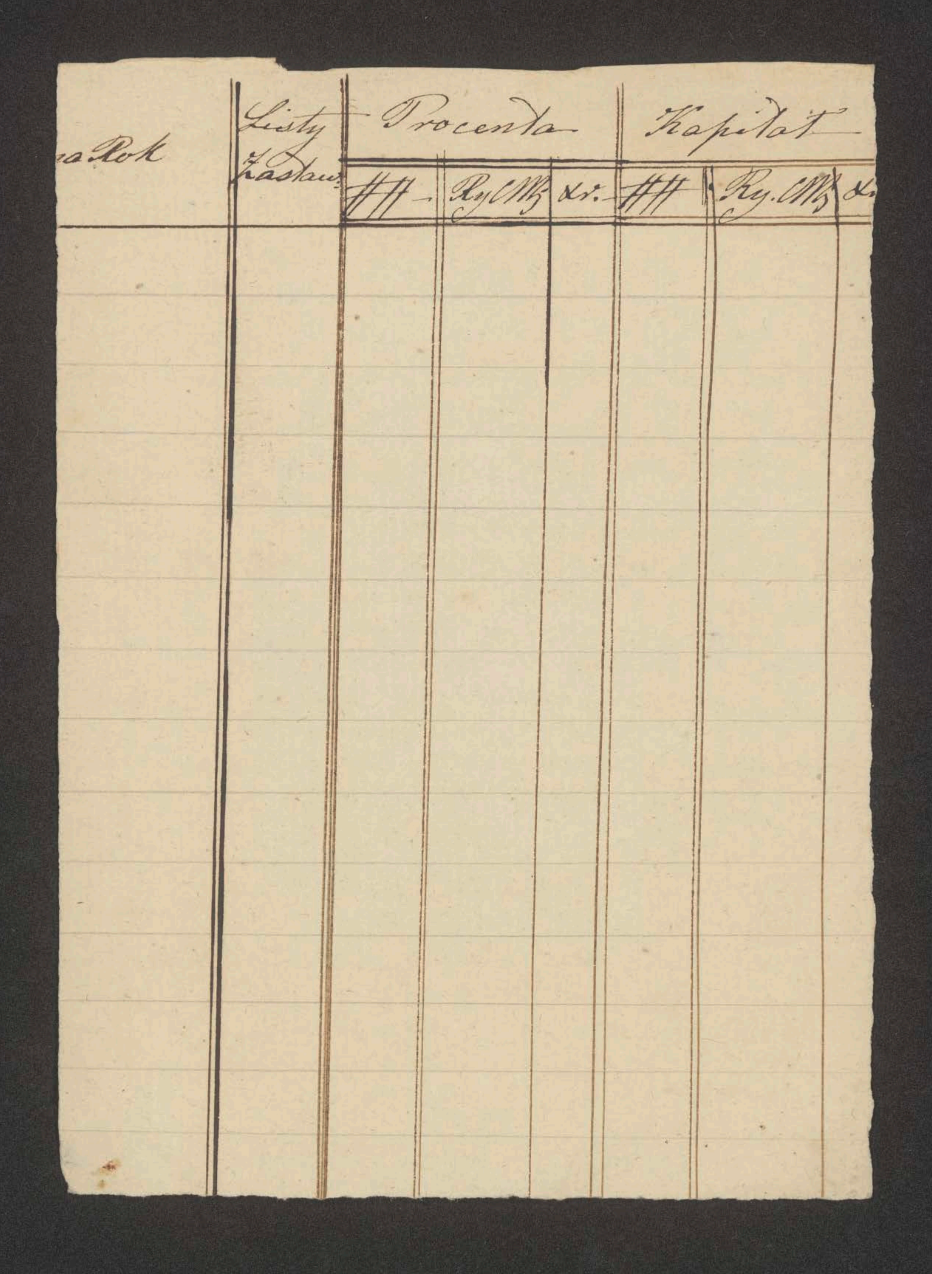
l. 399 hr. Włodz. Dz. do Matki ± 1855. Nie
można z przyczyny dróg pojechać. Kolei
interes o drzewo do mostu Sekalskiego
Żona zdrowa. Kazimierowa (z Potuszycy?)

l. 397 bis. hr. Włodz. Dz. do Matki Lwów ~~Dz~~
± 1885. Dostanę pieniądze. Niepotrzebnie
wróciłem.

l. 400. hr. Włodz. Dz. do Matki 13.5.1855.
Kupił dom z ogrodem. Dziedziejewski Hawryk
Brandys. chce kupić Rycerów. Radusz.
całopięć. Mizgrzyńscy. Runge. Orzet. Sota-
nij.

l. 401. hr. Włodz. Dz. do Matki [Potuszyca?] 27/3?
1855. Nie można z przyczyny Bugu
wyjeździć. Jest trochę chorych coś o rośli-
nach. Pi Kazimierowa ta ~~[illegible]~~
Ruszczyczowa. Rosnowska. Orzechowski?

l. 402. hr. Włodz. Dz. do Matki (Potuszyca?) ± (1855
?)
Las w Tarnawódce prawie sprzedany. ~~[illegible]~~
Runge. Letner

...na Rok	Listy Zastaw:	Procenta			Kapitał		
		##	Ry. Mz	kr.	##	Ry. Mz	kr.

172

l. 403 Ks. Jan Matkowski Jurgsrów 25.2.53 do hr. Włod. Dzied. Radzi wszystko nie przedawać i prosi o zapomogę

l. 404. Łosiński Józef Lwów 3.4.1855 do hr Dz. z Dz. Życzy świąt. Syn (Włodz.) nie może przyjechać z żoną z przyczyny fatalnej drogi

l. 405 Ks. Bartliszewski do hr. Włod. Dz. Konarzewo 8.11.1854. Prosi aby mu wydawano i nadal drzewo. (Drugi list) Stasiński. Jakubowicz. Dziatyńscy Ks. Lewandowski. Radomicki. Gurowska. Libowiecki Rydzyński Biskupi. Fijałkowski

l. 406 Jelinek do hr. Włod. Dz. Wyjmuje mityn Spindlerowi wraz z jego spin. Wielecką i Potworzycką. Sieroszewicz Pióły contentar jeszcze nie. Wprowadza manipulację książkową. Zięty. Szwarc. Toupski. Nowakowski. Trudności przy czynnościach. Komisarz włościanom przyznał prawo wyboru. Klenkowski Ma być rachuno. Ważne sprawa Szwarc. Święcikiewicz. Adamczak.

l. 407 Janicki do hr. Włod. Dz. Potworzyce 25 (3.?) 1853. Szymcza. Szeligowska. Gasztof. Sprawy gospodarcze. Klenkowski.

…nna Intrata z Dóbr na rok	Pieniądz	
	ff.	Ry. Mz

173

l. 423. Zofia Matkowska do hr. Dz^ej z Dz. ... M. S. Kleczkowski. Tęskni za domem Kazimierzowie (~~Matkowska~~?) Korytowski. Włodz. Dz. Róża (~~...~~ Dział. z Matk.?) Kazim. Wodzicky. P. Pratek? Górska. Wojczyński. Wilczyńska. Zabawne i dowcipne pism o oszczędności. Księżna Olga Hohenlohe. X. Rzewuski. Stroganow. Kandydat z Kolonii. Cravelli. Levasseur. Para słów o skarbie ...

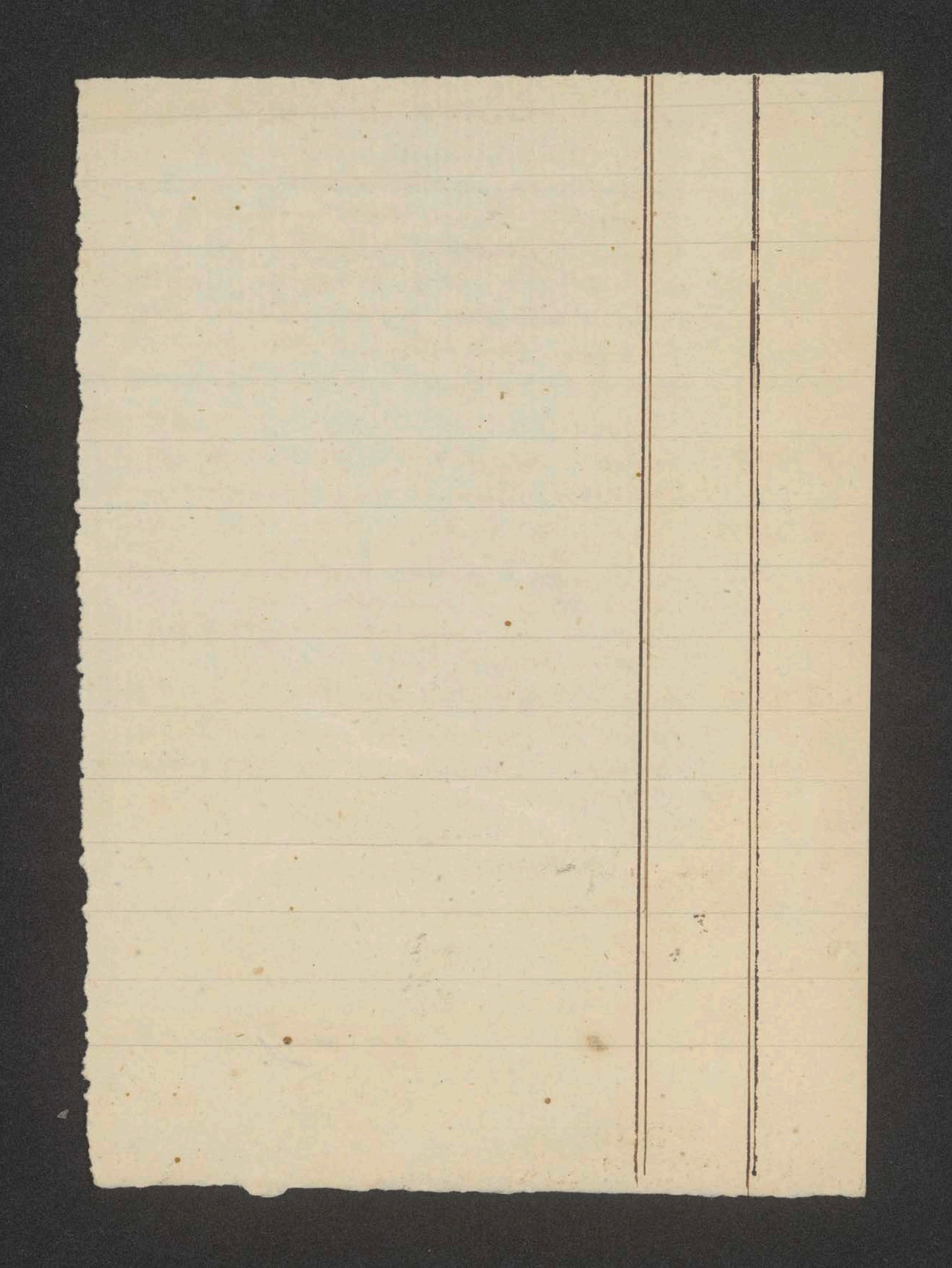
l. 424. Anna ... do Hr^y Dz. z Dz. 22.6.1552 Zarzecz. Pozdrowienie imienin

l. 425. Staziński Kórnik 2.12.1850. Radzi wziąć listy za czynsz i nimi opłacić tow. kredyt. Opisuje jak czynem będą na te listy się rachować. Wojna zażegnana, ale majątek ma straty. (Do hr. Włodz. Dz.)

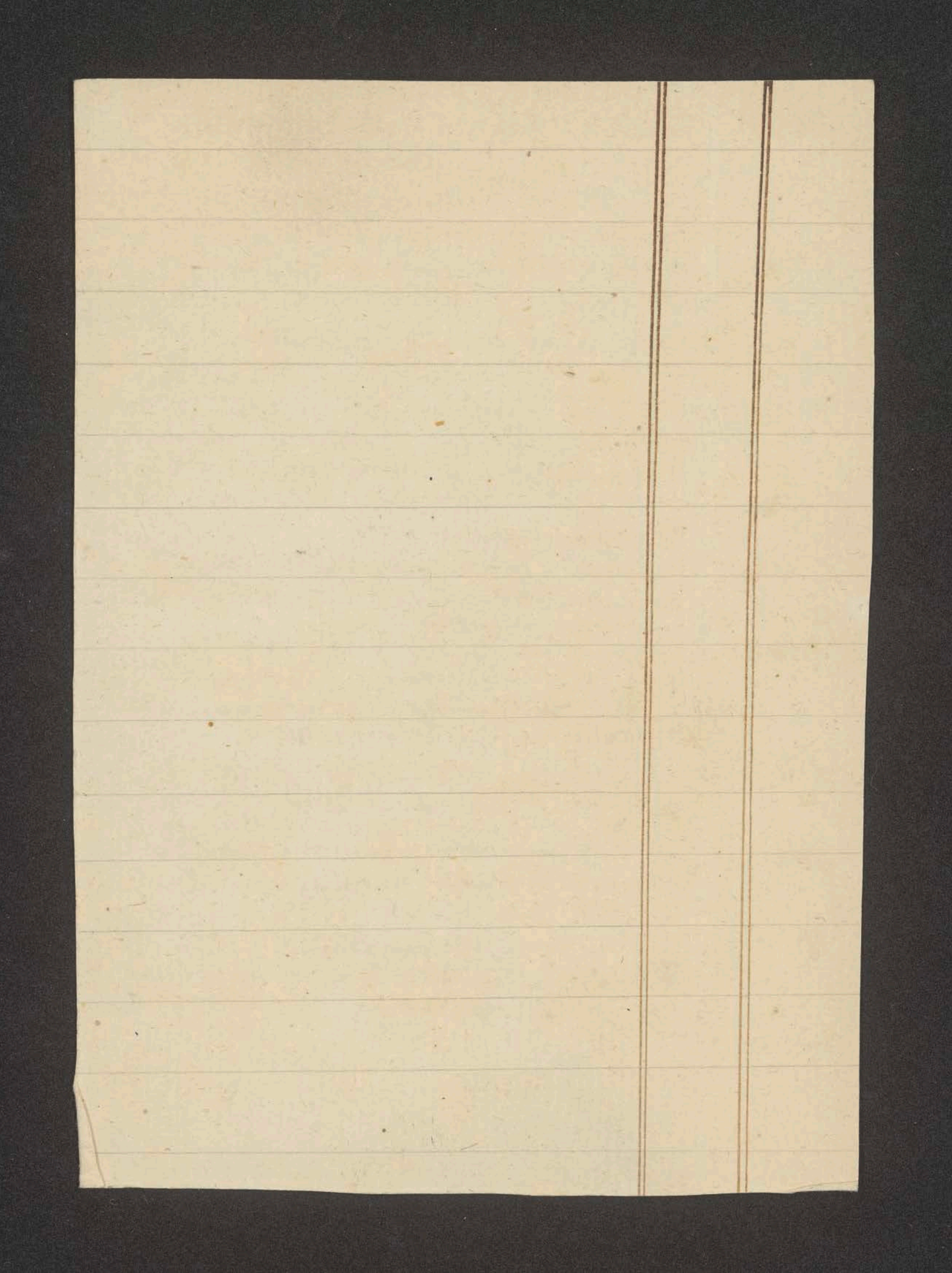
l. 426. Józef Günthold? do hr Dz z Dz Głuchów 5.10. 1847. Zdaje rachunki z Konarzewa i Wirowa. Hr. Działyński. Jak ceny zboża rosły od końca Grudnia do ~~Lipca~~ Kwietnia. Prosi o przysłanie pieniędzy.

l. 427 Wójtkowska Oktawia do hr^y Dz. z Dz. Żurawiec 26.8.1852 Rezygnuje z przyczyny lepszego zdrowia. Adolf ma się lepiej ... Bogusław.* Markan

* Koperzyński

l. 428. Oktawia Wojtkowska do hr. Dr. z Dz. 174
31.7.1852. O zdrowiu [illegible] i Ha- i Adolka.
nusi (córki) Frenkel. Kopczyński Bo-
gusław. Kabatowa. Ziembicki.
l. 429. Oktawia Wojtkowska do hr. Dz. z Dz.
[illegible] i [illegible]. Żołnierze [illegible]
[illegible] straszne [illegible]
Na tym papierze i brulion listu hr. Dz. - Dz.
do hr.ny Miączyńskiej.? Dzieci zdrowe. Przy-
jadę tu (Zarzecze). Tęskni za dziećmi.
[illegible] piękne [illegible]. Panna
Willińska. Pałac lepiej [illegible] w mieście
Wojtkowskiej.
l. 430 Brulion odp. do hr. Zamojskiego (p. l.)
przez hr. Dz. z Dz. że nie może dopomóc.
Niech [illegible] majątku sprzeda.
l. 431 Janicki do hr. Włodz. Dz. Pokrzywna
19.4.1853. Mało pary. Szymon [illegible]
[illegible] Wojtkowskiej. Nowakowski. Spra-
wy gospodarcze. P. Janicka
l. 432 Stasiński Kórnik 21.8.1850. do hr.
Wł. Dz. Dz. Ukończył interes z Potockimi
Czernel nie załatwione. O dzierżawie
Konarzewa Marynowski. Hantke.
l. 433 Anna Twardzikowska do hr. Wł. Dz. z Dz.
1.1. 1854 Noworoczne życzenia [illegible]
l. 434 Abraham Kurzweil do hr. Włodz. Dz.
Zarzecze 17.3.1854. Prosi o zapomogę
chce zostać katolikiem. Żydzi go otaczają

175

l. 467 | Stanisław? 13/11 1877 Stryje do hr. Włodz. Dz. Zaszyje że przyjechać nie może. Padło w 6 dniach 1046 sztuk

l. 468 | ~~tw.~~ Mięczyński do hr. Włodz. Dział. 20.7.1854 Berdyczów. Prosi o jakie zatrudnienie

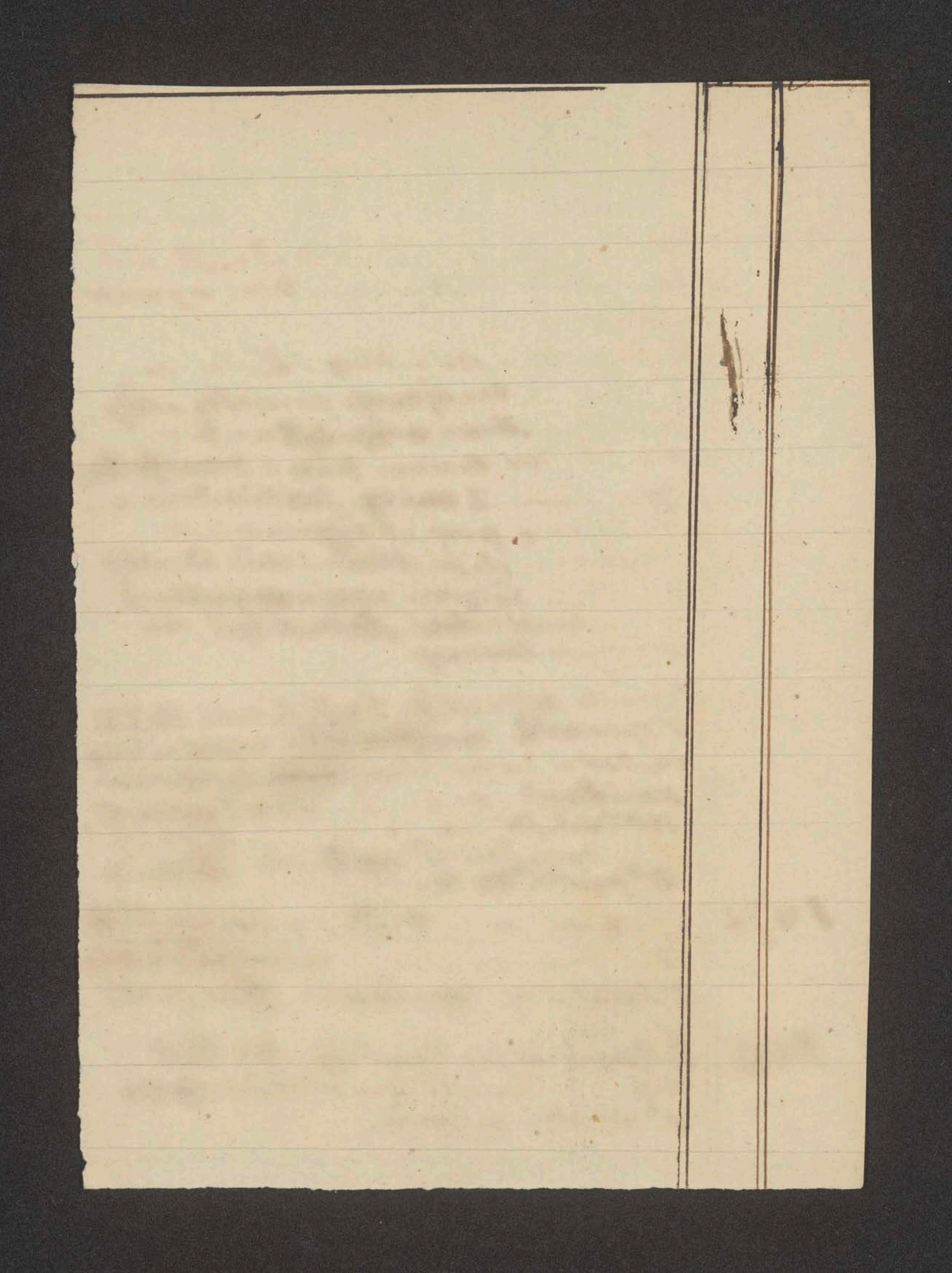
l. 469 | Kraków 30.10.1852. Klug i Keller do hr. Włodz. Dz. oznajmuje przesyłkę wódy mineralnej. Mowa o expedytorach i kupcach. Jeszkiewicz. Fink z Frankfurtu. Cegler Komr. 2 kwity. Juszkiewicza i Morrowa przez Margowskiego

l. 470 | Hausner do hr. Włodz. Dział. Brody 5.5.1854. Pożyczyć może w srebrach a nie banknotach, bo kurs tych jest ogromnie zmienny

l. 471. | Stasiński do (Hr. Władz. Dz.?) Kórnik 23.7.52 O sprawach majątkowych: wpisie, listy rentowe i.t.d. Spłata ~~rent~~ kapitałów kościelnych, Księżowskich. Hr. Działyński Hr.a Dział. (Hr.a Jadwiga Dział. Zamojski Wład. zaręczeni). Jenerał Jan Dział. ~~Ludwik~~ K.? pojechał do Stanów Zjedn.

l. 472 | Stasiński do Hr. Włodz. Dz. Kórnik 28.8. 1852. Prosi aby nie przyjął Dział. ogrodnika bochrotera P. Działyński. Jakubowicz. Jeśli pieniądze posłać.

l. 473. | Salmin do id. Hamburg 14.4.1853 Cabanis. Przesyła spis ptaków do kupienia do muzeum.

176

l. 492 Stasiński do Hr. Włodz. Dz. Kórnik
12.9.52. Odesłał pieniądze. choleva grassuje Jakubowice. Dziatyńscy. Jadwiga Działyńska

l. 493 ~~Opisuje Proszków. Sextet. Krocker~~ (Hegast)
(Jan Sołowij do hr. Dz. Wł. Proszków 10/3 52)
Wylicza do gosp. i fabryk. ~~itd~~ to kosztuje utrzymanie więcej jak myślał. Prosi o pieniądze

l. 494. Nowakowski? do Hr. Włodz. Dz. Sokal 17.6.1852. Poleca Schädlera na leśniczego. Pisze o zapłacie dzierżawy. Żydzi pomyślnych kontraktów

l. 495. Dzieduszycki Kaz? do hr. Wł. Dz. Aachen 8.8.852 Pisze o chorobie Zosi. Przeklina doktorów.

l. 496. id. ? do hr. Wł. Dz. Ostenda 22.8 1852. Prosi ~~odesłać~~ aby paszport do Ems dla Zosi. Kąpiele są doskonałe. Wszyscy.

l. 497. Kieszkowski ? do hr. Wład. Dz. Ems 6.8.1852 Przyjechał Włodz. i Kaz. z żoną i bratową, jedzie do Helgolandu, pragnie aby razem z hr. Włodz. jechać. P. Matkowski siedzi na Kaz lamentując nad Aachen.

l. 498 Adolf Woyt (Józef Łoziński. Bogusław Lupiński) (Kowski) (Żurawiński)
do hr. Włodz. Dzied. 30.7.1852. Zawiadamia aby dłużej hr. nie wód bawiła. Żyto i jęczmień zebrane, przenica zbior. Hr. wygrał bulhya od Ostaszewskiego. Wacław. Janicki jedzie do Lwowa do dentysty. Podgórski. Co Dieth o zdrowiu Hrabiny mówił.

l. 499 (Aleks. Dzied?) .. do hr. Włodz. Dz. 10/7 52
Opisuje jak pożyczył (Kaźm Dz?) 10.000 Jedzie na kompromis do Justi. Koło 15.7 ma Kazio do Aix jechać. Nie chcemurz się na Kazia, Zawadzki Józef

l. 500 Załęska Aniela do hr. Włodz. Radwance 1.4.1852. Pisze o swojej biedzie i pyta czy zostanie w Radwańcach. Poleca się Tasce trubiago.

l. 501 Stadnicki K. do hr. Włodz. Dz. Wyprawia prędzej atlasa. Skrzyński zapłacił. Ciełecki Włodz nie i gdzieś pieniądze ugrzęzły. Prosi hr. o informację u Cieleckiego. Odp. hr. Myśl: że to wypadek.

l. 502 Hr.a Dzied. do syna hr. Włodz. z Wiesbaden 15.8.52. Zaleca mu kąpać się. Nogi lepiej opisuje kuracyę. kierski. Krautthofer. Kleczkowski. Cholera w Poznaniu i Paryżu. Miłkowska

l. 503. (Hr. K. Dzied.)? do hr. Włodz. Dz. Aachen 4.8.52 Dziękuje za szal przysłany. Prosi pytać we Frankfurcie o szal zagubiony. Poznał Kaczorowskiego. Rampińska. Roger. Tu brud, znalazł wesz. Picie wody nie służy, kąpiele służą.

l. 504 id. do id. Ostenda Dz. 25.8.1852. Dłu Alexandra
cugo i list do niego odesłał. Niespokojny o paszport Zosi. W domu wszystko dobrze. Tadzio z pasyą uczy się katechizmu. Hoynar? Z ośwadczynami wstrzymać się do jego powrotu.

l. 505. id. Maurycy do id. Lwów 18.7.1852 Prosi o zwrot Francis[illegible] rękopismu Drugiego X. Kubar. Małkowska Zofia z Kazimierzami Dz. jadzie do Ems i Ostendy.

l. 506 Kleczkowski do hr. Włodz. Dz. Ems 23/7 852 Korytowski Erazm. Dowiedział się też hr.a w Drezdnie zatrzymywała się, a hr. do Altenburga jeździł. Co zamyśla robić Dzieczewski. Ma ból o [illegible]

178

l. 507. Łoziński Józef do hr. Włod. Dzied. Zarzecze
25.7. 1853. Co wygrał hr. i on na loteryi we dworze. Bukaj chory w Krasiczynie (wygrany). Ostaszewski. Andrzejowski? X. Leon Sapicha. O urodzajach. Stasiński. Wolter. Karol. Kłopot z budowlami. Podgórski. Adolf. Przedstawia swe finansowe kłopoty. August. Budowle w Czystkowicach. Sprawy Ryczowa. Wiadomości z dóbr Królestwa. P. Anker
l. 508. Załęska do Hr. Włod. Dz Lewiny
28.9. 1852. opisuje z czego i jak żyje.
l. 509 Zygmunt Dzied. do hr. Włod. Dz.
Medowa 12/9 1852. Prosi o pożyczkę 6000 złt Jak wiemy z Towarzystwa do zostało
l. 510. Zamojski A. do hr. Włod. Dz. Lwów
7.3. 1852. Prosi o pożyczenie 15.000 złr. Henryk Dzied.
i brulion odpowiedzi.
l. 511. Wysocki do hr. Włod. Dz. Lwów
5.12. 1852. Kwestya pieniężna.
Pozycja Popielowej
dopisek Klemkowskiego. Życzenia świąt wesołych.
l. 512. Alex. Dz. do Włod. Dz. Zydorówka
17.8. 1852. O zdrowiu matki, ks. Józefowej. Wieści o Miezgińskich. Wszyscy Ignacowie. Stosunek z Kazim. Dzied. Urodzaje. Jak czas przepędza. Co uprawiał.
l. 513. Wodzicki do hr. Włod. Dz. Wolhowce 19/6 1852. Posyła z prośbą do Altenburga na 6.7 i prosi o wzięcie jej ze sobą (pewne gatunki jej sztucznych które wylicza)

179

526. Jan Sołowij do hr. Włodz. Dz. Żerków
23. 10. 1853. Opisuje pobyt w Roszkówce. Martini. Dla czego Roszkówkę porzucił. Göppertowie. Opisuje pobyt u Raymunda. Kopie 2 listów Raymunda przysłała

527. id. do id. Proszków 26. 3. 1853. Opisuje exkursyję do owczarni, swą chorobę i dla tego ~~[illegible]~~ odłożył egzamen.

528 id do id. Proszków 7. 4. 1853. O swym egzaminie i o propozycyi Raymunda.

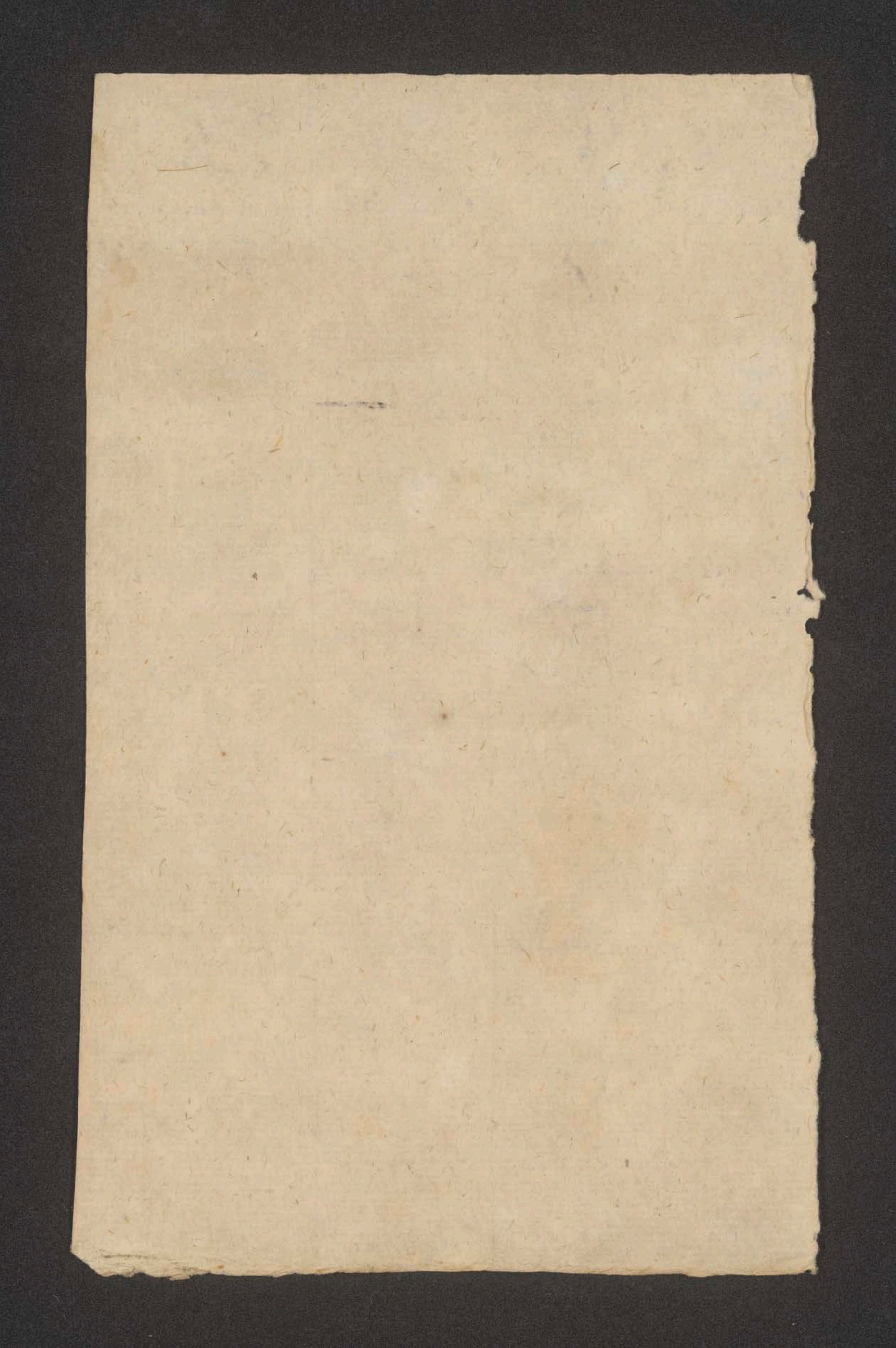
529. Drohojowski Henryk do id. Prosi o redukcyę procentów od pewnej summy należnych. Hr. Henryk Dz. (Zubomost 7. 11. 53). Koziebrodzki dep.

530 Wysocki do hr. Włodz. Dz Lwów 23. 7 53 Donosi o pewnym ruchu piśmienniczym i dołącza list (kopia) Skarszewskiego

531. id. do id. Lwów 16. 8. 53 Hrabina wróciła zdrowa. Donosi o wypłatach dokonanych Maryan. Jelinek. Tyszarski

532. Id. do id. Lwów 25. 8. 53. Wyjeżdża na parę tygodni. Klucze u Dworskiego Prosi o wypełnienie pewnego pełnomocnictwa. Ziątkiewicz żąda 2000 f. czy postać. Maryan. Prosi zwrot papierów Walawski

533. Titz Aleksander do id. Lwów 23. 9 1853. Prosi o pożyczkę 1.000 fl. na hypotekę?

180

l. 534. Sękowski do hr. Włodz. Dz.
Lwów 27.12.1853. Dyspozycje Kassy
Szczegółów. Podaje warunki. Henryk Lubomirski. Czajkowska
l. 535. Jakubowicz Józef do Augusta Wysockiego (Komarzewo?) 15.12.1853. Ma bandygam polski do odstąpienia. Odeśle album Kielisińskiego
l. 536. Stawiński do hr. Włodz. Dz. Kórnik 30.12.1853. Przesyła pieniądze. Może przyjedzie w przyszłym miesiącu. Jamnie Zamojscy i Czartoryscy (Ks. Iz.) mają nowonarodzonych synków. Juwat Jan gospodaruje w Gutakowie.
l. 537. id. do id. Kórnik 14.1.1854. Przesyła pieniądze. Działyński dobro-stan at, ksiądz Cybul. Nöldechen zmarła
l. 538. Sołowij do id. Lwów 15.1.1854. Kończy swą praktykę, prosi o miejsce.
l. 539. Czetsch (Czecz) do id. Markowice 26.1.854. Prosi aby się mógł z nim widzieć.
Brulion odpowiedzi: jutro w Przemyślu
l. 540 Cielecki Adam do hr. Włodz. Dz. Stanisławów 17.1.1854 Prosi o zwrot papierów i listu poprzedniego.
l. 541. Wysocki do id. Lwów 18.1.1854. Zdaje rachunek. Feuerstein.
l. 542. Wodzicki K. do id. Kraków 17.1.1854
Przeczenie nie był na polowaniu (Cabanis)
Mieczyński. Ptaków z tej dziś za granicę wysyła. Taczanowski. Pisał dwa razy z Niemców artykuł o Naumanie. ~~Cabanis~~

l. 558. Wysocki do hr. Włodz. Dz. Lwów 29.3.
1854. Hr. Mieczyński ma się lepiej.
Sprawa z Rozwadowskim wygrana
o 30.000. Ziembicki. Książę ma
dziś wypłacić pożyczkę.

l. 559 Orłowski Feliks do id. Lwów 3.4.54
Prosi o akuratne zapłacenie 1.6 na-
leżnych 12000

l. 560 Wolff Fr. Ant. do id. Kraków 7.4.54
Oznajmia że wysyła herbatę wrę-
czoną przez hr. Kaz. Wodzickiego.

l. 561. Nowakowski do id. Sokal 26.3.54
Radzi nie prowadzić dalej sporu
o propinacyę z Sokalem. Janicki
Zabielski? propinator

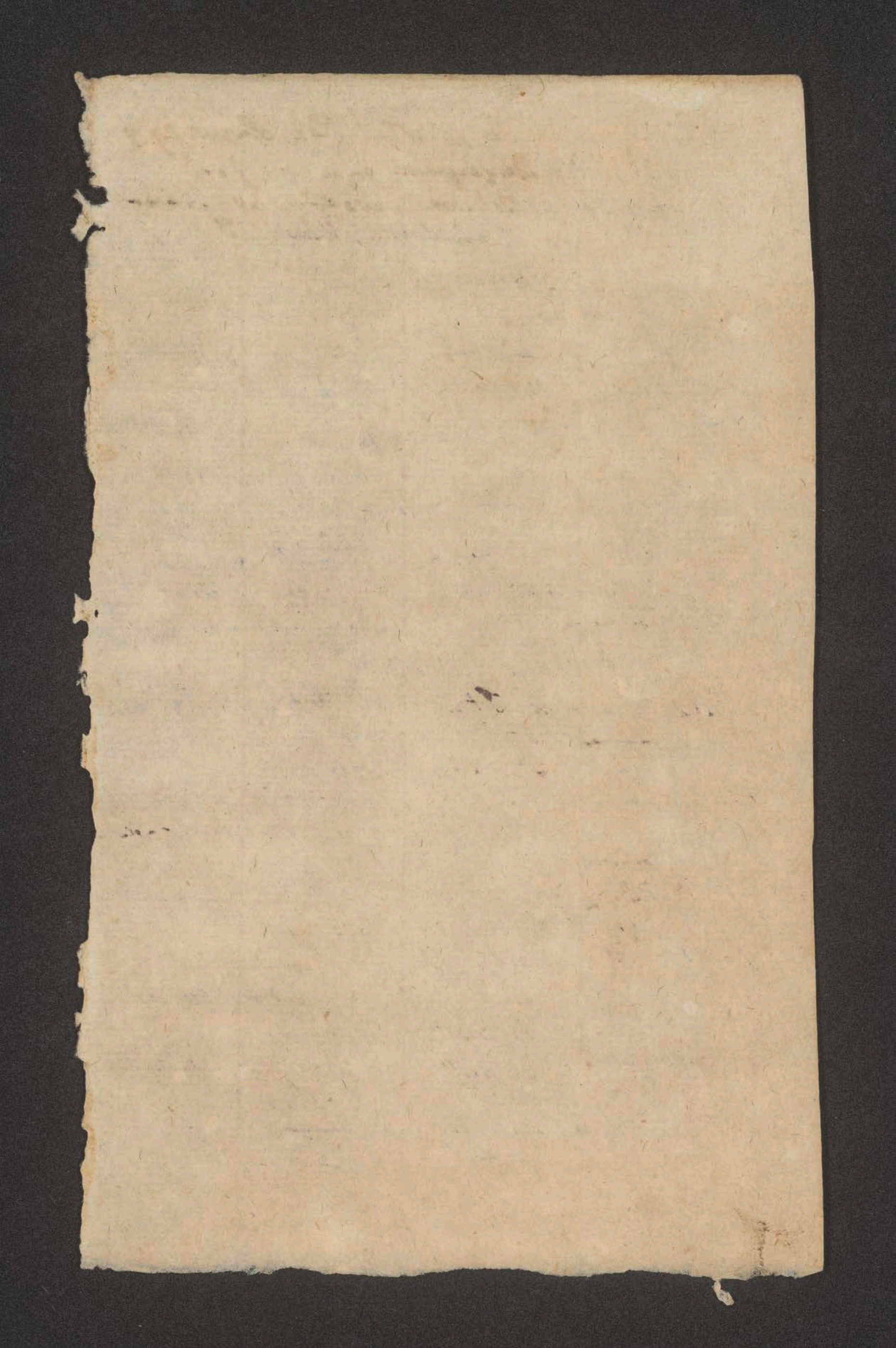
l. 562. Kórnik Stasińska do id. 8.4.54. Pyta
~~[illegible]~~ listy zastawne na jakie
banknoty zamienić

l. 563. Wodzicki do id. Kraków 15.4.54. Opisuje
gdzie był (wesoły list). Zkąd owy dla ptaków
bierze. Schulz z Drezna.

l. 564 Piotrowski? do id. Lwów 23.4.54. Czekać bę-
p. 567
dzie do decyzyi hrabiego

l. 565 Kaice? do id. Ostrzeszów 21.4.54
Pyta o warunki przedaży lasu
w Tarnawatce. (Maurycy Dz.?)

l. 566 Wolff do id. Kraków 7.5.1854
Przesyła zawiadomienie o
przez Janikiewicza nadejściu towaru
Sargel Br. Scherzer.

5. B. 71

1.636. Kirschner do kr. Włodz. Dz. Lwów 17.10.1853 Oznajmia że przysyłane meble i kurę Franza Segta? że bez szkody mają być oddane

1.637 Sekak do id. Lwów 29.5.1853. Oznajmia wszystkę towarów przez Jaśkiewicza

1.638 Id. do id. id. 23.8.1853. Oznajmia wszystkę towarów. Prosi o zapłatę.

Listy [illegible]
[illegible]
([illegible])

Rejestr listów

[illegible]
[illegible]

156 - 183